Näyttäkäämme kykenevämme saamaan Canadan ainoa suomalainen lehti päivälehdeksi. Lukekaa, levittäkää!

Työväenluokan täytyy luokkataistelun avulla lopettaa luokkien olemassaolo. Saavuttaakseen tämän tarkotuksen, on kaikkien maiden köyhälistön liityttävä yhteen.

TYÖKANSA

Yksilöllinen omistusoikeus lakkautettava, tuotannon välikappaleet tehtävä kansan omiksi ja työntekijöille täydet työnsä tulokset. Siinä sosialismin tärkeimmät opinkappaleet.

AINOA SUOMENKIELINEN SANOMALEHTI CANADASSA — TYÖVÄESTÖN ÄÄNENKANNATTAJA.

N:o 72 — 1911. Perjantaina Syyskuun 8 p:nä — Friday Sept. 8. V:s vuosikerta — Vol. V.

Ulkomaal. työläisten maahanpääsy.

Emersonin, Man., rautatieläiset vaativat, että hallituksen on estettävä Great Northern ja Northern Pacific rautatiet kuletttamasta juniaan rajan yli Canadan puolelle yhdysvaltalaisella miehistöllä.

Emerson, Man., syysk. 7 p. — Great Northern ja Northern Pacificin aikomus kuletttaa junansa yhdysvaltalaisella miehistöllä suoraan Winnipegiin, oli keskustelttavana rautatieläisten joukkokokouksessa, joka pani jyrkän vastalauseen yhtiöiden päätöstä vastaan, jonka pitäisi astua voimaan t. k. 15 p. Kokous nimitti komitean, jonka on kaikella muotoa koetettava estää yhtiöt kuletttamasta juniaan ulkolaisilla työläisillä Canadan alueella.

T:ri Malloy, entinen Prorenchrin edustaja Dominion parlamentissä on jo esittänyt asian Canadan hallituksen työdepartementille Ottawaan ja hallituksen virkailijat ovat ilmottaneet tutkivansa riitakysymyksen kokonaisuudessaan. Luullaan „Alien Labor Law'n" voimaan asettamisen sovittavan riidan.

Kokouksessa kävi selville, että Yhdysvaltain virkailijat hyvin ankarasti estävät canadalaisten junien kuletuksen canadalaisella miehistöllä Yhdysvaltain alueella.

Duluthiin menevien Canadian Northern junien on rajalla tunnin verran odotettava yhdysvaltalaista miehistöä. Kaikki Emmersonin asukkaat vastustavat edellämainittujen yhdysvaltalaisten yhtiöiden päätöksiä kaupungille haitallisena. Enimmän tyytymättömyyttä on vallalla Canadian Northern miesten keskuudessa, joista osa joutuisi työttömäksi ja toiset saisivat muuttaa muille paikkakunnille. Kokous teki yksimielisesti päätöksen, jossa kehotettiin tulli- ja työministereitä ryhtymään toimiin, etteivät Great Northern ja Northern Pacific rautatieyhtiöt saisi kulettaa juniaan yhdysvaltalaisilla miehistöillä Canadan alueella, toisin sanoen Alien Labor Law olisi pantava käytäntöön kaikessa ankarimpidessaan. Päätös lähetettiin sähköteitse Ottawaan.

32 HENKEÄ HUKKUNUT.

Luna, Peru, syysk. 7 p. — Chileläisen höyrylaiva Tucapellan rahaston hoitajalta tullut sähkösanoma tietää, että laivan haaksirikossa lähellä Quillcaa hukkui kaikkiaan 32 henkilöä ja yhdeksänkymmentä pelastui. Tucapella sakeassa sumussa törmäsi kartattomalle karille Quillcasta 20 mailia merelle.

VANKILAN KUVERNÖÖRI MURHATTU.

Winnipegin kaupunkiin saapui tänään sähkösanoma, jonka mukaan Vankilan kuvernööri Sasanoff on murhattu. Murhaaja on ollut vankilan entinen vartija, joka 1905 oli erotettu virastaan. Murhaaja on pidätetty.

Kaivosyhtiö kohtelee pirullisesti työläisiään.

Ensinnä on katkaissut kaivosmiesten kokoushuoneesta ja suurelta osalta lakossa olevien hiilenkaivajien asunnoista sähkövalot ja lopulta antanut määräyksen poistua asunnoista.

Frankista, Alta., saamiemme tietojen mukaan on Canadian Coal Consolidated yhtiö katkaissut sähkövalot hiilenkaivajain kokoushuoneesta ja kaivosmiesten asuntohökkeleistä. Kaikille lakossa oleville kaivosmiehille on ilmotettu, että heidän on poistuttava yhtiön omistamista kämpistä. Kaivosmiehet eivät ole maksaneet valoja ja vuokraa yhtiölle sitte viime huhtikuun 1 päivän.

Siinäkin on yksi todiste siitä, että ne, jotka omistavat maan, omistavat samalla ihmisetkin, jotka asuvat maanpäällä.

Jos kaivosyhtiö olisi maksanut täyden vuokran kaivosten arvon mukaan valtion rahastoon, niin voisiko se pitää kaivoksia ja kaivosmiehiä joutilaina? Tuskinpa?

Kun yhtiö käskee työläiset muuttamaan pois omistamansa maan päältä, niin minne he silloin menevät? Elleivät he voi maksaa vuokraa, niin he perheinensä saavat kuolla yleiselle maantielle. Sellaisia ovat Canadan loistavan varallisuden hedelmät.

SOPIMUS MAHDOLLISESTI SAADAAN AIKAAN.

Pariisi, syysk. 6 p. — Tänne on saapunut tietoja Berliinistä, että Saksan kansleri, von Bethmann-Hallweg on taipuvainen hyväksymään Ranskan hallituksen viime maanantaina tekemään sovintoehdotuksen Marokkon kysymyksestä. Useat Pariisin sanomalehdet ovat saaneet sähkösanomia, jotka näyttävät t uleen Saksassa olevalta Ranskan lähettiläältä. Ne osottavat, että sopimus Ranskan ja Saksan välillä saadaan pian aikaan.

Petkuttivat rautatieyhtiöitä.

Winnipegin katurautatieyhtiön salapoliisit ovat saaneet selville, että eräs joukkio on väärentä nyt yhtiön pilettejä suuremmassa määrässä.

Winnipeg, elok. 6 p. — Charles Warren, jonka epäillään väärentäneen katurautatiepilettejä suuremmassa määrässä, oli tänä-aamuna poliisioikeudessa vastaamassa häntä vastaan tehtyihin useihin eri syytöksiin. G. Burbridge joka esiintyi vastaajan asianajajana pyysi lykkäystä, joka myönnettin. Warrenin ystävät tarjosivat takuuta saadakseen miehen vapaaksi, mutta tarjous hylättiin. Warren vietiin vankilaan, jossa häntä pidetään tarkasti erillään kaikista otaksutuista liittolaisistaan.

Kolme muuta miestä on vangittu, joiden luullaan jollakin tavalla olevan sekoittuneina juttuun. Poliisit kuitenkaan eivät anna lehdille yksityiskohtaisempia tietoja ennen kun vasta kuulustelupäivänä. Warren on neljänkymmenen ja neljänkymmenen viiden välillä oleva mies ja oli työskennellyt viisi vuotta Winnipegin katurautatieyhtiön palveluksessa ennen viimestä lakkoa.

Kun poliisit tarkastivat Warrenin taloa, löysivät he sieltä suuremman määrän puuseppien y. m. ammattilaisten työkaluja, jotka otaksuttavasti ovat työläisten katuvaunuihin unehduttamia ja joita vaunumiehet eivät ole palauttaneet kadotettujen tavarain kontooriin. Syytetyn papereiden joukosta löytyi patenttikirjoja, jotka osottivat, että hän on hankkinut farmimaita ja kaupungin tontteja y. m. omaisuutta. Jos hän on saanut kaikki nämä omaisuudet otaksuttuista väärennyksistä saamillaan rahoilla niin liike on ollut hyvin tuottava.

Rautatieyhtiön virkailijat sanovat,että on kerrassaan mahdotonta arvioida missä määrin yhtiö on menettänyt tässä jutussa. Jonkunverran yhtiön hävö selvinnee siitä kun poliisit löysivät miehen asunnosta kaikkiaan 60 tuhatta väärennettyä pilettiä. Ensinnä kun väärennettyjä pilettejä huomattiin oli niiden sarja numero 45,000. Summassa on arvioitu että yhtiö on menettänyt viisitoista tuhatta dollaria.

Tutkimuisessa on selvinnyt, että väärennetyt piletit eivät ole Canadassa painettuja. Nyt on jo saatu selville, että joku on painattanut pilettejä jossakin Lontoon, Eng., syrjäisessä kirjapainossa. Mies, joka niitä on tilannut on saanut ne viiden tuhannen erissä ja on maksanut käteisellä. Kuitenkaan ei vielä voida sanoa, josko Warren on noiten pilettien tilaaja, mutta poliisit väittävät löytäneensä todisteita siitä.

Entisen postimestari Lemieuxin elämäntyöstä.

Näin Dominion vaalien aattona on lukijan hauska tietää jotakin ylipostimestarista, meri- kalastus- ja laivastoministeriksi ylennetyn Lemieuxin elämästä.

Noin yhdeksäntästa viikkoa takaperin perustivat Jules Faurnier ja Oliver Asselin Montrealissa rankankielisen lehden „L'Action" radikaalisella ohjelmalla. Lehti otti ensinnä kynsiinsä Montrealin majuri Guerin ja piteli häntä niin kovakouraisesti, että majuri nosti kymmenen tuhannen dollarin vahingonkorvauksen Asselinia vastaan. Sen jälestä lehti paljasteli, ensin Quebecin maakunnan hallituksen ja sitten Dominion hallituksen tekemiä petoksia ja koko liberaalisen hallituksen mädännäisyyttä. Nyt L'Action on käynyt entisen ylipostimestarin, nykyisen meri-, kalastus- ja laivastoministeri Lemieuxin kimppuun. Lainaamme tähän joitakin kohtia L'Action artikkelista:

„Muutamia vuosia sitten Lemieux oli köyhä mies, mutta nyt on hän enemmän kuin kahdensadan tuhannen dollarin arvoinen. Miten hän on saanut tuollaisen omaisuuden? Osoittaaksemme Lemieuxin luonnetta, kuinka hänelle ei ole edustamansa puolueen ja maan etu mistään arvosta rahan rinnalla kerromme erään sitä osottavan hauskan jutun:

Vuonna 1888 Rodolphe Lemieux oli vain nuori lakimies, jolla oli hyvät puhujalahjat. Hän oli liberaali. Sanottu puolue ei vielä silloin ollut „liittoutunut suurten liikkeiden kanssa" ja oli siksi köyhä. Hänen liberaaliset „puolueto-verinsa" tahtoivat Lemieuxia puhumaan vaalikokouksessa Plessisvillessä Arthabaska Countyssa. Puheenjohtaja ilmoitti Lemieuxin puhumaan, mutta miespä ei mennytkään. Kun hänen isäntänsä kysyi hänestä miksi hän ei mene puhumaan niin Lemieux vastasi tahtovansa $50. etukäteen. Kolmessa minuutissa työnnettiin rahat Lemieuxin käteen ja hän pitli tulisen puheen jossa kuvaili konservatiivien halpamaisuutta ja petollisuutta.

Sellaisen miehen Laurierin hallituksen virat suvullaan. Esitämme tässä pitkän listan Lemiuxia, jotka ovat Rodolphen suosiollisella avulla päässeet ensinnä hallituksen palvelukseen, ja siitä myöhemmin hallituksen kassalle: A. J. M. Lemieux, postihallituksen palveluksessa $825 vuosipalkalla; D. J. Lemieux, tullivirkailija $1,500 vuosipalkalla; E. E. Lemieux, miliisivirkailija $2,350 vuosipalkalla; E. G. Lemieux, hallituksen maanviljelysvirastossa $1,400 vuosipalkalla; E. O. Lemieux, tullivirkailija $600 vuosipalkalla; F. H. Lemieux postihallituksen palveluksessa $1,600 vuosipalkalla; G. Lemieux, sisäasiain ministeristössä $1,500 vuosipalkalla; H. Lemieux, tullivirastossa $2,500 vuosipalkalla; C. E. M. Lemieux tullivirastossa $800 vuosipalkalla; J. H. A. Lemieux postihallituksen palveluksessa $500 vuosipalkalla; R. E. Lemieux, miitia virkailija $700 vuosipalkalla; V. Lemieux, postihallituksen palveluksessa.

Sitten on herra Rodolphe Lemieux, joka saa $9,500 vuodessa; hänen veljensä L. J. Lemieux on

Canadalainen Compers.

Junamiesten union presidentti Murdock ylistää liberaalien hallitusta, kuinka se pelasti heidän järjestönsä Grand Trunkin viimekesäisessä lakossa.

Konservatiivit yleensä ovat työväestölle puhuessaan osottaneet nykyisen liberaalisen hallituksen kelvottomuutta sillä, että se ei sovittanut Grand Trunkin konduktöörien ja junamiesten viimekesäistä lakkoa työväestöä tyydyttävästi. Useita tällaisia syytöksiä on tehnyt entinen Peel countyn konservatiivinen edustaja ja nykyinen edustajaehdokas R. Blain. Työminist. Mackenzie Kingin kutsui Blain väittelyyn Berliniin, Ont., t. k. 6 p. illaksi. Kokouksessa suuren kuulijajoukon edessä King tietysti puolusti Laurierin hallitusta ja erittäinkin hänen alaistansa työdepartementtia, jonka tehtäviin kuuluu lakkojen „sovitteleminen". Blain puolestaan teki syytöksiä nykyistä hallitusta vastaan. Kun nämä herrasmiehet olivat riitansa riidelleet, nousee junamiesten järjestön varapresidentti Murdock, yksi viimekesäisen lakon johtajista puhumaan. Hän sanoi, ettei ole hallituksen syy vaikka moni rehellinen työläinen, joka viime kesänä meni lakkoon parantaakseen asemaansa, saikin odottaa kauan työhön takaisin pääsyä, joka molempien riitapuoluneiden allekirjottamassa sopimuksessa luvattiinpaa Murdock selitti kuinka he huomasivat heti lakon alussa, että yhtiöllä on aikomus taistella lakko katkeraan loppuun, se on murskata junamiesten ja konduktöörien järjestöt ja sen tähden he vetosivat hallitukseen. Nyt saavat edellämainitut järjestöt kiittää liberaalista hallitusta olemassa olostaan, sillä ellei hallitus olisi tullut välin sovittelemaan ja pakottamaan yhtiötä sovintoon, olisivat ne nyt hajallaan. Työministeri King oli se, joka pakotti Grand Trunk yhtiön presidentti Haysin alkamaan neuvottelut uudelleen, joista nykyinen sovinto oli tuloksena, — sovinto, jonka takaamat edut ovat kaukana siitä mitä miehet tahtoivat, mutta kaikesta huolimatta se sopimus pelasti järjestöt perikadosta.

Näistä lauseista melkein kuulostaa kuin Murdock olisi ostettu puhumaan liberaalisen hallituksen puolesta. Jokainen kai muistaa ne katkerat syytökset, joita lakonjohtajat ovat autaneet nykyiselle työdepartementille, siitä että se liian miedosti pakotti yhtiötä sovintoon ja jälkeen sovinnon ei pakottanut yhtiötä täyttämään sovintoehtoja ennen kun vasta puolitoista vuotta jälkeenpäin. Murdockinki täytyy sisimmässään myöntää, että konservatiivien tekemät syytökset hallitusta vastaan ovat tässä kohdassa aivan oikeita, eikä silti olisi tarvinnut äänestää ja kehoittaa työläisiä äänestämään konservatiivejä. Murdock työvenjohtajana osottaa suoranaista Compersilaisuutta puoltaessaan tiettyä työväen vihollista, Laurierin hallitusta.

YHDEKSÄN HENKEÄ SAANUT SURMANSA HOTELLIN PALOSSA.

Juneau, Alaska, syysk. 5 p. — Yhdeksän henkeä uskotaan kuolleen Juneaun hotellin ja McGrath rakennuksen palossa viime sunnuntai-iltana. Neljä ruumista on jo löydetty raunioista ja viisi uskotaan vielä olevan soran alla.

RANSKAN PÄÄMINISTERI RYHTYY KUKISTAMAAN KORKEASTA RUUANHINNASTA JOHTUVIA RETTELÖITÄ.

Pariis, elok. 5 p. — Ministeri Caillaux julkaisi eilen määräyksen maakuntien käskynhaltioille kukistaa kaiken vallankumouksellisen agiteerauksen, jota on harjotettu yhteydessä korkean ruuanhintaa vastaan toimeenpantuissa mielenosotuksissa.

Oikeusministeri Cruppi lähetti myöskin kiertokirjeen yleisille syyttäjille, jossa käsketään rangaista mellakoitsijoita.

Samalla aikaa kansallinen teollisuuskomissioni, johon kuuluu kauppa, maanviljelys ja tullimiinisterit ja tukku-ruokakauppiaiden edustajia, on kutsuttu ko'olle neuvottelemaan korkean ruuan hinnan alentamisesta.

Dunkirk, Ranska, syysk. 5 p. — Ruokatavarain hinnan alentamisliikkeen agitaattorit hallitsevat kaupunkia täydellisesti. Kolme sataa naista marssi kadulla mielenosotuksellisessa pa-

Santarmit työläisiä pieksämässä.

Suomen kenraalikuvernööri Seyn kieltänyt Kivennavan ja Uudenkirkon Viipurin läänistä erottamista vastaan alottujen protesteerans kokousten pidon. — Poliisit ja santarmit hajottaneet suuren työläisten kokouksen Viipurissa. Mellakassa haavottunut kaksitoista henkeä ja ainakin yhtä monta vangittu.

Helsinki, Suomi, syysk. 4 p. — Suomen kenraalikuvernööri Seyn on kieltänyt kokousten pidon,joilla aiotaan protesteerata ehdotettua Kivennavan ja Uudenkirkon Viipurinläänistä erottamista ja niiden Pietarin lääniin liittämistä vastaan. Sanottu keisarillinen esitys sai suomalaisten mielet kuohuksiin ja Viipurin läänin kaikissa pitäjissä aijottiin kutsua kansankokouksia protesteeraamaan sitä vastaan.

Viipurissa on sattunut jo hyvin vakavanluontoisia mellakoita, missä polisit hajottivat työväen kokouksen.Kolmessa tunnissa noin 3000 henkilöä kokoontui kadulle kokoushuoneen edustalle, jossa syntyi taistelu kansajoukon ja santarmien, ratsu- ja jalkapolisien välillä. Kahakassa haavottui kaksitoista henkilöä ja ainakin yhtämonta vangittiin. Mikähän tulee Suomen kohtalo lopullakin olemaan?

Helsinki, syysk. 7 p. — Vaasan asukkaat ovat lähettäneet kirjelmän Suomen valtiosihteri Langoisille, jossa kysytään mihin toimiin Suomen edustaja ryhtyy välttääkseen hirveän maan jakamisvaaran, joka nyt kiihottaa maan asukkaita. Useissa paikoin Suomea on ryhdytty protesteeraamaan Uudenkirkon ja Kivennavan erottamista vastaan.

ENGLANNIN TYÖLÄISET EIVÄT PIDÄ ETTÄ HEIDÄN MAASSAAN OTETTAISIIN KÄYTÄNTÖÖN „LEMIEUX LAIN" MUKAINEN TYÖVÄEN LAKI

Lontoo, Eng., syysk. 7 p. — Suurbritanian ammattijärjestöjen liitto on pannut ankaran vastalauseen Will Crooksin lakiesityksen, pakollisesta työriitojen sovittelusta, parlamentille esittämistä vastaan. Crooksin lakiesityksen sanotaan olevan korjatun painokseen Canadassa nyt voimassaolevasta „Lemieux laista". Vastalauseessa sanotaan, että lakiehdotus on kelpaamatoin. Mitään pahempaa ei voida tehdä ammattiunioita kohtaan, kuin hyväksyä tämä esitys.

SOTAHUHUT OVAT TURMIOLLISIA LIIKE-ELÄMÄLLE.

Berlin, syysk. 5 p.—Sotahuhut ovat vaikuttaneet masentavasti

Ulkomaal. työläisten maahanpääsy.

Emersonin, Man., rautatieläiset vaativat, että hallituksen on estettävä Great Northern ja Northern Pacific rautatiet kuletttamasta junaan rajan yli Canadan puolelle yhdysvaltalaisella miehistöllä.

Emerson, Man., syysk. 7 p. — Great Northern ja Northern Pacific:in aikomus kuletttaa junansa yhdysvaltalaisella miehistöllä suoraan Winnipegiin, oli keskustelttavana rautatieläisten joukkokokouksessa, joka pani jyrkän vastalanseen yhtiöiden päätöstä vastaan, jonka pitäisi astua voimaan t. k. 15 p. Kokous nimitti komitean, jonka on kaikella muotoa koetettava estää yhtiöt kuletttamasta junaan ulkolaisilla työläisillä Canadan alueella.

T:ri Malloy, entinen Prorenchern edustaja Dominion parlamentissä on jo esittänyt asian Canadan hallituksen työdepartementille Ottawaan ja hallituksen virkailijat ovat ilmottaneet tutkivansa riitakysymyksen kokonaisuudessaan. Luullaan „Alien Labor Law'n" voimaan asettamisen sovittavan riidan.

Kokouksessa kävi selville, että Yhdysvaltain virkailijat hyvin ankarasti estävät canadalaisten junien kuletuksen canadalaisella miehistöllä Yhdysvaltain alueella.

Duluthiin menevien Canadian Northern junien on rajalla tunnin verran odotettava yhdysvaltalaista miehistöä. Kaikki Emersonin asukkaat vastustavat edellämainittujen yhdysvaltalaisten yhtiöiden päätöksiä kaupungille haitallisena. Enimmän tyytymättömyyttä on vallalla Canadian Northern miesten keskuudessa, joista osa joutuisi työttömäksi ja toiset saisivat muuttaa muille paikkakunnille. Kokous teki yksimielisesti päätöksen, jossa kehotettiin tulli- ja työministereitä ryhtymään toimiin, etteivät Great Northern ja Northern Pacific rautatieyhtiöt saisi kulettaa junaan yhdysvaltalaisilla miehistöillä Canadan alueella, toisin sanoen Alien Labor Law olisi pantava käytäntöön kaikessa ankaruudessaan. Päätös lähetettiin sähköteitse Ottawaan.

32 HENKEÄ HUKKUNUT.

Luna, Peru, syysk. 7 p. — Chileläisen höyrylaiva Tucapellan rahaston hoitajalta tullut sähkösanoma tietää, että laivan haaksirikossa lähellä Quilleaa hukkui kaikkiaan 32 henkilöä ja yhdeksänkymmentä pelastui. Tucapella sakeassa sumussa törmäsi kartattomalle karille Quillcasta 20 mailia merelle.

VANKILAN KUVERNÖÖRI MURHATTU.

Northinsk, Venäjän Asia, elok. 6 p. — Seranatuin rangaistuslaitoksen kuvernöörin ampui kuoliaaksi eräs tuntematoin mies eilettäin. Murhaaja on vangittu. Mies esitti palvelijalle vankilan insinöö riu käyntikortin ja kuvernööri otti hänet vastaan yksityisessä konttoorissaan. Heti kun hän pääsi huoneeseen, veti hän esille revolverinsa ja ampui kaksi laukausta kuvernööriä kohti, joista molemmat sattuivat. Kuvernööri kuoli silmänräpäyksessä. Vartijat, jotka kuulivat ampumisen, hyökkäsivät paikalle ja lyhyen taistelun jälkeen vangitsivat hänet.

Viime syksynä Seranatuin vankilassa vallankumouksell. Sasanoff, joka 1905 murhasi sisäisiain ministerin von Plehven, teki itsemurhan protestiksi vankilassa harjotettua ruumiinrangaistusta vastaan.

H. E. STAFORD.

Tekee sähköhankinnan alalla kaikenlaisia sopimuksia.

Sähkomoottoreita korjataan ja laitetaan kuntoon parhaalla tavalla.

Huoneita varustetaan sähkölangoilla ja kaikenlaista sähköalalle kuuluvia toimia tehdään.

Kaikki tilaukset voidaan jättää I. Obergille Fallis Tourtello Hardware Storeen. — Tel 162.

Kaivosyhtiö kohtelee pirullisesti työläisiään.

Ensinnä on katkaissut kaivosmiesten kokoushuoneesta ja suurelta osalta lakossa olevien hiilenkaivajien asunnoista sähkövalot ja lopulta antanut määräyksen poistua asunnoista.

Frankista, Alta., saamiemme tietojen mukaan on Canadian Coal Consolidated yhtiö katkaissut sähkövalot hiilenkaivajain kokoushuoneesta ja kaivosmiesten asuntohökkeleistä. Kaikille lakossa oleville kaivosmiehille on ilmotettu, että heidän on poistuttava yhtiön omistamista kämpistä. Kaivosmiehet eivät ole maksaneet valoja ja vuokraa yhtiölle sitte viime huhtikuun 1 päivän.

Siinäkin on yksi todiste siitä, että ne, jotka omistavat maan, omistavat samalla ihmisetkin, jotka asuvat maanpäällä.

Jos kaivosyhtiö olisi maksanut täyden vuokran kaivosten arvon mukaan valtion rahastoon, niin voisiko se pitää kaivoksin ja kaivosmiehiä joutilaina? Tuskimpa?

Kun yhtiö käskee työläiset muuttamaan pois omistamansa maan päältä, niin minne he silloin menevät? Elleivät he voi maksaa vuokraa, niin he perheineensä saavat kuolla yleiselle maantielle. Sellaisia ovat Canadan loistavan varallisuden hedelmät.

SOPIMUS MAHDOLLISESTI SAADAAN AIKAAN.

Pariisi, syysk. 6 p. — Tänne on saapunut tietoja Berliinistä, että Saksan kansleri, von Bethmann-Hallweg on taipuvainen hyväksymään Ranskan hallituksen viime maanantaina tekemään sovintoehdotuksen Marokkon kysymyksestä. Useat Pariisin sanomalehdet ovat saaneet sähkösanomia, jotka näyttävät t uleen Saksassa olevalta Ranskan lähettiläältä. Ne osottavat, että sopimus Ranskan ja Saksan välillä saadaan pian aikaan.

PORTUGALIN PÄÄMINISTERI CHAGAS JULISTANUT POLITIIKKANSA.

Lissabon, syysk. 6 p. — Uusi pääministeri Jose Chagas luki eilettäin edustajakamarissa ministeristön julistuksen, joka otettiin vastaan suosionosotuksilla.

Ministeri sanoi hallituksen olevan puhtaasti tasavaltalaisella pohjalla. Se ei edistä puoluelden epäsopua ja on edelleenkin antiklerikaalinen, silti vihaamatta mitään eri uskontoa. Työläisillekin on riittänyt yksi lauselma tuossa julistuksessa, joka kuuluu: „Hallitus ei koeta harhaan johtaa työväenluokkaa, joka, ilman syytä, aina toivoo, että vallankumous toisi parannuksia heidän asemaansa."

Petkuttivat rautatieyhtiöitä.

Winnipegin katurautatieyhtiön salapoliisit ovat saaneet selville, että eräs joukkio on väärentä nyt yhtiön pilettejä suuremmassa määrässä.

Winnipeg, elok. 6 p. — Charles Warren, jonka epäillään väärentäneen katurautatiepilettejä suuremmassa määrässä, oli tänä-aamuna poliisioikeudessa vastaamassa häntä vastaan tehtyihin uusiin syytöksiin. G. Burbridge joka esiintyi vastaajan asianajajana pyysi lykkäystä, joka myönnettin. Warrenin ystävät tarjoisivat takuuta saadakseen miehen vapaaksi, mutta tarjous hylättiin. Warren vietiin vankilaan, jossa häntä pidetään tarkasti erillään kaikista otaksutuista liittolaisistaan.

Kolme muuta miestä on vangittu, joiden luullaan jollakin tavalla olevan sekoittuneina juttuun. Poliisit kuitenkaan eivät anna lehdille yksityiskohtaisempia tietoja ennen kun vasta kuuhistelupäivänä. Warren on neljänkymmenen ja neljänkymmenen viiden välillä oleva mies ja oli työskennellyt viisi vuotta Winnipegin katurautatieyhtiön palveluksessa ennen viimestä lakkoa.

Kun poliisit tarkastivat Warrenin taloa, löysivät he sieltä suuremman määrän puuseppien y. m. ammattilaisten työkaluja, jotka otaksuttavasti ovat työläisten katuvaunuihin unehduttamia ja jotta vaunuimehet eivät ole palauttaneet kadotettujen tavarain kontooriin. Syytetyn papereiden joukosta löytyi patenttikirjoja, jotka osottivat, että hän on hankkinut farmimaita ja kaupungin tontteja y. m. omaisuutta. Jos hän on saanut kaikki nämä omaisuudet otaksuttuista väärennyksistä saamillanan rahoilla niin liike on ollut hyvin tuottava.

Rautatieyhtiön virkailijat sanovat,että on kerrassaan mahdotonta arvioida missä määrin yhtiö on menettänyt tässä jutussa. Jonkunverran yhtiön häviö selvinnee siitä kun poliisit löysivät miehen asunnosta kaikkiaan 60 tuhatta väärennettyä pilettiä. Ensinnä kun väärennettyjä pilettejä huomattiin oli niiden sarja numero 45,000. Summassa on arvioitu että yhtiö on menettänyt viisitoista tuhatta dollaria.

Tutkimisessa on selvinnyt, että väärennetyt piletit eivät ole Canadassa painettuja. Nyt on jo saatu selville, että joku on painattanut pilettejä jossakin Lontoon, Eng., syrjäisessä kirjapainossa. Mies, joka niitä on tilannut on saanut ne viiden tuhannen erissä ja on maksanut käteisellä. Kuitenkaan ei vielä voida sanoa, josko Warren'on noiten pilettien tilaaja, mutta poliisit väittävät löytäneensä hänen papereitensa joukosta laskuja, joissa oli sen lontoolaisen kirjanpainajan nimi, jolta on varustanut pilettejä tänne. Mallina niiden painamisessa on käytetty 24 piletin liuskaa, jotka otaksuttavasti on täältä lähetetty Englantiin.

Katuvaunukonduktöri Krystzie, joka ensin ilmotti poliiseille väärennettyjen pilettien käytöstä, on kadonnut ja virkailijat luulevat hänenkin pahanlaisesti sekautuneen juttuun.

T:RI BEATTIE NESBITT DETROITISSA.

Toronto, syysk. 6 p. — T:ri Beattie Nesbittin, joka on Färmespankin vararikosta saakka ollut karkulaisena, sanotaan asuskelleen Detroitissa, Mich. Sellaisen tiedon on antanut T. N. Clark, lääkärin entinen liiketoveri. Clarkin eräs ystävä oli kohdannut Nesbittin rajakaupungissa viime viikolla ja oli keskustellut hänen kanssaan. Nesbitt oli aikonut niin kun seuraavana päivänä liiteä Chicagoon. Tohtori oli sanonut „että jos viranomaiset haluavat häntä Torontoon, niin miksi eivät tule noutamaan?" — Nesbittille vastaukseksi voinemme sanoa, ettei niitä kymmenien tuhansien kavaltajia etsitä niin innokkaasti kuin muutamien dollarien tai leivän varkaita.

Entisen postimestari Lemieuxin elämäntyöstä.

Näin Dominion vaalien aattona on lukijan hauska tietää jotakin ylipostimestarista meri- kalastus- ja laivastoministeriksi ylennetyn Lemieuxin elämästä.

Noin yhdeksäntoista viikkoa takaperin perustivat Jules Fauvnier ja Oliver Asselin Montrealissa rankankielisen lehden „L'Action" radikaalisella ohjelmalla. Lehti otti ensinnä kynsiinsä Montrealin majuri Guerin ja piteli häntä niin kovakouraisesti, että majuri nosti kymmenen tuhannen dollarin vahingonkorvauksen Asselinia vastaan. Sen jälestä lehti paljasteli, ensin Quebecin maakunnathallituksen ja sitten Dominion hallituksen tekemiä petoksia ja koko liberaalisen hallituksen mädännäisyyttä. Nyt L'Action on käynyt entisen ylipostimestarin, nykyisen meri-, kalastus- ja laivastoministeri Lemieuxin kimppuun. Lainaamme tähän joitakin kohtia L'Action artikkelista:

„Muutamia vuosia sitten Lemieux oli köyhä mies, mutta nyt on hän enemmän kuin kahdensadan tuhannen dollarin arvoinen. Miten hän on saanut tuollaisen omaisuuden? Osoittaaksemme Lemieuxin luonnetta, kuinka hänelle ei ole edustamansa puolueen ja maan etu mistään arvosta rahan rinnalla kerromme erään sitä osottavan hauskan jutun:

Vuonna 1888 Rodolphe Lemieux oli vain nuori lakimies, jolla oli hyvät puhujalahjat. Hän oli liberaali. Sanottu puolue ei vielä silloin ollut „liittoutunut suurten liikkeiden kanssa" ja oli siksi köyhä. Hänen liberaaliset „puolueteverinsa" tahtoivat Lemieuxia puhumaan vaalikokouksessa Plessisvillessä Arthabaska Countyssa. Puheenjohtaja ilmoitti Lemieuxin puhumaan, mutta miespä ei menyktään. Kun hänen isäntänsä kysyi hänestä miksi hän ei mene puhumaan niin Lemieux vastasi tahtovansa $50. etukäteen. Kolmessa minuutissa työnnettiin rahat Lemieuxin käteen ja hän piti tulisen puheen jossa kuvaili konservatiivien halpamaisuutta ja petollisuutta.

Sellaisen miehen Laurierin hallitus nimitti juuri vaalien aattona departementin päälliköksi, jossa on enimmän mädännäisyyttä kuin missään muualla.

Myöhemmin Lemieux valittiin Dominion parlamenttiin ja vihdoin Canadan ylipostimestariksi — yhdeksi jäseneksi Laurierin lahjottuun ministeristöön. Siinä virassa ollessaan on hän osannut olla ulkona silloin kun rahaa sataa; muuten hän ei olisi ehtinyt tehdä tuollaista omaisuutta työssä ajassa. Hän on ollut hyvä ase Laurierin ja porvareiden käsdessä: on kiristänyt sosialisti lehteä Cotton's Weekly:ä ja Canadan kooperatiivisen liikkeen äänenkannattaja Co-operatoria.

Ei siinä kylliksi, että hän itse on liian usein ollut valtion kassalla, vaan hän on täyttänyt halituksen virat suvullaan. Esitämme tässä pitkän listan Lemiuxia, jotka ovat Rodolphen suosiollisella avulla päässeet ensinnä hallituksen palvelukseen, ja siitä myöhemmin hallituksen kassalle: A. J. M. Lemieux, postihallituksen palveluksessa $825 vuosipalkalla; D. J. Lemieux, tullivirkailija $1,500 vuosipalkalla; E. E. Lemieux, miilisivirkailija $2,350 vuosipalkalla; E. G. Lemieux, hallituksen maanviljelysvirastossa $1,400 vuosipalkalla; E. O. Lemieux, tullivirkailija $600 vuosipalkalla; F. H. Lemieux postihallituksen palveluksessa $1,600 vuosipalkalla; G. Lemieux, sisäasiain ministeristössä $1,500 vuosipalkalla; H. Lemieux, tullivirastossa $2,500 vuosipalkalla; C. E. M. Lemieux tullivirastossa $800 vuosipalkalla; J. H. A. Lemieux postihallituksen palveluksessa $500 vuosipalkalla; R. E. Lemieux, militia virkailija $700 vuosipalkalla; V. Lemieux, postihallituksen palveluksessa.

Sitten on herra Rodolphe Lemieux, joka saa $9,500 vuodessa; hänen veljensä L. J. Lemieux on Montrealin poliisipäällikkönä $4,000 vuosipalkalla. Hänen veljpuolensa saa $7,000 vuosipalkan tuomarina ja hänen isäpuolensa saa $8,000 eläkettä vuodessa siitä hyvästä, että hän on kerran ollut tuomarin tapaisena.

Siinä oli joukko hallituksen palveluksessa olevia Lemieuxia, joista tosin kaikki eivät saa ruhtinaallista palkkaa, mutta he kuuluvat samaan roistosukkuun, jotka virkaan päästyään kyllä keinotteilevat hallituksen kassallekin. Lemieuxien isänmaallisuus „palkitsee" heidän tyvin."

Luuleeko Canadan työväestö, että tällaisista miehistä kokoonpantu hallitus katsoo heidän etuaan? Asia on harkitsemisen arvoinen; jotta vaalipäivänä voi toimia oman harkintansa mukaan

Canadalainen Compers.

Junamiesten union presidentti Murdock ylistää liberaalien hallitusta, kuinka se pelasti heidän järjestönsä Grand Trunkin viimekesäisessä lakossa.

Konservatiivit yleensä ovat työväestölle puhuessaan osottaneet nykyisen liberaalisen hallituksen kelvottomuutta sillä, että se ei sovittanut Grand Trunkin konduktöörien ja junamiesten viimekesäistä lakkoa työväestöä tyydyttävästi. Useita tällaisia syytöksiä on tehnyt entinen Peel countyn konservatiivinen edustaja ja nykyinen edustajaehdokas R. Blain. Työminist. Mackenzie Kingin kuitsui Blain väittelyyn Berliniin, Ont., t. k. 6 p. illaksi. Kokouksessa suuren kuulijajoukon edessä King tietysti puolusti Laurierin hallitusta ja erittäinkin hänen alaistansa työdepartementtia, jonka tehtäviin kuuluu lakkojen „sovittteleminen". Blain puolestaan teki syytöksiä nykyistä hallitusta vastaan. Kun nämä herrasmiehet olivat riitansa riidelleet, nousee junamiesten järjestön varapresidentti Murdock, yksi viimekesäisen lakon johtajista puhumaan. Hän sanoi, ettei ole hallituksen syy vaikka moni rehellinen työläinen, joka viime kesänä meni lakkoon parantaakseen asemaansa, saikin odottaa kauan työhön takaisin pääsyä, joka molempien riitapuolueiden allekirjoittamassa sopimuksessa luvattiinpian Murdock selitti kuinka he huolmasivat heti lakon alussa, että yhtiöllä on aikomus taistella lakko katkeraan loppuun, se on murskata junamiesten ja konduktöörien järjestöt ja sen tähden he vetosivat hallitukseen. Nyt saavat edellämainitut järjestöt kiittää liberaalista hallitusta olemassa olostaan, sillä ellei hallitus olisi tullut välin sovittelemaan ja pakottamaan yhtiötä sovintoon, olisivat ne nyt hajallaan. Työministeri King oli se, joka pakotti Grand Trunk yhtiön presidentti Haysin alkamaan neuvottelut uudelleen, joista nykyinen sovinto oli tuloksena, — sovinto, jonka takaamat edut ovat kaukana siitä mitä miehet tahtoivat, mutta kaikesta huolimatta se sopimus pelasti järjestöt perikadosta.

Näistä lauseista melkein kuulostaa kuin Murdock olisi ostettu puhumaan liberaalisen hallituksen puolesta. Jokainen kai muistaa ne katkerat syytökset, joita lakonjohtajat ovat antaneet nykyiselle työdepartementille, siitä että se liian miedosti pakotti yhtiötä sovintoon ja jälkeen sovinnon ei pakottanut yhtiötä täyttämään sovintoehtoja ennen kun vasta puolitoista vuotta jälkeenpäin. Murdockinki täytyy sisimmässään myöntää, että konservatiivien tekemät syytökset hallitusta vastaan ovat tässä kohdassa aivan oikeita, cikä silti olisi tarvinnut äänestää ja kehoittaa työläisiä äänestämään konservatiivejä. Murdock työvenjohtajana osottaa suoranaista Compersilaisuutta puoltaessaan tiettyä työväen vihollista, Laurierin hallitusta.

YHDEKSÄN HENKEÄ SAANUT SURMANSA HOTELLIN PALOSSA.

Juneau, Alaska, syysk. 5 p. — Yhdeksän henkeä uskotaan kuolleen Juneaun hotellin ja McGrath rakennuksen palossa viime sunnuntai-iltana. Neljä ruumista on jo löydetty raunioista ja viisi uskotaan vielä olevan soran alla.

RANSKAN PÄÄMINISTERI RYHTYY KUKISTAMAAN KORKEASTA RUUANHINNASTA JOHTUVIA RETTELÖITÄ.

Pariis, elok. 5 p. — Ministeri Caillaux julkaisi eilen määräyksen maakuntien käskynhaltioille kukistaa kaiken vallankumouksellisen agiteerauksen, jota on harjotettu yhteydessä korkean ruunhintaa vastaan toimeenpantuissa mielenosotuksissa.

Oikeusministeri Cruppi lähetti myöskin kiertokirjeen yleisille syyttäjille, jossa käsketään rangaista mellakoitsijoita.

Samalla aikaa kansallinen teollisuuskomissioni, johon kuuluu kauppa, maanviljelys ja tullimisteriit ja tukku-ruokakauppiaiden edustäjia, on kutsuttu ko'olle neuvottelemaan korkean ruun hinnan alentamisesta.

Dunkirk, Ranska, syysk. 5 p. — Ruokatavarain hinnan alentamisliikkeen agitaattorit hallitsevat kaupunkia täydellisesti. Kolme sataa naista marssi kadulla mielenosotuskulkueessa, pakottaakseen hallituksen tekemään jotakin ruun hinnan alentamiseksi. Laitakaupungilla asuvat työttömät ryöstivät joitakin puoteja ja pelottivat jälleläolevat kauppiaat sulkemaan ovensa ja ikkunansa. Sotilaita on kutsuttu paikalle palauttamaan järjestystä.

Samanlaisia mielenosotuksia ja kauppojen ryöstöjä kuin Dunkirkissa, on tapahtunut ainakin 50 pohjois-Ranskan kaupungeissa.

6 KAIVOSMIESTÄ SURMATTU BUTTESSA.

Butte, Mont., syysk. 3 p. — Tänä-aamuna sai 6 kaivosmiestä surmansa Black Roek kaivannossa kun nostokippa joutui epäkuntoon ja putosi kaivosaukkoon.

Santarmit työläisiä pieksämässä.

Suomen kenraalikuvernööri Seyn kieltänyt Kivennavan ja Uudenkirkon Viipurin läänistä erottamista vastaan aiottujen protesteeraus kokousten pidon. — Poliisit ja santarmit hajottaneet suuren työläisten kokouksen Viipurissa. Mellakassa haavottunut kaksitoista henkeä ja ainakin yhtä monta vangittu.

Helsinki, Suomi, syysk. 4 p. — Suomen kenraalikuvernööri Seyn on kieltänyt kokousten pidon, joilla aiotaan protesteerata ehdotettua Kivennavan ja Uudenkirkon Viipurinläänistä erottamista ja niiden Pietarin läänin littämistä vastaan. Sanottu keisarillinen esitys sai suomalaisten mielet kuohuksiin ja Viipurin läänin kaikissa pitäjissä aijottiin kutsua kansankokouksia protesteeraamaan sitä vastaan.

Viipurissa on sattunut jo hyvin vakavanluontoisia mellakoita, missä polisit hajottivat työväen kokouksen.Kolmessa tunnissa noin 3000 henkilöä kokoontui kaldalle kokoushuoneen edustalle, jossa syntyi taistelu kansajoukon ja santarmien, ratsu- ja jalkapoliisien välillä. Kahakassa haavottui kaksitoista henkilöä ja ainakin yhtämonta vangittiin. Mikähän tulee Suomen kohtalo lopullakin oleamaan?

Helsinki, syysk. 7 p. — Vaasan asukkaat ovat lähettäneet kirjelmän Suomen valtiosihteri Langoisille, jossa kysytään mihin toimiin Suomen edustäja ryhtyy välttääkseen hirveän maan jakamisvaaran, joka nyt kiihottaa maan asukkaita. Useissa paikoin Suomea on ryhdytty protesteeraamaan Uudenkirkon ja Kivennavan erottamista vastaan.

ENGLANNIN TYÖLÄISET EIVÄT PIDÄ ETTÄ HEIDÄN MAASSAAN OTETTAISIIN KÄYTÄNTÖÖN „LEMIEUX LAIN" MUKAINEN TYÖVÄEN LAKI

Lontoo, Eng., syysk. 7 p. — Suurbritanian ammattijärjestöjen liitto on pannut ankaran vastalauseen Will Crooksin lakiesityksen, pakollisesta työriitojen sovittelusta, parlamentille esittämistä vastaan. Crooksin lakiesityksen sanotaan olevan korjatun painokseen Canadassa nyt voimassaolevasta „Lemieux laista". Vastalauseessa sanotaan, että lakiehdotus on kelpaamatoin. Mitään pahempaa ei voida tehdä ammattiunioita kohtaan, kuin hyväksyä tämä esitys.

SOTAHUHUT OVAT TUEMIOLLISIA LIIKE-ELÄMÄLLE.

Berlin, syysk. 5 p.—Sotahuhut ovat vaikuttaneet maasentavasti molempien Saksan ja Ranskan liike-elämään. Vaikka Saksan hallitus ei olekaan ilmottanut muuta kuin, että molempien maiden hallitukset ovat ryhtyneet uudestaan neuvottelemaan Marokko-kysymyksestä, josta toivotaan sovinnon olevan seurauksena, niin huolestuminen liikemiespiireissä on suuri.

Kihloissa.

HILDA KORKOLA
ja
SEVERI KOUBULA.

Port Arthur, Ont.

Synnyinmaastamme

KANNINEN KÄNNÄILEMASSA KUOPIOSSA.
Poliisikin talutellut herra „ylitirehtööriä".

Savon Työmies kertoo, että Kuopiossa on „vieraillut" paino-ylihallituksen „ylitirehtööri" herra Bolmari Kanninen „tarkastusmatkalla". Niin „korkea" henkilö oli luonnollisesti ottanut asuntonsa kaupungin seurahuoneella.

Mutta tarkastusmatkalla kun oli, niin kuului luonnollisesti asiaan käydä muuallakin kuin seurahuoneella. Siten joutui herra ylitirehtööri myöskin teatteritalon kapakkaan. Oikeastaan kerrotaan herra ylitirehtöörin aikoneen matkustaa pois jo saman illan junalla, mutta sattui kuulemma myöhästymään, johon taas lienee ollut syynä ahkeran „tarkastamisen" aiheuttama „väsymys".

No niin, kuten sanottu, joutui herra ylitirehtööri teatteritalon kapakkaan. Emme tiedä, oliko täällä olo kuinka läheisessä yhteydessä sen pakkokappalejutun kanssa, mutta kaikesta päättäen oli hra ylitirehtööri sangen huomattavalla asianharrastuksella „tarkastellut" minkälaista suunavaus näissä kuopiolaisissa kapakoissa oikeastaan tarjotaan, koskapa illan kuluessa alkoi tuntea päässään niin valtavata „ylipainoa", että pökertyi „maan myöhäkäksi" erään huoneen lattialle. Toisissa huoneissa ruokailemassa olleet sattuivat hänet sieltä yhyttämään. Tarkastelivat, että kuka siihen lattialle on uupunut. Tunsivat; sehän on painoylihallituksen puheenjohtaja. Stanislain y. m. ritarikunnan jäsen Bolmari Kanninen. Koettivat huutelemalla ja nenästä nykimällä sada tirehtööriä ylös, mutta niin oli pakkokappeleherra täydellisesti „ylipainon" valtaama, ettei tiennyt tämän maailman riemusta tuon taivaallista.

Klo 1 tienoissa yöllä sitten joku toimitti Kannisen ajurin kärryihin ja käski viemän putkaan. Poliisikamarille sitä ajettiin, mutta putkaan ei herraa toki pistetty, kun tiesi sanoa nimensä, vieläpä korttteerinsakin, että se on seurahuoneella. Mitäs muuta kun lähdettiin siitä sitten kännäilemään seurahuoneelle päin, mutta tällä kertaa jalkapatikassa. Tällä matkalla oli herra kuitenkin joutunut eksyksiin ja tallustellut aivan toiselle suunalle kaupunkia, siksi kunnes yhtyi erään passipoliisin, jonka käsipuolessa sitte oli rensuillut seurahuoneelle. Vaivaloiselta kuului se matkanteko näyttäneen ja alinomaa pyrkii maa vetämään puoleensa, mutta seurahuoneelle sitä lopultakin yöksi päästiin siinä kello 2 tienoissa.

Edellisenä päivänä kuului herra tirehtöori seurahuoneella pöhnäillessään kyselleen joiltakin henkilöiltä: „etkö myö sieluasi?" Olikohan siis matkan tarkoituksena kätyrien pestaileminen?

Siihen viistiin se huristi surkean kuuluisan Kannis-Kännisen vir kamatka Kuopiossa. Jollekin muulle henkilölle tuollainen „kunnostautuminen" saattaisi tuottaa vähemmän hauskoja jälkiseurauksia, mutta Kanniselle se arvatenkin merkitsee uuta meriittiä, pelkkää arvon ylennystä. Yhä edelleenkin jatkaa retteloimistä „ylihallituksineen" tehden ilmiantajaan ja usuttaa maaseudulla nuus kivia tapain tuomareita" sano-

tekeillä. Etsivät poliisit katsoivat parhaaksi kadota metsään, josta he ampuivat muutamia revolverinlaukauksia.

Petturit olivat nuoria miehiä. Toinen oli pitkä, harmaapukuinen päällä pitkä nuttu, toinen mustapukuinen ilman päällysnuttua.

Etsivillä oli tunnusmerkkinä omat valokuvansa, joiden takapuolella oli asianomaisen poliisilaitoksen leima ja päällystön nimikirjoitus.

PAPILLISTA SIVEYSMO-RAALIA.

Pyhäjärven suomettarelainen pappi on lähettänyt torppari Kaupille Liikalaan seuraavan kirjeen:

Torppar Osk. Fr. Enkström Kauppi.

Kirkkoneuvoston 11 miestä eilen päätimme, että minun on teitä vakavasti varoitettava jatkamasta sitä turhuuden ja pahennuksen avustusta, minkä te, suvaitessanne huoneessanne huonoja kokouksia, teette. Lakatkaa toki jo siitä. Jollette jumalasta välitä ja ettekä seurakunnan pahentamista pahana pidä, niin huomatkaa edes omat lapsenne ja niiden pahentaminen.

Kust. Varmavuori.
(sinetti.)

Pappila 7—8 1911.

Mikä on se paheunus sitte, jonka mainittu torppari on tehnyt? Hän on näet yhden kerran antanut huoneensa työv. yhdistykselle iltaman pitoon ja se kiukuttaa pitäjän suomettarelaista kirkkoneuvostoa ja pappia, että oikein pitää kirjeellä, joka kyllä puhuu itse puolestaan, koettaa oikaista „kadonnutta lammasta". Turhaa se sentään on papinkin „potkin tutkainta vastaan". Ei sitä sosialidemokraatteja enää kirjeillä peloteta. Paljo kiitollisempi tehtävä olisi papilla, jos hän koettaisi valistaa omia puoluelaisiaan, että nurkkatanssit ja korttipeli ja juopottelu loppuisivat. Mutta niinkuin tästäkin näkyy, pelkäävät suomettarelaiset pappineen kansan valistustyötä.

JOKO ON KYSEESSÄ SENAATIN VIRKAKIELEN MUUTOS.

Kenraalikuvernööri on senaatilta pyytänyt tarkkoja tietoja kaikkien senaatin sekä oikeus- että talousosaston virkamiesten venäjänkielen taidosta.

ESPOON POLIISI HAKANNUT MUSTELMILLE 12-VUOTIAAN POJAN.
Poikaa pidetty putkassa viisi vuorokautta syyttömästi.

V. k. 11 p. iltapäivällä vangitsi Espoon poliisi Willberg maist. Salavan huvilassa, Mäkkylän kartanon alueella lähellä Albergan pysäkkiä, työmies Vilkkosen 12-vuotiaan livari-nimisen pojan syyllisenä muka samassa huvilassa tapahtuneeseen vaatetavaroiden varkauteen, vaikka poika vakuutti olevansa syytön, kuljettuen samalla pojan mukanansa Espooseen nimismiehen luo. Siellä oli poika, — niin hän on kertonut — monellaisten uhkausten, puristelujen ynnä samalla vapaaksipääsylupausten jälkeen saatu tunnustamaan itsensä syylliseksi jo mainittuun tekoon ja nimittämään eräitä paikkoja, joihin hän muka oli tavarat

kertomuksensa mukaan, seuraavana päivänä voinut vapaasti istua ja että vielä seuraavana päivänä Helsingin Työmiehen kirjeenvaihtajan poikaa tarkastaessa oli havaittavissa pojan reisissä leveitä mustelmia.

Sitten vietiin poika livari Espoon vanginkulettajan luo putkaan, jossa sai virua aina v. k. 16 p. asti.

16 p. v. k. vasta nimismies ja poliisi V. yhdessä kuljettivat livarin ja kaksi silloin pidätettyä Öhmanin poikaa Mäkkylään, josta livaria käytettiin kotonansa Pitäjänmäellä. Kotiin kulettaessa oli vielä uhattu livaria, että jollet nyt tunnusta, niin isäsi hakkaa sinun selkänahkasi riekaleiksi. Vieläpä kotipihallakin ihmisten läsnäollessa kiljuttiin pojalle. Sieltä palasivat poliisiviranomaiset pojan kanssa takaisin Mäkkylään, jonne pojan isä heitä seurasi. Ja siellä Öhmanin pojat, joitten ilmiannosta livari oli vangittu, tunnustivat itsensä syyllisiksi ja livari vapautettiin. Samalla pyysi nimismies anteeksi livarilta ja pakotti Öhmannin pojat myös pyytämään,kun poika oli saanut syyttömästi olla viikkokauden vangittuna

Nimismies ilmotti pojan isälle, että hän käskee poliisi V:n sopimaan pieksämisensä. Muuten on samanen poliisi ennenkin esiintynyt sopimattomasti.

TAVATON.
Kirj. Anton Tshehoff.
Suomennos.

Kello käy yhtä yöllä. Kätilön, vanhan piian Maria Petrovna Koshkinan oven eteen pysähtyy pitkä herrasmies, silkkihatussa ja sinellissä. Syksypimeissä et näe kasvoja, eikä käsiä, mutta yskäyksistä ja ovikellon nykimistavasta kuultaa arvokkaisuus, päättäväisyys ja jonkinlainen itsetietoisuus. Kolmannen soiton jälkeen avautuu ovi ja siinä näyttäytyy Maria Petrovna. Hänellä on valkoisen alushameen lisäksi miehen palttoo hartioille heitettynä, käsissä pieni viheriäkupuinen lamppu. Se värittää viheriäiseksi hänen umisen, kesakkoisen naamansa, suonisen kaulansa ja myssyn alta ulospyrkivät harvat,, punertavat hiukset.

—Voisinko minä nähdä kätilöä? kysyy herra.

— Minä olen kätilö. Mitä te tahtoisitte?

Herra astuu eteiseen ja Maria Petrovna näkee edessään korkean, solakan, ankarapirteisen ja tuhkapartaisen miehen, joka on jo aikoja sitten jättänyt muorukaisijän, mutta silti on vielä kaunis kasvoinen.

— Minä olen kollegian asessori Kirjakoff, — sanoo hän. Tulin pyytämään teitä vaimoni luokse. Mutta, olkaa hyvä, joutukaa.

— Hyvä on... — suostuu kätilö. Puen heti päälleni, olkaa hyvä ja odottakaa minua salissa.

Kirjakoff riisuu sinellinsä ja astuu saliin. Lampun viheriäinen valo lankeaa niukkana valkeaan, halpahintaiseen, paikattuun huonekalustoon, kurjiin kukkasiin, ovenpieliin joita pitkin kiertää muratti. Hajahtaa geraniumille ja karbolille. Seinäkello naksuttaa arasti ikäänkuin häveten sivullista henkilöä.

— Olen valmis! — puhuu Maria Petrovna astuessaan viiden minuutin kuluttua saliin, puettuna, pestynä ja reippaana. Lähdetään!

— Niin, täytyy kiirehtää .... sen vuoksi minä vaadin, että te määräätte hinnan.

— Hinnat ovat niin erilaisia!

— Hm! ... Teidän epäröimisenne tähden, joka on minulle käsittämätöntä, minun täytyy määrätä hinta. Voin maksaa teille kaksi ruplaa.

— Mitä te, ajatelkaa! — puhuu Maria Petrovna punastuen ja astuen taaksepäin. Minua melkein hävettää ... Minä tulen pikemmin ilmaiseksi — kuin kahden ruplan palkkiosta. Suvaitsetteko, viisi ruplaa...

— Kaksi ruplaa, ei kopeekkaakaan lisää. Minä en tahdo teidän omaanne, mutta en aijo maksaa liikoja.

— Kuinka tahdotte, mutta kahdesta ruplasta minä en lähde.

— Lain mukaan teillä ei ole oikeutta kieltäytyä.

— Suvaitsetteko, minä tulen ilmaiseksi.

— Ilmaiseksi minä en halua. Kaikki työ on palkittava. Minä teen itse työtä ja ymmärrän ...

— Kahdesta ruplasta en lähde ... — ilmoittaa lyhyesti Maria Petrovna. Suvaitsetteko, ilmaiseksi.

— Siinä tapauksessa, valitan syvästi, että olen suotta häirinnyt ... Hyvästi.'

— Kylläpä te olette ... — puhuu kätilö, saattaessaan Kirjakoffia eteiseen. Jos niin tahdotte niin kolmesta ruplasta olen valmis lähtemään.

Kirjakoff synkistyy ja mietii kokonaista kaksi minuuttia keskittäen katseensa laattiaan, sitten sanoo päättäväisesti: „ei". Ja astuu ulos kadulle. Ihmettelevä ja hämmästynyt kätilö sulkee oven ja lähtee makuuhuoneeseensa.

„Kaunis, arvokas, mutta kuinka omituinen, Jumala hänen kanssaan" ... — ajattelee hän, panuen maata.

Ei kulu puolta tuntiakaan, kun taas soitetaan: kätilö nousee ylös ja näkee eteisessä Kirjakoffin.

— Merkillistä epäjärjestystä! — puhuu hän. Ei apteekissa, ei poliisit, ei talonmiehet, ei kukaan tiedä kätilöjen osotteita ja sentähden minun on pakko suostua teidän ehtoihinne. Minä maksan teille kolme ruplaa, mutta ... huomatkaa, että minulla on tapana tehdä ennakolta sopimus, palvelijaa ottaessa, taikka ylipäänsä toisten palvelusta käyttäessä, ettei maksettaessa olisi mitään keskusteluja lisämaksusta, juomarahoista y. m. s. Jokainen saakoon omansa.

Maria Petrovna kuunteli häntä vähän aikaa, kun alkoi tuntea kylästymistä, vastenmielisyyttä Kirjakoffia kohtaan ja että hänen tasainen, yksitoikkoinen puheensa lsskeutuu raskaana taakkana sielulle. Kätilö pukeutuu ja astuu kadulle hänen kanssansa. On hiljaista, mutta kylmää ja niin sumuista, että lyhtyjen valot tuskin näkyy. Kätilö katselee, mutta ei näe ajuria.

— Luultavasti ei ole kaukana? — kysyy hän?

— Ei ole kaukana, jurona vastaa Kirjakoff.

Astuvat yhden poikkikadun sivu, toisen, kolmannen ... Kirjakoff astuskelee ja hänen astumastaankin kuvastaa arvokkaisuus ja päättäväisyys.

— Mikä kauhea ilma! aloittaa puheen kätilö.

Mutta hän on arvokkaasti vaiti ja koittaa kulkea pitkin sileitä kiviä, jotta ei kalossit turmeltuisi. Viimein, pitkän kävelyn jälkeen kätilö astuu eteiseen; sieltä näkyy suuri, siististi korjattu huone. Ei yhtään sielua missään huoja odottaa koska hän alkaa puhua. Mutta hän on itsepintaisesti vaiti ja ajattelee jotakin. Odoteltuaan turhaan, kätilö päättää aloittaa keskustelun ja lausuu fraasin, joka tavallisesti synnyttyslitalousluksissa lausutaan:

— Nyt, Jumalalle kiitos, on taas maailma lisääntynyt yhdellä ihmisellä!

— Niin, se on hauskaa, — sanoo Kirjakoff, säilyttäen puiseevan ilmeen kasvoillaan: vaikka, toiselta puolen, täytyy olla liikoja rahoja, voidakseen pitää liikoja ihmisiä. Lapsia ei synny kylläisenä ja puettuna.

Synnyttäjän kasvoilla näkyy syyllisen ilme, ikäänkuin hän olisi tehnyt elävän olennon mailmaan luvatta, taikka turhan mieliteon tähden. Kirjakoff nousee huoaten ja poistuu.

— Minkälainen hän on. Jumala hänen kanssaan ... — puhuu kätilö symyttäjälle. Sellainen ankara, ei edes hymyile ...

Synnyttäjä kertoo, että hän on aina sellainen ... Hän on kunnollinen, oikeamielinen, harkitseva, järkevän säästeliäs, mutta kaikki tämä on niin tavattomissa määrin, että tavallisille kuolevaisille tekee pahaa. 'Sukulaiset ovat eronneet hänestä, palvelijat eivät pysy kuukautta kauvemmin, ei ole tuttavia, vaimo ja lapset ovat aina pelon vallassa jokaisesta askeleestakin. Hän ei tappele, ei huuda, hyveitä hänessä on paljon enemmän kuin paheita, mutta kun hän lähtee kotoa pois, niin kaikki tuntevat itsensä terveemmiksi ja kevyemmiksi. Mistä se johtuu, sitä ei synnyttäjä itsekään tienyt.

— Nämä pesuvadit on puhdistettava tarkasti ja vietävä kellariin, — puhuu Kirjakoff, tullen taas sisään. Ja nämät pullot on myöskin korjattava: tarvitaan joskus.

Se mistä hän puhuu, on aivan yksinkertaista ja tavallista, mutta kätilö tuntee hätääntymistä. Hän alkaa tuntea pelkoa tätä miestä kohtaan ja vavahtelee joka kerta, kun kuulee hänen askeleensa. Aamulla poislähtiessään kätilö näkee, kuinka ruokahuoneessa juo teetä Kirjakoffin pieni poika, lyhyttukkainen lukiolainen. Vastapäätä seisoo Kirjakoff ja puhuu tasaisella, yksitoikkoisella äänellään:

— Sinä osaat syödä, osaat työtäkin tehdä. Nyt sinä nielasit, mutta luultavasti et ajatellut paljonko se nielaus maksaa, ja että rahaa saadaan tekemällä työtä. Sinä syöt ja ajattele ...

Kätilö katselee pojan tylsään naamaan ja hänestä näyttää, että ilmassakin tuntuu raskaalta ja että vielä vähän, niin — seinätkin murtuu, voimatta kestää tämän tavattoman miehen läsnäoloa. Mitään muistamatta, peloissaan ja tuntien voimakasta vihaa Kirjakoffia kohtaan Maria Petrovna ottaa myttynsä ja poistuu kiireesti.

Puolitiessä hän muistaa, että unohtti karhuta kolmea ruplaa, mutta seistyään vähän aikaa ja mietittyään, viittaa hän kädellään ja jatkaa matkaansa.

„OIKEA SUOMALAINEN."

Eivät he ennestään olleet tuttavat keskenään. Tulivat kerran kun Tyynen piti mennä maalle erään tuttavansa luo. Saadakseen helpomman maamatkan, kuin kestikievarikyydillä ajaen voisi tulla, hommasi tuttava tuon suomettarelaisen torpparin tuomaan hänet pientä korvausta vastaan. Mies

Can you speak English?

Tuo kysymys on tässä maassa alituisesti toistuva, korvia vihlova ja kiusaava sille joka ei ole oppinut englanninkieltä. Mikäpä ihmeenä kauemmin kärsit tuon kysymyksen vuoksi. Sinulla on yhä enää kauemmin kärsit tuon kysymyksen vuoksi. Sinulla on yhtälainen oikeus kuin muillakin oppia englanninkieli ja tehdä elämäsi edistyväksi, hauskaksi ja mukavaksi tässä maassa. Jos te olette rehellinen opiskelussa, niin me voimme taata teille tyydyttävän englanninkielen puhe, luku ja kirjotustaidon kuudessa kuukaudessa. Me opetamme kirjevaihdon kautta englanninkieltä. Sitäpaitsi opetamme useita muita nykyisiä sekä klassillisia sivistyskieliä, Yhdysvaltain lakeja yleisiä akademisia tieteitä. Oppilaillemme hankimme vapaasti paikkoja liikealalla, varsinkin Chicagossa ja ympäristöllä. Tuhannet kansalaiset ovat ottaneet meiltä kursseja englanninkielessä ja saavat nyt ilollu miittää työstään. Selostuksia kursseista lähetetään pyydettäissä..

The Sampo Correspondence School,
P. O. Box 344. Chicago, Illinois.

NAISET EIVÄT VOI OLLA KAUNIITA ELLEI OLE RUNSAASTI HIUKSIA.

Suuri ja sankka tukka on puoleensa vetävä mutta sitä ei ole kaikilla naisilla.

On kymmeniä tuhansia naisia Canadassa tänä päivänä joilla on hiukset lakastuneet ja ovat yksinkertaisesti siitä syytsä epämiellyttäviä. Jos olette nainen ilman kauniita hiuksia, niin älkää sallico viehätyksenne olevan piilossa, koska sen korjaaminen on mitätön asia.

Menkää jo tänään W. F. McEacherin rohdoskauppaan Port Arthurissa ja ostakaa pullo Parisian Sage, hinta 50c. Tätä kun käytätte niin tulevat hiuksenne pehmeiksi, hienoiksi sekä vankoiksi.

Voiteen takaa W. F. Eacher, että se poistaa hilseen hiuksistanne, syhyn päästänne ja pysähdyttää hiusten lähtemisen kahden viikon ajalla jos ei se sitä tee niin maksetaan raha takasin.

Miehille Vapaasti

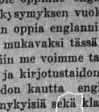

Vapa lääke kirja, joka selittää Salaisia tauteja. Pyytäkää Lääke kirja no: 1.

Lignell'in Suom. Apteek.
SUPERIOR, Wis.

RAJALAN
PALLOHUONE,
138 Pearl str., Port Arthur.
HYVÄT PÖYDÄT.
Kaikenlaista tupakkaa ja virvoitusjuomia aina saatavana.

Tavallisissa vatsuri kohtauksissa auttaa usein yksi annos Chamberlain Kolikki Kolera ja vatsuri lääkettä. Sisus vaivoissa ei ole vertoja tälle lääkkeelle.
Myytävänä kaikkialla.

Kätilö
— MARIA LUOSTARINEN, —
341 Wiley St.
Port Arthur, :.: Ontario.

Hyvin tunnettu nainen Des Monis'esta, Ijova kaksipäivää kär sittyään hirveätä vatsakipua parantui heti otetuaan annoksen Chamberlain atsurilääkettä.
Myytävänä kaikkialla.

Saadaksenne
hyvän ja luotettavan palovakuutuksen halvimmilla maksuilla. Tulkaa meille.
Peter W. Sture.

D. B. Turville
Lakimies, asianajaja ja yleinen notario
51 Cumberland st. Port Arthur.

Kaupungin lotteja
ja
Farmimaita
myydään ja otetaan myytäväksi.
Rafael Smedberg & Co.
105 Secord street,
Kivelän talossa.

aikaa, kun hänelle olisi jo yhdenkin ukon kuolemasta tarpeeksi...

Mies vihkaisee salavihkaa vaisemmalle sivulleen, jolle Tyyne istuu, saadakseen selville, onko tämä sääli ivaa, vai uskooko tuo neiti häntä... Tyyne on totinen kuin „sepän lato" ja on uskovinaan toisen puheisiin kuin raamattuun. Ja pian mies Tyynen suureksi huviksi rupeaakin kosiskelemaan.

— Ruvetkaa minulle emännäksi! — pyytää hän laskien kätensä Tyynen kaulalle, että tämän täytyy väistää itseään sivummalle, kun samassa väkevä viinan löyhkä tunkeutuu sieramiin.

— No, oikeinko totta! — nauraa Tyyne, ... Sepä äkkiä kävi... Mutta kuinkahan teille vaan uskaltaa ruveta emännäksi?

— Kuinka niin?

— No, kun noin nuorena jo kakkatsolette kolmatta, saadaksenne hänelläkin muutaman tuhannen..

— En minä nyt rahan tähden otakaan ... otan köyhän ja hyvän.

Kallistun taas Tyynen puoleen ja kuiskuttaa:

— Teistä minä paljon pidän, — rupeatteko emännäkseni?

Tyyne siirräntää taas laidemmalle ,sillä on vaikea sietää tuota löyhkää. Mieleläään hän aistii hyvän korvatillikan epämiellyttävälle rakastelijalle. Mutta saadaksen hänen tekee vähän mieli konstailla nähdäkseen, kuinka pitkälle mies aikoo mennä kosimisinnossaan. Häntä aina suuresti huvitti, kun suomettarelaiset mailla kers-

ti, niin kuuluu luonnollisesti asiaan käydä muuallakin kuin seurahuoneella. Siten joutui herra ylitirehtööri myöskin teatteritalon kapakkaan. Oikeastaan kerrotaan herra ylitirehtöörin aikoneen matkustaa pois jo saman illan junalla, mutta sattui kuulemma myöhästymään, johon taas lienee ollut syynä ahkeran „tarkastamisen" aiheuttama „väsymys".

No niin, kuten sanottu, joutui herra ylitirehtööri teatteritalon kapakkaan. Emme tiedä, oliko täällä olo kuinka läheisessä yhteydessä sen pakkokapalejutun kanssa, mutta kaikesta päättäen oli hra ylitirehtööri sangen huolimattavalla asianhaarastuksella „tarkastellut" minkälaista suunavaus näissä kuopiolaisissa kapakoissa oikeastaan tarjotaan, koskapa illan kuluessa alkoi tuntea päässään niin valtavata „ylipainoa", että pökertyi „maan myöhäkäksi" erään huoneen lattialle. Toisissa huonetissa ruokailemassa olleet sattuivat hänet sieltä yhyttämään. Tarkastelivat, että kuka siihen lattialle on uupunut. Tunsivat; sehän on painoylihallitus sen puheenjohtaja. Stanislain y. m. ritarikunnan jäsen Bolmari Kanninen. Koettivat huutelemalla ja nenästä nykimällä sada tirehtööriä ylös, mutta niin oli pakkokappeleherra täydellisesti „ylipainon" valtaama, ettei tiennyt tämän maailman riemusta tuon taivaallista.

Klo 1 tienoissa yöllä sitten joku toimitti Kanninen ajurin kärryihin ja käski viemän putkaan. Poliisikamarille sitä ajettiin, mutta putkaan ei herraa toki pistetty, kun tiesi sanoa nimensä, vieläpä korrteerinsakin, että se on seurahuoneella. Mitäs muuta kun lähdettiin siitä sitten kännäilemään seurahuoneelle päin, mutta tällä kertaa jalkapatikassa. Tällä matkalla oli herra kuitenkin joutunut eksyksiin ja tallustellut aivan toiselle suunnalle kaupunkia, siksi kunnes yhtyi erään passipoliisin, jonka kiisipuolessa sitte oli rensuillut seurahuoneelle. Vaivaloisella kuului se matkanteko näyttäneen ja alinomaa pyrkii maa vetämään puoleensa, mutta seurahuoneelle sitä lopultakin yöksi päästiin siinä kello 2 tienoissa.

Edellisenä päivänä kuului herra tirehtööri seurahuoneella pöhnäillessään kyselleen joiltakin henkilöiltä: „etkö myö sieluasi?" Olikohan siis matkan tarkoituksena kätyrien pestaileminen?

Siihen viistiin se huristi surkean kuuluisan Kannis-Kännisen virkamatka Kuopiossa. Jollekin muulle henkilölle tuollainen „kunnostautuminen" saattaisi tuottaa vähemmän hauskoja jälkiseurauksia, mutta Kanniselle se arvatenkin merkitsee uuta meriittiä, pelkää arvon ylennystä. Yhä edelleenkin jatkaa rettelöimistä „ylihallituksineen" tehden ilmiantojaan ja usuttaa maaseudulla nuus kivia „tapain tuomareita" sanomalehdistön kimppuun.

PETTURIT PITÄNEET KOTITARKASTUKSEN.
Vieneet rahoja.

Kauppias Halonen Kuolemajärven Lauttarannasta on ilmoittanut Viipurin poliisille, että v. k. 14 p. hänen poissa ollessaan oli tullut kaksi herrasmiestä Terijoelta hänen liikkeeseensä ja ilmoittanut olevansa etsiviä poliisejä, sekä saaneensa määräyksen kotitarkastuksen pitämiseen Halosen luona, koska epäiltiin hänellä olevan väärää rahaa. Etsivät käskivät rva Halosen jättämään kaikki talossa löytyät rahat.

Rahat 270 ruplaa saatuaan käskivät he rva Halosen seuraamaan nimisiemiehen luo.

Tiellä sattui hra Halonen kohtaamaan heidät ja kysyi mitä oli tus.

PAPILLISTA SIVEYSMO-RAALIA.

Pyhäjärven suomettarelainen pappi on lähettänyt torppari Kaupille Liikalaan seuraavan kirjeen:

Torppar Osk. Fr. Enkström Kaupi.

Kirkkoneuvoston 11 miestä eilen päätimme, että minun on teitä vakavasti varoitettava jatkamasta sitä turhuuden ja pahennuksen avustusta, minkä te, suvaitsemanne huoneessanne huonoja kokouksia, teette. Lakatkaa toki jo siitä. Jollette jumalasta välitä ja ettekä seurakunnan pahentamista pahana pidä, niin huomatkaa edes omat lapsenne ja niiden pahentaminen.

Kust. Varmavuori.
(sinetti.)

Pappila 7—8 1911.

Mikä on se pahennus sitte, jonka mainittu torppari on tehnyt? Hän on näet yhden kerran antanut huoneensa työv. yhdistykselle iltaman pitoon ja se kiukuttaa pitäjän suomettarelaista kirkkoneuvostoa ja pappia, että oikein pitää kirjeellä, joka kyllä puhuu itse puolestaan, koettaa asialta „kadonnutta lammasta". Turhaa se sentään on papinkin „potkia tutkainta vastaan". Ei sitä sosialidemokraatteja enää kirjeillä peloteta. Paljo kiitollisempi tehtävä olisi papilla, jos hän koettaisi valistaa omia puoluelaisiaan, että nurkkataanssit ja korttipeli ja juopottelu loppuisivat. Mutta niinkuin tästäkin näkyy, pelkäävät suomettarelaiset pappineen kansan valistustyötä.

JOKO ON KYSEESSÄ SENAATIN VIRKAKIELEN MUUTOS.

Kenraalikuvernööri on senaatilta pyytänyt tarkkoja tietoja kaikkien senaatin sekä oikeus- että talousosaston virkamiesten venäjänkielen taidosta.

ESPOON POLIISI HAKANNUT MUSTELMILLE 12-VUOTIAAN POJAN.
Poikaa pidetty putkassa viisi vuorokautta syyttömästi.

V. k. 11 p. iltapäivällä vangitsi Espoon poliisi Willberg maist. Salavan huvilassa, Mäkkylän kartanon alueella lähellä Albergan pysäkkiä, työmies Vilkkosen 12-vuotiaan livari-nimisen pojan syyllisenä muka samassa huvilassa tapahtuneeseen vaatetavaroiden var kauteen, vaikka poika vakuutti olevansa syytön, kuljettaen samalla pojan mukanansa Espooseen nimismiehen luo. Siellä oli poika, — niin hän on kertonut — monellaisten uhkausten, puristelujen ynnä samalla vapaaksipääsylupausten jälkeen saatu tunnustamaan itsensä syylliseksi jo mainittuun tekoon ja nimittämään eräitä paikkoja, joihin hän muka oli tavarat osaksi myynyt osaksi muuten jättänyt.

Yönsä sai poika viettää poliisi Willbergin avonaiselta verannalla Grangullassa, josta hänet poliisi V. toi mukanaan Albergaan, jättäen pojan asemamiehen huostaan ja matkustaen itse Helsinkiin. Täältä palatessaan oli V. sen näköinen kun olisi jonkun verran nauttinut väkijuomia, sen tiesivät samassa junassa palaneet henkilöt kertoa. Jonkun aikaa oli V. viipynyt Albergassa asemamiehen kamarissa.

Myöhemmin sitten lähti poliisi V. asemamiehen ja pojan kanssa etsimään tavaroita. Mutta kun pojan ilmoittamista paikoista ei tavaroita löytynytkään, vaan poika päinvastoin taas vakuutti syyttömyyttään, tarttui V. poikaa niskasta kiinni ja löi rautasella kepillä poikaa niin pahoin, ettei poika, nnn selkänahkasi riekaleiksi. Vieläpä kotipihallakin ihmisten läsnäollessa kiljuttiin pojalle. Siellä palasivat poliisiviranomaiset pojan kanssa takaisin Mäkkylään, jonne pojan isä heftä seurasi. Ja siellä Ohmanin pojat, joitten ilmiannosta livari oli vangittu, tunnustivat itsensä syyllisiksi ja livari vapautettiin. Samalla pyysi nimismies anteeksi livarilta ja pakotti Ohmannin pojat myös pyytämään,kun poika oli saanut syyttömästi olla viikkokauden vangittuna

Nimismies ilmotti pojan isälle, että hän käskee poliisi V:n sopimaan pieksämisensä. Muuten on saamanen poliisi ennenkin esiintynyt sopimattomasti.

TAVATON.
Kirj. Anton Tshehoff.
Suomennos.

Kello käy yhtä yöllä. Kätilön, vanhan piian Maria Petrovna Koshkinan oven eteen pysähtyy pitkä herrasmies, silkkihatussa ja sinellissä. Syksypimeässä et näe kasvoja, eikä käsiä, mutta yskäyksistä ja ovikellon nykimistavasta kuultaa arvokkaisuus, päättäväisyys ja jonkinlainen itseitetoisuus. Kolmannen soiton jälkeen avautuu ovi ja siinä näyttäytyy Maria Petrovna. Hänellä on vallkoisen alushameen lisäksi miehen palttoo hartioille heitettynä, käsissä pieni viheriäkuplunen lamppu. Se värittää viheriäiseksi hänen unisen, kesakkoisen naamansa, suonisen kaulansa ja myssyn alta ulospyrkivät harvat,, punertavat hiukset.

—Voisinko minä nähdä kätilöä? kysyy herra.

— Minä olen kätilö. Mitä te tahtoisitte?

Herra astuu eteiseen ja Maria Petrovna näkee edessään korkean, solakan, ankarapiirteisen ja tuuheapartaisen miehen, joka on jo aikoja sitten jättänyt nuorukausijän, mutta silti on vielä kaunis-kasvoinen.

— Minä olen kollegian asessori Kirjakoff, — sanoo hän. Tulin pyytämään teitä vaimoni luokse. Mutta, olkaa hyvä, joutukaa.

— Hyvä on... — suostuu kätilö. Puen heti päälleni, olkaa hyvä ja odottakaa minua salissa.

Kirjakoff riisuu sinellinsä ja astuu saliin. Lampun viheriäinen valo lankeaa niukkana valkeaan, halpahintaiseen, paikattuun huonekalustoon, kurjiin kukkasiin, ovenpielin joita pitkin kiertää muratti. Hajahtaa geraniumille ja karbolille. Seinäkello naksuttaa arasti ikäänkuin häveten sivullista henkilöä.

— Olen valmis! — puhuu Maria Petrovna astuessaan viiden minuutin kuluttua saliin, puettuna, pestynä ja reippaana. Lähdetään!

— Niin, täytyy kiirehtiä .... —/puhuu Kirjakoff. Mutta, asiasta toiseen, ei liene liikaa kysymys: paljonko te otatte vaivoistanne?

— Minä, en todellakaan tiedä .... — hymyilee hämmästyneenä Maria Petrovna. Minkä annatte ....

— Ei, minä en pidä siitä, — sanoo Kirjakoff, katsellen kätilöä kylmästi ja liikkumatta. Sopimus on rahaa kalliimpi. Minulla ei ole tarvis teidän omaanne, eikä teille minun omaani. Väärinkäsitysten välttämiseksi on viisainta sopia ennakolta.

— En todellakaan tiedä.... — Määrättyä hintaa ei ole. — Minä teen työtä ja olen tottunut kunnioittamaan toisten työtä. Vääryyttä en voi kärsiä. Minulle on yhtä epämiellyttävää jos minä maksan teille liian vähän taikka jos te vaadite minulta liian paljon ja — Kuinka tahdotte, mutta kahdesta ruplasta minä en lähde.

— Lain mukaan teillä ei ole oikeutta kieltäytyä.

— Suvaitsetteko, minä tulen ilmaiseksi.

— Ilmaiseksi minä en halua. Kaikki työ on palkittava. Minä teen itse työtä ja ymmärrän ....

— Kahdesta ruplasta en lähde .... — ilmoittaa lyhyesti Maria Petrovna. Suvaitsetteko, ilmaiseksi.

— Siinä tapauksessa, valitan syvästi, että olen suotta häirinnyt ... Hyvästi.'

— Kylläpä te olette .... — puhuu kätilö, saattaessaan Kirjakoffia eteiseen. Jos niin tahdotte niin kolmesta ruplasta olen valmis lähtemään.

Kirjakoff synkistyy ja mietii kokonaista kaksi minuuttia keskittäen katsensa laattiaan, sitten sanoo päättäväisesti: „ei". Ja astuu ulos kadulle. Ihmettelevä ja hämmästynyt kätilö sulkee oven ja lähtee makuuhuoneeseensa.

„Kaunis, arvokas, mutta kuinka omituinen, Jumala hänen kanssaan" ... — ajattelee hän, pannen maata.

Ei kulu puolta tuntiakaan, kun taas soitetaan: kätilö nousee ylös ja näkee eteisessä Kirjakoffin.

— Merkillistä epäjärjestystä! — puhuu hän. Ei apteekissa, ei poliisit, ei talonmiehet, ei kukaan tiedä kätilöjen osotteita ja sentähden minun on pakko suostua teidän ehtoihinne. Minä maksan teille kolme ruplaa, mutta ... huomatkaa, että minulla on tapana tehdä ennakolta sopimus, palvelijaa ottaessa, taikka ylipäänsä toisten palvelusta käyttäessä, ettei maksettaessa olisi mitään keskusteluja lisämaksusta, juomarahoista y. m. s. Jokainen saakoon omansa.

Maria Petrovna kuunteli häntä vähän aikaa, kun alkoi tuntea kyllästymistä, vastenmielisyyttä Kirjakoffin kohtaan ja että hänen tasainen, yksitoikkoinen puheensa laskeutuu raskaana taakkana selkälle. Kätilö pukeutuu ja astuu kadulle hänen kanssansa. On hiljaista, mutta kylmää ja niin sumuista, että lyhtyjen valot tuskin näkyy. Kätilö katselee, mutta ei näe ajuria.

— Luultavasti ei ole kaukana? — kysyy hän?

— Ei ole kaukana, jurona vastaa Kirjakoff.

Astuvat yhden poikkikadun sivu, toisen, kolmannen ... Kirjakoff astuskelee ja hänen astumastaankin kuvastaa arvokkaisuus ja päättäväisyys.

— Mikä kauhea ilma! aloittaa puheen kätilö.

Mutta hän on arvokkaasti vaiti ja koittaa kulkea pitkin sileitä kiviä, jotta ei kalossit turmeltuisi. Viimein, pitkän kävelyn jälkeen kätilö astuu eteiseen; sieltä näkyy suuri, siististi korjattu huone. Ei yhtään sielua missään huoneessa, eipä makuuhuoneessakaan jossa lepää synnyttäjä .... Sukulaisia ja ämmiä, joita tavallisesti tälläisissä tilaisuuksissa vilisee, ei täällä näy. Ainoastaan tylsän ja pelästyneen näköinen keittäjätär hyörii kuin tulipalossa. Kuuluu äänekkäitä valituksia.

Kuluu kolme tuntia. Maria Petrovna istuu synnyttäjän sängyn luona ja supattaa jotakin. Molemmat naiset ovat kerinneet jo tutustua toisiinsa, jutella, arpikoida, säälitellä.

— Te ette saa puhua! hätäilee kätilö, mutta itse latelee kysymyksiä yhtämittaa.

Ovi avautuu ja hiljaa ja arvokkaasti astuu makuuhuoneeseen Kirjakoff. Hän istuu tuolille ja siilttelee poskipartojaan. Alkaa vaitiolo ... Maria Petrovna katselee arasti hänen kaunista, mutta tunteetonta, puumaista muotoaan tehnyt elävän olennon mailmaan luvatta, taikka turhan mieliteon tähden. Kirjakoff nousee huoaten ja poistuu.

— Minkälainen hän on. Jumala hänen kanssaan ... — puhuu kätilö synnyttäjälle. Sellainen ankara, ei edes hymyile ...

Synnyttäjä kertoo, että hän on aina sellainen ... Hän on kunnollinen, oikeamielinen, harkitseva, järkevän säästeliäs, mutta kaikki tämä on niin tavattomissa määrin, että tavallisille kuolevaisille tekee pahaa. 'Sukulaiset ovat eronneet hänestä, palvelijat eivät pysy kuukautta kauvemmin, ei ole tuttavia, vaimo ja lapset ovat aina pelon vallassa jokaisesta askeleestakin. Hän ei tappele, ei huuda, hyveitä hänessä on paljon enemmän kuin paheita, mutta kun hän lähtee kotoa pois, niin kaikki tuntevat itsensä terveemmiksi ja kevyemmiksi. Mistä se johtuu, sitä ei synnyttäjä itsekään tienyt.

— Nämä pesuvadit on puhdistettava tarkasti ja vietävä kellariin, — puhuu Kirjakoff, tullen taas sisään. Ja nämät pullot on myöskin korjattava: tarvitaan joskus.

Se mistä hän puhuu, on aivan yksinkertaista ja tavallista, mutta kätilö tuntee hätääntymistä. Hän alkaa tuntea pelkoa tätä miestä kohtaan ja vavahtelee joka kerta, kun kuulee hänen askeleensa. Aamulla poislähtiessään kätilö näkee, kuinka ruokahuoneessa juo teetä Kirjakoffin pieni poika, lyhytukkainen lukiolainen. Vastapäätä seisoo Kirjakoff ja puhuu tasaisella, yksitoikkoisella äänellään:

— Sinä osaat syödä, osaat työtäkin tehdä. Nyt sinä nielasit, mutta luultavasti et ajatellut paljonko se nielaus maksaa, ja että rahaa saadaan tekemällä työtä. Sinä syöt ja ajattele ...

Kätilö katselee pojan tylsään naamaan ja hänestä näyttää, että ilmassakin tuntuu raskaalta ja että vielä vähän, niin — seinätkin murtuu, voimatta kestää tämän tavattoman miehen läsnäoloa. Mitään muistamatta, peloissaan ja tuntien voimakasta vihaa Kirjakoffia kohtaan Maria Petrovna ottaa myttynsä ja poistuu kiireesti.

Puolitiessä hän muistaa, että unohitti karhuta kolmea ruplaa, mutta seistyään vähän aikaa ja mietittyään, viittaa hän kädellään ja jatkaa matkaansa.

„OIKEA SUOMALAINEN."

Eivät he ennestään olleet tuttavat keskenään. Tulivat kerran kun Tyynen piti mennä maalle erään tuttavansa luo. Saadakseen helpommaan maamatkan, kuin kestikievarikyydillä ajaen voisi tulla, hommasi tuttava tuon suomettarelaisen torpparin tuomaan hänet pientä korvausta vastaan. Mies oli nuorenpuoleinen, näköjään alle kolmekymmentä ja „pikeentyi" Tyyneen heti alkumatkasta kuin terva puuhun.

Tuttavansa kirjeestä oli Tyyne päässyt tuojansa persoonasta niin paljon selville, että tämä on ukkomies ja kivas suomettarelainen. Mutta matkalla tekikin Tyyne sen huomion, ettei miehellä ollutkaan ukkomiehen merkkiä vasemman käden nimettömässä, vaan tyhjä sija. Ihmetteli että lieneekö mies hukannut sen reisullaan, koska nytkin näkyy olevan hyvässä „hiivassa". Mutta pian arvasi hän syyn, sormuksen poissa oloon, kun mies alkaa esitellä itseään kaksikymmentäviisivuotiaaksi kahden akan leskeksi. Tyyne alkaa säälitellä miestä, että niin suuren surun kantajaksi on luotu noin nuorena. Miten mahtaakaan tuntua ikävältä surra kahta eukkoa yhtä aikaa, kun hänelle olisi jo yhdenkin ukon kuolemasta tarpeeksi...

Mies vihkaisee salavihkaa vasemmalle sivulleen, jolle Tyyne istuu, saadakseen selville, onko tämä sääli ivaa, vai uskooko tuo neiti häntä... Tyyne on totinen kuin „sepän lato" ja on uskovinaan toisen puheisiin kuin raamattuun. Ja pian mies Tyynen suureksi huviksi rupeaakin kosiskelemaan.

— Ruvetkaa minulle emännäksi! — pyytää hän laskien kätensä Tyynen kaulalle, että tämän täytyy väistää itseään sivummalle, kun samassa väkevä viinan löyhkä tunkeutuu sieramiin.

— No, oikeinko totta! — nauraa Tyyne. — Sepä äkkiä kävi... Mutta kuinkahan teille vaan uskaltaa ruveta emännäksi?

— Kuinka niin?

— No, kun noin nuorena jo kaksi muijaa olette hautaan saattaneet! Kuka sen takaa ettette sai-si viedä minuakin — sanotaanhan, ettei kaksi kolmannetta ...

— Elkää hiivatissa! Ette te kuole, kun olette noin nuori ja terveennäköinen ... Mutta se minun ensimäinen muijani oikiin keuhkotautinen. Enkä olisi sitä muuten nainutkaan, mutta sillä oli rahaa ... sain kuusituhatta...

— Paljonkos toisen vaimonne kautta saitte?

— Se kuolikin lapsivuoteeseen, mutta siitä minä enemmän pidin kun ensimäisestä ...

— Taisi olla sekin varoissaan?

— Ei — köyhä se oli. Mutta sain minä hänelläkin toista tuhatta.

— Mutta se on kumma, kun noin nuori on jo kuksi vaimoa kerinnyt hautaamaan! Olette te kai ollut niille hyvin ilkeä... ja nyt katselette kolmatta, saadakseenne hänelläkin muutaman tuhannen..

— En minä nyt rahan tähden otakaan ... otan köyhän ja hyvän.

Kallistuu taas Tyynen puoleen ja kuiskuttaa:

— Teistä minä paljon pidän, — rupeattelo emännäkseni?.

Tyyne siirräthtää taas laidemmalle ,sillä on väikea sietää tuota löyhkää. Mielellään hän antaisi hyvän korvattillikan epämiellyttävälle rakastelijalle. Mutta samella hänen tekee vähän mieli konstailla nähdäkseen, kuinka pitkälle mies aikoo mennä kosimisinnossaan. Häntä aina suuresti huvitti, kun suomettarelaiset mailla kersuvat suuresta siveellisyydestään ja kilvan parjaavat työväen puolueen „henkistä rappeutumista." Häntä huvittaa ja ihmetyttää miehen erinomainen näyttelytaito, mutta päättää, ettei hänkään „Pekkaa huonommaksi" jää.

— En minä mihestä huolisikaan, joka rahojen tähden nai — itseni tähden minä miehen otan, — sanoo Tyyne vastaan, pakottaen itsensä makeaksi. Mutta miksi te ette ole kosaisseet sitä neiti Seppälää, (se on Tuttavan nimi) siinähän on naisava tyttö — eikä suinkaan köyhä!

— Opettajaako tarkoitatte? En minä sellaisesta kiukkupussista huoli, vaikka saisi satatuhatta! Os niin laiha ja kalpea — posketkin kuin likkitnopilla...

Tyyneä suuresti huvittaa miehen arvostelu tuttavastaan. Hän arvaa, etteivät nuo kaksi sovi e-

tuksia kursseista lähetetään pyydettäissä..

The Sampo Correspondence School,
P. O. Box 344. Chicago, Illinois.

NAISET EIVÄT VOI OLLA KAUNIITA ELLEI OLE RUNSAASTI HIUKSIA.

Suuri ja sankka tukka on puoleensa vetävä mutta sitä ei ole kaikilla naisilla.

On kymmeniä tuhansia naisia Canadassa tänä päivänä joilla on hiukset lakastuneet ja ovat yksinkertaisesti sitä syytsä epämielityttäviä. Jos olette nainen ilman kauniita hiuksia, niin älkää sallikko viehätyksenne olevan piilossa, koska sen korjaaminen on mitätön asia.

Menkää jo tänään W. F. McEacherin rohdoskauppaan Port Arthurissa ja ostakaa pullo Parisian Sage, hinta 50c. Tätä kun käytätte niin tulevat hiuksenne pehmeiksi, hienoiksi sekä vankoiksi.

Voiteen takaa W. F. Eacher, että se poistaa hilseen hiuksistanne, syhyn päästänne ja pysähdyttää hiusten lähtemisen kahden viikon ajalla jos ei se sitä tee niin maksetaan raha takasin.

Miehille Vapaasti

Vapa lääke kirja, joka selittää Salaisia tauteja. Pyytäkää Lääke kirja no: 1.

Lignell'in Suom. Apteek!.
SUPERIOR, Wis.

Kätilö
— MARIA LUOSTARINEN, —
341 Wiley St.
Port Arthur, :.: Ontario.

Hyvin tunnettu nainen Des Monis'esta, Ijova kaksipäivää kär sittyään hirveätä vatsakipua parantui heti otetuaan annoksen Chamberlain atsuriläkettä.

Myytävänä kaikkialla.

Saadaksenne
hyvän ja luotettavan palovakuutuksen halvimmilla maksuilla. Tulkaa meille.

Peter W. Sture.

RAJALAN
PALLOHUONE,
138 Pearl str., Port Arthur.
HYVÄT PÖYDÄT.
Kaikenlaista tupakkaa ja virvoitusjuomia aina saatavana.

Tavallisissa vatsuri kohtauksissa auttaa usein yksi annos Chamberlain Koliikki Kolera ja vatsuri lääkettä. Sisus vaivoissa ei ole vertoja tälle lääkkeelle.
Myytävänä kaikkialla.

D. B. Turville
— Lakimies, asianajaja ja yleinen notario
51 Cumberland st. Port Arthur.

Kaupungin lotteja
ja
Farmimaita
myydään ja otetaan myytäväksi.
Rafael Smedberg & Co.
105 Secord street,
Kivelän talossa.

nempää yhteen kuin kahden talon kissa ja koira. Hän jatkaa härnäilemistään:

— Mitäs siitä nöösté! Raha se on, joka komtieraa — ja hitä Hillalla kyllä olisi, vaikka toisellekin antaa!

— Paljonko hän sitten saa?

— Vähintäin viisikymmentätuhatta. Voi saada enemmänkin, mutta sen hän varmasti saa! Ostaisitte sitte komean talon ja eläisitte herroiksi ... olisihan se toista kuin toisen torpparina olo ...

Mies katsoo Tyyneä kuin tutkien. Toinen ei ole huomaavinaan. Välinpitämättömänä katselee vaan eteensä pitkin tietä, kärrinlinjaarein nytkäytellessä puolelle ja toiselle. Hän tietää, ettei tuttavallaan palkkansa ohella ole kuin korkeintaan tuhat äitinsä perintöä.

— Olisihan se, — sanoo mies hetken kuluttua ikäänkuin kahden vaiheilla uskoakao vai ei. — Mutta en minä sittenkään neiti Seppälästä huolisi — teidät minä otan!" — sanoo yhtäkkiä taas tulistuen ja kaulaten entistä tanakammin.

— Mutta en minä Hillalle likimaillekaan riitä! — nauraa Tyyne, kun toisen hellyyden puuska on hiukan asettunut.

— Mitä varten hän sitten toimessa on, jos häneltä niin suuri perintö on — tulisihan hän toimeen koroillaankin?

— Mitäs ihmettä siinä on — suuren talon tytär! Ja voihan hän toimessa olla siksi, että pitää siitä. Kyllähän niitä paljon rikkaita on, jotka ovat toimessa.

— Etthän tekään ole?

— Olen maar.

— Mikä toimi?

— Sama kuin Hillallakin.

—Opettajako? — mutta kotonahan te olitte?

Mies katsoo Tyyneen kuin säikähtäen, että hukkaan meni koko kosimishomma ... Mutta sitten on taas heittäytyvinään rakkaaksi.

— Olkaa vaikka mikä, mutta minulle te emännäksi tulette! Ettekös tule?

— Kunhan nyt ensin kysyn Hillalta, mitä hän asiasta tuumaa. Sittehän tarkemmin saan tietää, mikä mies te oikeastaan olette ... vaikka olisittekin kahden akan mies sen sijaan, kuin sanoitte olevanne kahden leski ... nauraa Tyyne.

Mies irroittaa yhtäkkiä kätensä Tyynen vyötäisiltä.

— Alkää sanoko opettajalle, ettekö?

— Sanon tietysti ja kysyn mitä hän naimisestamme tuumaa!

Entistä kiihkeämmin mies pyytää ettei Tyyne puhuisi mitään opettajalle. Saadakseen pätevän syyn kieltoonsa, houkuttelee:

— Se neiti Seppälä on sellainen vanhapiika ja se olisi kovin kateissaan, jos puhuisitte hänelle. Hän ihan varmaan rupeisi minua haukkumaan ...

— Mitä hän yhden torpparin tähden rupeisi minun onneani kadehtimaan! — naurattaa Tyyneä.

— Sellainen tyttö, että — mies vaikka joka sormelle! Ja sitäpaitsi — kyllä minä kymmenellätuhannellani talonpoikiakin saan! — repastelee Tyyne, vaan petraten valetaan.

Hän aikoi ensin napata kaksikymmentätuhatta, mutta tuumasi että uskoo paremmin, jos vähentää puolella. Mies katselee hetken ääneti, sitten lausuu epävarmasti:

— Ette te niin rikas ole ...

— Minäkö? — levittää Tyyne silmänsä. — Tottahan nyt kymmenentuhatta on, jos ensinkään! Ei sitä talontyttärenä viitsi vähemmällä ollakaan ...

— Olisiko se teidän talo, jossa

ohi! — sanoo mies, vilkastuen.

— Mikä se sellainen „pirula" on? — kysyy Tyyne ihmetellen, samalla käyden hattunsa reunaan, ettei tuimassa menossa lennä metsään hiuksineen päivineen.

— Se oli tämän pitäjän sosialistien talo, — selittää toinen sitten vasta, kun aikoja päiviä ovat siivuttaneet tuon vaarallisen paikan. — Siellä ne meuhaavat ja tappelevat kaiket yöt ...

— Eikös isäntä ole kans sosialisti? alkaa Tyyne taas kiusata, jota huvittaa isännän raju ajo, mokoman syyn tähden.

— Minä en ole herra enkä narri — minä kuulun siihen oikeaan suomalaiseen säätyyn ja samaa volen puolnettakin! — vastaa isäntä turskisti.

Suomalaisiahan me kaikki olemme, jotka Suomessa olemme suomalaisista manhemmista syntyneet, — selittelee Tyyne, olevinaan ymmärtämätön toisen kantaa.

— Eivät ne ole kaikki mieletän suomalaisia, vaikka oyatkin kieletäänkin. Mutta minä olen sekä kieletäni että mieleltäni ...

— Jaa, te olette siis suomettarelainen, — on Tyyne ymmärtävinään.

— Mutta eikös teidän paremmin sopisi kuulua sosialisteihin, kun kerran olette torppari? Ja torppareillahan on vielä yleensä hyvin epä armat olot, niin minusta .....

— Ennen minut saa vaikka tappaa ennenkuin rupean sosialistikisi! — keskeyttää toinen kiivaana. — Ei siihen kuulu kuin huorat ja varkaat — ei niillä ole edes Jumalaa!

— Mutta sosialistihan minäkin olen,—huvittaa Tyyneä yhä enemmän kiusata toisen kiihko. — Luetteko te minut huoriin vai varkaisiin ...?

Mies katsoo sun hymyssä. Samoo sitten hetken kuluttua, mutta ei läheskään enään kiivaana:

— Ettekä te sosialisti ole,kun olette niin rikaskin ...

— Onhan sitä rikkaissakin ihmisiä.

— Ette te sosialisti ole, — on mies tietävinään yhä varmemmin. Mutta minä olen suomalainen ja suomalaisena pysyn!

— Mutta aika pelkureita te olette! — ihmettelee Tyyne.

— Kuinka niin?

— No, kun pelkäätte tyhjiä seniikkin ... niinkuin äsken ...

Taisi sanat vähän pistää miestä — ei ollut mitään vastattavaa. Ei halunnut enään jatkaa kinastelnakaan. Tuumi kai, että tyttöjen kanssa pitää olla sovinnolla, jos mieli niistä hyötyä ...

Ollaan joku hetki ääneti. Tyyne istua muokkuu rattailla. Isäntä hyppää tämän tästä kävelemään „helpoittaakseen hevosen kuormaa" ylämäessä. Kuormana ei muuta olekaan kuin kyytimies, kyydittävä ja pari kannunpulloa heinillä täytetyissä koreissa — „öljyä", niinkuin isäntä Tyynelle lähtiessä selitti.

Mutta Tyynen ihmeeksi ja kummaksi alkaa vierustoveri käydä kumman heikoksi ja väsyneeksi. Rattailta alas mennessään ja taas ylös kivutessaan on hän joka kerta vaarassa kupsahtaa päistikkaa hevosen takapuolelle. Ja inhoittava viinan löyhkä, jota Tyyne jo alussa sai kartella, tuntuu läheisyydessään vaan lisääntyvän. Tyyne alkaa katsella miestä vähän tarkemmin ja nähtyään pullon povitaskussa, arvaa heti, mistä se johtuu.

— „Öljypulloko" sillä isännällä povessakin on? — kysäisee, kun varoo suututtamasta miestä.

Mies koettaa naurahtaa, mutta myrkyn lamauttamain lihasten tahdottomuudesta se nikominun

Tyyne ei ole isännän erehdyksiä eikä yrityksiä huomaavinaan — antaa mennä vaan kahden muijan leskestä! Mutta kun näkee että äsken tyhjäksi juotu pullo alkaa uudestaan täyttyä, kehottaa hän jättämään juomisen siksi, kun pääsevät perille. Sattuu vielä onnettomuus tuommoisen juopporatin seurassa ...

— Mikä onnettomuus? ihmettelee mies Tyynen huoleen. — Kyllä hevonen miehen kotiin vie, jos ei muu vie ... Minulla on hyvä hevonen — eikös ole? Ajakaas te, että näen tuleeko teistä hyvä emäntä ...!

— No, jos ei siihen muuta tarvita, niin kyllä minä ajaa osaan! heittää Tyyne leikiksi, huomaten, ettei juopuneen kanssa muukaan auta väleissä pysyäkseen. Hurjistuu muuten ajamaan kuin jänisjahdissa, että saa ruveta päätään kohta tiepuolesta hakemaan ...

Tyynen ajaessa, naukkaa mies täyttämästään pullosta.

— Tässä vähän matkan päässä on myllärin asunto ja sinne poikkeamme kahville — eikös poiketa? sanoo hän hetken naukkailtuaan ja helistellen puolilleen juotua pulloa.

— Hyvä juttu! — päättelee T.. ne itseksesn, sillä hän rupeaa saamaan seurastaan jo kylliksi. Hän on kuullut, että loppumatka on kivistä metsätietä ja muutenkin hyvin huonoa, paikoittain soista, eroten piakkoin maantiestä.

Se kolmisen peninkulmaa, mitä heillä on ollut maantiematkaa, on sekin ollut melkein metsäviilää. Siellä täällä, maantien varrella on oliut jokunen talo, jonka naapurit antavat kauvemmas maantieltä metsän sisään, muodostaen siellä omien maantieltä poikkeavien teidensä varsille suurempiakin kyliä. Se kylä, mihin Tyyne on menossa, on myöskin tällainen takamaa kylä käsittäen vain yhden talon ja pari torppaa.

Tyynen kyyditsijällä olisi ollut hyvinkin hyvä tilaisuus lähennellä kyydittävääsnä — isännän kaupungissa viivyttelemisen tähden kun vielä ovat jääneet koko joukon jälelle müista samannepäin menijöistä. Ja vastaantulijoistakaan näin iltapäivällä ei ole haittaa — useimmat kun masile menoonsa tavallisesti sovittavat aamupäivällä.Jo heti matkan alussa huomasi Tyyne hyvinkin kyyditsijänsä taipumuksen hiialliseen lähentelemiseen. Sen vuoksi hän näkeralla juttelemisella on koettanut hailduttaan tämän liikaa lämmintä. ... Lopulta matkaa kuitenkin ovat kulkeneet enimmäkseen ääneti — isäntä ahkeran pullonsa pyllistelemisen vuoksi ja Tyyne harmitellen, että kaikkia mokomia niitä maailmassa onkin. Kun ei osaa edes ihmistä hävetä, että vähänkin voisi pidättyä himos taan! Alituisesta ryypiskelemisestä on mies alkanut taas melkein hikoilla sisällisestä lämmöstään ... Tyynellä on täysi työ pitäessään miestä hiukan loitommalla ja sohiessaan hänen käsiään pois kaa laltaan. — Hänestä tuntuu oikein hyvälle kun viimeinkin tulevat myllärin mökille, jonka Tyyne arvaa siitä, että mies alkaa kääntää hevosta portista kartanolle.

— Olkaa te rattailla, minä menen kysymään saammeko kahvia! — pyytelі mies Tyyneä, itse kompuroiden alas.

— Saammepa tai emme, mutta kanssasi en pitemmälle tule! — ajatteli Tyyne, hypäten maahan ennenkuin toinen on vielä astuimellakaan. Hän on jo tiellä tehnyt päätöksen jäädä tänne myllärille yöksi tai pyytää miehen kyytiin.

Rappusille ilmestyy keski-ikäi-

— Ojaa! — olette te hyvinkin yhtä näköä! Neiti vaan on tullut enemmän äitinsä ja Sarkola isäänsä ...

Myllärissä kyllä arvataan, kuka Sarkolan kyydittävä on.

Sellaiset pikkuasiat maalla arvataan naulan päähän ja opettaja oli vieraanna tulosta puhunut niin usealle, että se jo oli myllärissäkin kuultu — eikä Tyynelle niinmuodoin jää mitään esitettävää.

Emäntä pyytää Tyyneä käymään sisälle. Arvaten, että mylläri kyllä miehet kutsuu, ei emäntä niille puhu mitään, vaan alkavat nousta Tyynen kanssa rappuja ylös. Mennessä Tyyne suhahtaa emännälle,, ettei hän aijo enää saman miehen kyytiin meunä loppumatkalle ja kysäisee eikö heiltä saa hevosta.

Emäntä myhähtää ja näkyy hyvin arvaavan syyn.

— Kyllä se on taas aika tällissä! — sanoo hän. —Ja tässä alkaa niin huono tiekin, että henkensä kaupalla sinne tuommoisen kanssa menee ... ja se on muutenkin sellainen ... mutta ei ole meilläkään hevosta, eikä ole tässä ihan lähelläkään ... Mutta odottakaas nyt, kunnes juodaan kahvit, — minä toimitan tuon Tepon yhtämatkaa ... se on myöskin sieltä takamaalta. Sillä on vaan pari säkkiä myllytettävänä ja johan noi taitavat ollakin ...

Emäntä menee pieneen, tuvan sivussa olevaan keittiöön kahvin touhuun.

Miehet kuuhkivat ulkona — ovat kai löytäneet Sarkolan viinaputelin! Viimein he sielläkin tulevat aika kolinalla. Suomettarelainen torppari ehättää Tyynen viereen istumaan.

— Tästä tulee minulle uusi emäntä, — sanoo hän toisille silmää iskien, kaapaten taas kiinni.

— Jassoo! — sanoo mylläri nauraen, — sinä toitkin sisarestasi emännän tänne? Onko vanha jo käynyt hylyksi?

— Minä olen vaan hänen kristisisarensa — selittää Tyyne totisena, — sitä isäntä äsken kai tarkoitti ...

Kaikki nauravat. Se saa emännäkin tulemaan keittiöstään.

— Onpas se Sarkola kaupunkireisullaan saanut nätin muijanalun! — kehottaa hän, nähdessään Tyynen ja Sarkolan istuvan vierekkäin ja on kuullut naurun niheen.

— Kyllä kaupungissa saa, vaikka tyttöjä! — kehottaa Sarkola.

Toisia tämä Sarkolan totuus nauratttaa. Mutta kun Tyyne ei ole koko sukkelutta huomaavinaan, vaan puhelee minäin kanssa, joka on hiukan rohkeammaksi käynyt, ensin alussa kun ei silmiinkään katsonut kuin hipaisemalla — kääntävät hekin keskustelunsa aiheen toisaalle. Kahvin juotua alkaa Sarkola tehdä poislähtöä.

— Odottakaa nyt, Teppo joutuu samaan matkaan! — sanoo emäntä, luoden kehottavan silmäyksen Teppoon.

— Emme me rupea Teppoa odottamaan. Hänellä on myllykuorma ja ties milloin joutuu!

— Heti minä tulen, kun myllärin kanssa nostamme säkit rattaille, — sanoo Teppo, kävellen oveen päin.

— Lähtekää nyt jo! — kehottaa Sarkola Tyyneä, kun näkee, ettei tämä edes hankikaan.

— Taidankin jäädä tänne ja tulen vasta huomenna. Viekää Hillalle sana että panee noutamaan täältä, — koettelee Tyyne Sarkolaa.

Mutta tämä joutuu vallan haltijoihinsa sellaisesta puheesta. — Ei mitenkään teitä tänne jätetä! Olen luvannut opettajalle tuoda

15,000 tilaajaa Työmiehelle!

SUURI KILPAILU

Lähes 800 dollaria jaetaan palkintoina 50 eri palkintoa.

Työmiehen Kustannusyhtiön vivimeisen vuosikokouksen nimenomaisen päätöksen nojalla, ja saatuaan yhtiökokoukselta luvan tarpeelisten varojen käyttämiseen, julistaa yhtiön johtokunta täten suuren kilpailun Työmiehen tilaajamäärän kohottamiseksi 15 tuhanteen siten samalla ollen tarkoitus innostaa

Sosialistit tarmokkaaseen agitatsioonityöhön vaalivuoden lähetessä,

jota työtä voidaan tuskin millään muulla tavalla suorittaa niin vaikuttavasti kuin työväen omaa päivälehteä levittämällä ja siten lähettämällä joka päivä saapuvan sosialistiagitaattorin yhä usemampiin työläiskoteihin.

Tämän kesän ajalla ovat lehtemme tilausten hankkijat kyllin levähtäneet, joten nyt olisi heidän kaikkien ryhdyttävä innolla toimimaan, ja uskommekin tähän kilpailuun ilmottautuvan runsaasti osanottajia, sillä paitsi sitä,että ensi vuosi on vaalivuosi ja erikoinen agitatsionityö on siis jokaisen sosialistin siveellinen velvollisuus, tulee tässä

kilpailussa jaettavaksi useita ja niin arvokkaita palkintoja, että jokaisen kannattaa ryhtyä kilpailuun.

Sen mahdollisen epäilyksen varalta, että esim. pienemmillä paikkakunnilla olisi toivotonta yrittää saada ensimäistä palkintoa, tahdomme jo etukäteen huomauttaa, että ihan varmasti tulee suuremmilla paikoilla ryhtymään kilpailuun useampia henkilöitä, joten ensimäisten palkintojen samiseen tarvitava tilausten lukumäärä ei nouse niinkään tavattomiin kuin usea ehkä luulee.

Kilpailu alkaa ensi syysk. 15 p. ja päättyy helmik. 1 pnä 1912.

Kilpailun tulokset tarkastaa Työmiehen johtokunta ja palkintojen saajain nimet ja tulokset julkaistaan Työmiehessä viipymättä kilpailunajan päätyttyä. Kilpailuun osaaottavien lähettämistä tilauksista pidetään tarkka ja huolellinen kirjanpito.

Lukekaa tarkasti allaolevat selostukset ja ryhtykää toimeen heti hankkiaksenne itsellenne asianmukaiset kilpailuoikeudet, jota varten on asetettu kilpailuun ilmottautumisaikaa syyskuun 15 p.

Kunniapalkinto: $75 rahassa ja $50 kultakello

annetaan enimmäkin tilauksia (ja entisten tilausten uudistuksia) hankkineelle kilpailijalle. Kelloon kaiverretaan sanat: „Kunniapalkinto Työmiehen tilauskilpailusta" ja palkinnon saajan nimi. Myöskin voi palkinnon saaja vaatia kaikki $125. puhtaassa rahassa, jos niin haluaa.

3 ensi palkintoa: $25 rahassa ja $25 kello.

Kolmelle seuraavalle enimmän tilauksia hankkineelle kilpailijalle jaetaan yllämainitut palkinnot, muuten samoilla ehdoilla kuin kunniapalkintokin.

3:toista palkintoa: $20 rahassa ja $20 kello.

Että tässä kilpailussa olisi todellakin niin usealla kuin mahdollista kilpailijoista voittaa ponnistuksia korvaavia arvokkaita palkintoja, jaetaan yllämainitut kolme toista palkintoa samoilla ehdoilla kuin edelliset ja vielä

3 kolmatta palkintoa: $25 rahassa

kullekin kolmelle seuraavalle enimmän tilauksia hankkineelle. Seuraavat 40 palkintoa jaetaan sillä ehdolla, että Fountain kynät voi palkinnon saaja vatia kirjoina tai rahassa.

20 palkintoa: $5 rahassa ja $5 Fountain kynä

ja vielä 20:lle seuraavalle edellisten jälkeen annetaan

20 palkintoa: $5 Fountain kynä kullekin.

Kuten yllälolevasta palkintoluettelosta käy selville, jaetaan tässä suuressa kilpailussa enemmän ja arvokkaampia palkintoja kuin yksikään suomalainen sanomalehti Amerikassa on vielä koskaan levittäjilleen tarjonnut, kaikkiaan 50 eri palkintoa, joiden rahallinen arvo on lähes 800 dollaria.

Kysymyksessä ei ole keinottelu, vaan jalo kilpailu sosialismin edistämiseksi.

Tahdomme tässä erityisesti vakuuttaa, että kaikki luvatut palkintotavarat, kellot ja Fountain kynät, ovat ilmotetut niiden todellisesta arvosta, ilman liiottelua ja ovat ne parhaimpia tuotteita alallaan mitä tässä maassa vlmistetaan. Niinpä myönnämmekin palkinnonsaajille oikeuden vaatia palkinnot kokoaisuudessaan puhtaassa rahassa, jos haluavat, sillä tartotuksemme ei ole vetää nenästä kilpailijoita, vaan tarjota heille arvokkaita korvauksia ja pysyvii muistoja tästä kilpailusta, joka on osa siitä suuresta taistelusta, jonka tarkotus on kukistaa nykyinen keinotteluun ja petokseen perustuva järjestelmä ja luoda sen tilalle uusi onnellisempi yhteiskunta, jossa kaikki työläiset saavat ansaitsemansa korvauksen yhteiskunnlle suorittamastaan hyödyllisestä työstä.

Kilpailuehdot.

Kilpailuun ovat oikeutetut ottamaan osaa kaikki Työmiehen tilaajat ja paikallisasiamiehet S. S. Järjestön palkkaa nauttivat organiseeraajat ja Työmiehen kiertävät asiamiehet eivät ole oikeutettuja ottamaan osaa tähän kilpailuun.

Kilpailussa lasketaan kukin ½ vuosikerran tilaus (uusi tai uudistus) yhdeksi pisteeksi, joten

korkeintaan tuhat äitinsä perintö.

— Olisihan se, — sanoo mies hetken kuluttua ikääkinkin kahden vaiheilla uskoakao vai ei. — Mutta en minä sittenkään neiti Seppälästä huolisi — teidät minä otan!" — sanoo yhtäkkiä taas tulistuen ja kaulaten entistä tanakammin.

— Mutta en minä Hillalle likimaillekaan riitä! — nauraa Tyyne, kun toisen hellyyden puuska on hiukan asettunut.

— Mitä varten hän sitten toimessa on, jos hänellä niin suuri perintö on — tulisihan hän toimeen koiroillaankin?

— Mitäs ihmettä siinä on — suuren talon tytär! Ja voihan hän toimessa olla siksi, että pitää siitä. Kyllähän niitä paljon rikkaita on, jotka ovat toimessa.

— Etthän tekään ole?

— Olen maar.

— Mikä toimi?

— Sama kuin Hillallakin.

—Opettajako? — mutta kotonahan te olitte?

Mies katsoo Tyyneen kuin säikähtäen, että hukkaan meni koko kosimishomma ... Mutta sitten on taas heittäytyvinään rakkaaksi.

— Olkaa vaikka mikä, mutta minulle te emännäksi tulette! Ettekös tule?

— Kunhan nyt ensin kysyn Hillalta, mitä hän asiasta tuumaa. Sittehän tarkemmin saan tietää, mikä mies te oikeastaan olette ... vaikka olisittekin kahden akan mies sen sijaan, kuin sanoitte olevanne kahden leski ... nauraa Tyyne.

Mies irroittaa yhtäkkiä kätensä Tyynen vyötäisiltä.

— Alkää sanoko opettajalle, etteköl

— Sanon tietysti ja kysyn mitä hän naimisestamme tuumaa!

Entistä kiihkeämmin mies pyytää „ettei Tyyne puhuisi mitään opettajalle. Saadakseen pätevän syyn kieltoonsa, houkuttelee:

— Se neiti Seppälä on sellainen vanhapiika ja se olisi kovin kateissaan, jos puhuisitte hänelle. Hän ihan varmaan rupeisi minua haukkumaan ...

— Mitä hän yhden torpparin tähden rupeisi minun onneani kadehtimaan! — naurattaa Tyneä.

— Sellainen tyttö, että — mies vaikka joka sormelle! Ja sitäpaitsi — kyllä minä kymmenellätuhannellani talonpoikiakin saan! — repastelee Tyyne, vaan petrattenkin valeitaan.

Hän aikoi ensin napata kaksikymmentätuhatta, mutta tuumasi että uskoo paremmin, jos vähentää puolella. Mies katselee hetken ääneti, sitten lausuu epävarmasti:

— Ette te niin rikas ole...

— Minäkö? — levittää Tyyne silmänsä. — Tottahan nyt kymmenentuhatta on, jos ensinkään! Ei sitä talontyttärenä viitsi vähemmällä ollakaan...

— Olisiko se teidän talo, jossa asuitte?

— Oli tietysti! Eikös ollut kotmia?

— Olihan se.

Heittäytyy taas sanattomaksi. Tyyne alkaa huomata että uutiset ovat langenneet otolliseen maahan. Tuumailee kai: — „vie sun, kun en sittekin ole kahden akan leski — noin hyviä napattavia kun sattui ...!" Hyväilytkin ovat jääneet vähemmälle ja Tyyne jo luulee rauhaan pääsevänsä siksi aikaa kun mies tuumailee tämän maailman monimutkaisuutta ja huonoa onneaan.

On tultu mäen päälle, jonka oikealla puolella, metsän reunassa on punaiseksi maalattu, siisti rakennus.

— Tässä täytyy kovaa ajaa, että päästään pian tuon „pirulan"

Suomalaisiahan me kaikki olemme, jotka Suomessa olemme suomalaisista manhemmista syntyneet, — selittelee Tyyne, olevinaan ymmärtämätön toisen kantaa.

— Eivät ne ole kaikki mieletään suomalaisia, vaikka ovatkin kieleltään. Mutta minä olen sekä kieleltäni että mieleltäni...

— Jaa, te olette siis suomettarelainen, — on Tyyne ymmärtävinään.

— Mutta eikös teidän paremmin sopisi kuulua sosialisteihin, kun kerran olette torppari? Ja torppareillahan on vielä yleensä hyvin epä armat olot, niin minusta .....

— Ennen minut saa vaikka tappaa ennenkuin rupean sosialistiksi! — keskeyttää toinen kiivaana. — Ei siihen kuulu kuin huorat ja varkaat — ei niillä ole edes Jumalaa!

— Mutta sosialistihan minäkin olen,—huvittaa Tyyneä yhä enemmän kiusata toisen kiihko. — Lutetteko te minut huoriin vai varkaisiin ...?

Mies katsoo suu hymyssä. Sanoo sitten hetken kuluttua, mutta ei läheskään enään kiivaana:

— Etteköl te sosialisti ole,kun olette niin rikaskin ...

— Onhan sitä rikkaissakin ihmisiä.

— Ette te sosialisti ole, — on mies tietävinään yhä varmemmin. Mutta minä olen suomalainen ja suomalaisena pysyn!

— Mutta aika pelkureita te olette! — ihmettelee Tyyne.

— Kuinka niin?

— No, kun pelkäätte tyhjiä seiniäkin ... niinkuin äsken ...

Taisi sanat vähän pistää miestä — ei ollut mitään vastattavaa. Ei halunnut enään jatkaa kinastelukaan. Tuumi kai, että tyttöjen kanssa pitää olla sovinnolla, jos mieli niistä hyötyä ...

Ollaan joku hetki ääneti. Tyyne istua nuokkuu rattailla. Isäntä hyppäi tämän tästä kävelemään „helpoittaakseen hevosen kuormaa" ylämäessä. Kuormana ei muuta olekaan kuin kyytimies, kyydittävä ja pari kannunpullon heinillä täytetyissä koreissa — „öljyä", niinkuin isäntä Tyynelle lähtiessä selitti.

Mutta Tyynen ihmeeksi ja kummaksi alkaa vierustoveri käydä kumman heikoksi ja väsyneeksi. Rattailta alas mennessään ja taas ylös kivutessaan on hän joka kerta vaarassa kupsahtaa päistikkaa hevosen takapuolelle. Ja inhoittava viinan löyhkä, jota Tyyne jo alussa sai kartella, tuntuu läheisyydessään vaan lisääntyvän. Tyyne alkaa katsella miestä vähän tarkemmin ja nähtyään pullon povitaskussa, arvaa heti, mistä se johtuu.

— „Öljypulloko" sillä isännällä povessakin on? — kysäisee, kun varoo suututtamasta miestä.

Mies koettaa naurahtaa, mutta myrkyn lamauttamain lihasten tahdottomuudesta se pikemminkin näyttää irvistykseltä.

— Viinaahan tämä oli, — sanoo, vetäen pullon parin turhan yrittelyn jälkeen povestaan — mutta nyt se on tyhjä. Mitäs jos ottaisi tuosta akan —

Huomaa yht'äkkiä päästäneensä liikaa varomattomuudessaan — naurahtaa taas samallaisen irvistyksen ja kumartuu aukasemaan toisen kannunpullon korkkia.

— „Öljyäkö" se isäntä nyt rupeaa juomaan, kun viina loppui? — kysyy Tyyne katsellen toisen hommaa, ja itseksensä ihmetellen että millä välin se tuollaisen potelin kerkisi hitkaisemaan.

— Eihän tämä öljyä ole ... vien vähän muij ... vien muijavainaani isälle ... se vähän pyysi tuomaan tuliasiia ...

auta väleissä pysyäkseen. Hurjistuu muuten ajamaan kuin jänisjahdissa, että saa ruveta päätään kohta tiepuolesta hakemaan ....

Tyynen ajaessa, naukkaa mies täyttämästään pullosta.

— Tässä vähän matkan päässä on myllärin asunto ja sinne poikkeamme kahville — eikös poiketa? sanoo hän hetken naukkailtuaan ja helistellen puolilleen juotua pulloa.

— Hyvä juttu! — päättelee Tyne itseksensä, sillä hän rupeaa saamaan seurastaan jo kylliksi. Hän on kuullut, että loppumatka on kivistä metsätietä ja ajamainen hyvin huonoa, paikoittain soista, eroten piakkoin maantiestä.

Se kolmisen peninkulmaa, mitä heillä on ollut maantiematkaa, on sekin ollut melkein metsäviilä. Siellä täällä, maantien varrella on ollut jokunen talo, jonka naapurit antavat kauvemmas maantieltä metsän sisään, muodostaen sielllä omien maantieltä poikkeavien teidensä varsille suurempiakin kyliä. Se kylä, mihin Tyyne on menossa, on myöskin tällainen takamaa kylä käsittäen vain yhden talon ja pari torppaa.

Tyynen kyyditsijällä olisi ollut hyvinkin hyvä tilaisuus lähennellä kyydittäväänsä — isännän kaupungissa viivyttelemisen tähden kun vielä ovat jääneet koko jouko jälelle muista samannepiin menijöistä. Ja vastaantulijoistakaan näin iltapäivällä ei ole haittaa — useimmat kun maalle menonsa tavallisesti sovittavat aamupäivällä.Jo heti matkan alussa huomasi Tyyne hyvinkin kyyditsijänsä taipumuksen hiallliseen lähentelemiseen. Sen vuoksi hän ärkeralla juttelemisella on koettanut haihduttaa tämän liikaa lämmintä. ... Lopulla matkaa kuitenkin ovat kulkeneet enimmäkseen ääneti — isäntä ahkeran pullonsa pyllistelemisen vuoksi ja Tyyne harmitellen. että kaikkia mokomia niitä maailmassa onkin. Kun ei osaa edes ihmistä hävetä, että vähänkin voisi pidättyä himostaan! Alituisesta ryypiskelemisestä on mies alkanut taas melkein hikoilla sisällisestä lämmöstään ... Tyynellä on täysi työ pitäessään miestä hiukan loitommalla ja sohiessaan hänen käsiään pois kaltaan. — Hänestä tuntuu oikein hyvälle kun viimeinkin tulevat myllärin mökille, jonka Tyyne arvaa siitä, että mies alkaa kääntää hevosta portista kartanolle.

— Olkaa te rattailla, minä menen kysymään saammeko kahvia! — pyyteli mies Tyyneä, itse komputoiden alas.

— Saammepa tai emme, mutta kanssasi en pitemmälle tule! — ajatteli Tyyne, hypäten maahan ennenkuin toinen on vielä astuimellakaan. Hän on jo tiellä tehnyt päätöksen jäädä tänne myllärille yöksi tai pyytää miehen kyytiin.

Rappusille ilmestyy keski-ikäinen, pyylevän myllärin muori,jonka Tyyne arvaa siitä, kun kuulee kyytimiehensä tervehdittyään kahvia pyytävän. Myöskin ilmestyy kartanolle jostakin kaksi miestä, toiselta takki ja housut valkoisina jauhoista. Tämän Tyyne arvaa mylläriksi ja toisen miehen sen vaalean ruskean hevosen omistajaksi, joka ennen heidän tuloaan jo seisoi kartanolla. Tyynen kyytimies kääntyy tervehtimään myllärin, samalla esitellen Tyynen, joka seisoo lähellä rattaita.

— Minä tuon nyt sisareni katsomaan kerran kotoani. Mylläri ei ole nähnytkään tätä sisart — emmekös ole yhtä näköä?

Mylläri, iskien Tyynelle silmää, että antaa muka uskotella, kyllä hän ymmärtää, nauraen myöntelee.

matkalle ja kysäisee eikö heiltä saa hevosta.

Emäntä myhähtää ja näkyy hyvin arvaavan syyn.

— Kyllä se on taas aika tällissä! — sanoo hän. — Ja tässä alkaa niin huono tiekin, että henkensä kaupalla sinne tuommoisen kanssa menee ... ja se on muutenkin sellainen ... mutta ei ole meilläkään hevosta, eikä ole tässä ihan lähelläkään ... Mutta odottakaas nyt, kunnes juodaan kahvit, — minä toimitan tuon Tepon yhtämatkaa ... se on myöskin sielta takamaalta. Sillä on vaan pari säkkiä myllytettävänä ja johan noi taitavat ollakin ...

Emäntä menee pieneen, tuvan sivussa olevaan keittiöön kahvin touhuun.

Miehet kuuhkivat ulkona — ovat kai löytäneet Sarkolan viinaputelin! Viimein he sieltä tulevat aika kolinalla. Suomettarelainen torppari ehättää Tyynen viereen istumaan.

— Tästä tulee minulle uusi emäntä, — sanoo hän toisille silmää iskien, kaapaten taas kiinni.

— Jassoo! — sanoo mylläri nauraen, — sinä toitkin sisarestasi emännän tänne? Onko vanha jo käynyt hylyksi?

— Minä olen vaan hänen kristisisarensa — selittää Tyyne totisena, — sitä isäntä äsken kai tarkoitti ...

Kaikki nauravat. Se saa emännänkin tulemaan keittiöstään.

— Onpas se Sarkola kaupunkireisullaan saanut näin muijanalun! — kehottaa hän, nähdessään Tyynen ja Sarkolan istuvan vierekkäin ja on kuullut naurun aiheen.

— Kyllä kaupungissa saa, vaikka tyttöjä! — kehottaa Sarkola.

Toisia tämä Sarkolan totuus naurattaa. Mutta kun Tyyne ei ole koko sukkeluutta huomaavinaan, vaan puhelee miniän kanssa, joka on hiukan rohkeammaksi käynyt, ensin alussa kun ei silmiinkään katsonut kuin hipaisemalla — kääntävät hekin keskustelunsa aiheen toisaalle. Kahvin juotua alkaa Sarkola tehdä poislähtöä.

— Odottakaa nyt, Teppo joutuu samaan matkaan! — sanoo emäntä, luoden kehottavan silmäyksen Teppoon.

— Emme me rupea Teppoa odottamaan. Hänellä on myllykuorma ja ties milloin joutuu!

— Heti minä tulen, kun myllärin kanssa nostamme säkit rattaille, — sanoo Teppo, kävellen oveen päin.

— Lähtekää nyt jo! — kehottaa Sarkola Tyneä, kun näkee, ettei tämä edes hankikaan.

— Taidankin jäädä tänne ja tulen vasta huomenna. Viekää Hillalle sana että panee noutamaan täältä, — koettelee Tyyne Sarkolaa.

Mutta tämä joutuu vallan hajtijoihinsa sellaisesta puheesta. — Ei mitenkään teitä tänne jätetä! Olen luvannut opettajalle tuoda teidät, ja minä tuon! — hätäili hän. — Perille minä sen aina toimitan, minkä toimekseni olen ottanut.

— Ei teillä nyt enää hätää ole, kun Teppo yhtä matkaa tulee ... Eikä se nyt vierealle ihmiselle mitään konnuutta rupea tekemään ..., lohduttelee emäntä, Tyynen hyvästiä heittäessä, Sarkolan mentyä edeltäpäin rattailleen. — Ei se teitä tänne kuitenkaan jätä — näkeehän sen. Ottakaa te vaan ohjat käteenne, siellä on niin hnonoa tietä, että se pian kaataa teidät ... Osaatteko te ajaa?

(Jatk.)

Levittäkää Työkansaa.

50 eri palkintoa.

Työmiehen Kustannusyhtiön vivimeisen vuosikokouksen nimenomaisen päätöksen nojalla, ja saatuaan yhtiökokoukselta luvan tarpeelisten varojen käyttämiseen, julistaa yhtiön johtokunta täten suuren kilpailun Työmiehen tilaajamäärän kohottamiseksi 15 tuhanteen siten samalla ollen tarkoitus innostaa

Sosialistit tarmokkaaseen agitatsioonityöhön vaalivuoden lähetessä,

jota työtä voidaan tuskin millään muulla tavalla suorittaa niin vaikuttavasti kuin työväen omaa päivälehteä levittämällä ja siten lähettämällä joka päivä saapuvan sosialistiagitaattorin yhä useampiin työläiskoteihin.

Tämän kesän ajalla ovat lehtemme tilausten hankkijat kyllin levähtäneet, joten nyt olisi heidän kaikkien ryhdyttävä innolla toimimaan, ja uskommekin tähän kilpailuun ilmottautuvan runsaasti osanottajia, sillä paitsi sitä,että ensi vuosi on vaalivuosi ja erikoinen agitatsionityö on siis jokaisen sosialistin siveellinen velvollisuus, tulee tässä

kilpailussa jaettavaksi useita ja niin arvokkaita palkintoja, että jokaisen kannattaa ryhtyä kilpailuun.

Sen mahdollisen epäilyksen varalta, että esim. pienemmillä paikkakunnilla olisi toivotonta yrittää saada ensimäistä palkintoa, tahdomme jo etukäteen huomauttaa, että ihan varmasti tulee suuremmilla paikoilla ryhtymään kilpailuun useampia henkilöitä, joten ensimäisten palkintojen samiseen tarvitava tilausten lukumäärä ei nouse niinkään tavattomiin kuin usea ehkä luulee.

Kilpailu alkaa ensi syysk. 15 p. ja päättyy helmik. 1 pnä 1912.

Kilpailun tulokset tarkastaa Työmiehen johtokunta ja palkintojen saajain nimet ja tulokset julkaistaan Työmiehessä viipymättä kilpailujan päätyttyä. Kilpailuun osaottavien lähettämistä tilauksista pidetään tarkka ja huolellinen kirjanpito.

Lukekaa tarkasti allaolevat selostukset ja ryhtykää toimeen heti hankkiaksenne itsellenne asiannmukaiset kilpailuoikeudet, jota varten on asetettu kilpailuun ilmottautumisaikaa syyskuun 15 p.

Kunniapalkinto: $75 rahassa ja $50 kultakello

annetaan enimmän tilauksia (ja entisten tilausten uudistuksia) hankkineelle kilpailijalle. Kelloon kaiverretaan sanat: „Kunniapalkinto Työmiehen tilauskilpailusta" ja palkinnon saajan nimi. Myöskin voi palkinnon saaja vaatia kaikki $125. puhtaassa rahassa, jos niin haluaa.

3 ensi palkintoa: $25 rahassa ja $25 kello.

Kolmelle seuraavalle enmmän tilauksia hankkineelle kilpailijalle jaetaan yllämainitut palkinnot, muuten samoilla ehdoilla kuin kunniapalkintokin.

3:toista palkintoa: $20 rahassa ja $20 kello.

Että tässä kilpailussa olisi todellakin niin usealla kuin mahdollista kilpailijoista voittaa ponnistuksia korvaavia arvokkaita palkintoja, jaetaan yllämainitut kolme toista palkintoa samoilla ehdoilla kuin edelliset ja vielä

3 kolmatta palkintoa: $25 rahassa

kullekin kolmelle seuraavalle enimmän tilauksia hankkineelle. Seuraavat 40 palkintoa jaetaan sillä ehdolla, että Fountain kynät voi palkinnon saaja vatia kirjoina tai rahassa.

20 palkintoa: $5 rahassa ja $5 Fountain kynä

ja vielä 20:lle seuraavalle edellisten jälkeen annetaan

20 palkintoa: $5 Fountain kynä kullekin.

Kuten ylläolevasta palkintoluettelosta käy selville, jaetaan tässä suuressa kilpailussa enemmän ja arvokkaampia palkintoja kuin yksikään suomalainen sanomalehti Amerikassa on vielä koskaan levittäjilleen tarjonnut, kaikkiaan 50 eri palkintoa, joiden rahallinen arvo on lähes 800 dollaria.

Kysymyksessä ei ole keinottelu, vaan jalo kilpailu sosialismin edistämiseksi.

Tahdomme tässä erityisesti vakuuttaa, että kaikki luvatut palkintotavarat, kellot ja Fountain kynät, ovat ilmotetut niiden todellisesta arvosta, ilman liiottelua ja ovat ne parhaimpia tuotteita alallaan mitä tässä maassa vlmistetaan. Niinpä myönnämmekin palkinnonsaajille oikeuden vaatia palkinnot kokoaisuudessaan puhtaassa rahassa, jos haluavat, sillä tartotuksemme ei ole vetää nenästä kilpailijoita, vaan tarjota heille arvokkaita korvauksia ja pysyviä muistoja tästä kilpailusta, joka on osa siitä suuresta taistelusta, jonka tarkotus on kukistaa nykyinen keinottelun ja petokseen perustuva järjestelmä ja luoda sen tilalle uusi onnellisempi yhteiskunta, jossa kaikki työläiset saavat ansaitsemansa korvauksen yhteiskunnille suorittamastaan hyödyllisestä työstä.

Kilpailuehdot.

Kilpailuun ovat oikeutetut ottamaan osaa kaikki Työmiehen tilaajat ja paikallisasiamiehet S. S. Järjestön palkkaa nauttivat organiseeraajat ja Työmiehen kiertävät asiamiehet eivät ole oikeutettuja ottamaan osaa tähän kilpailuun.

Kilpailussa lasketaan kukin ½ vuosikerran tilaus (uusi tai uudistus) yhdeksi pisteeksi, joten koko vuosikerran tilaus lasketaan kahdeksi pisteeksi. Suomen tilauksista ei lasketa enempää. — ½ vuosikertaa pienempiä tilauksia ei kilpailussa oteta huomioon. Rahan tulee ehdottomasti seurata tilauksia ja kilpailijoilla on oikeus pidättää ainoastaan postikuluihin ja menyordereiden ostoon menevä summa. Mitään muuta palkintoa ei myönnetä.

Kilpailijoiksi aikovien on siitä ilmoitettava Työmiehen konttorin joko käyttämällä allsolevaa kaavaketta tai muuten kirjeellisesti tai suullisesti, jonka jälkeen kilpailijoille lähetetään tätä kilpailua varten erityisesti järjestetyt tilauskuitikirjat.

Irtileikattava kilpailuun ilmottautumis-lippu.

Allekirjottanut ilmottautuu täten osanottajaksi Työmiehen levittämiskilpailuun, joka alkaa syyskuun 15 p:nä 1911 ja päättyy helmik. 1 p. 1912.

Nimi .....

Caots .....

.....

N:o .....

TYOKANSA,

Ilmestyy joka tiistaina ja perjantaina 8- sivuisena. Port Arthurissa Ont., Canadassa.

Toimitus ja konttori Bay katu No. 314. Puhelin 402.

Toimittajat:
J. W. Kannasto, Vastaava. — Yrjö Mäkelä, R. Rahl.

P. Katainen, Taloudenhoit. — Manager.

TILAUSHINNAT:

Canadaan:

1 vuosikerta $2.50
½ vuosikert. 1.25
3 kuukautta ..... .75

Yhdysvaltoihin ja Suomeen:

1 vuosikerta $3.00
½ vuosikert. 1.50
3 kuukautta ..... .75

Ilmoitushinnat: 25 sentti palstatuumalta. Kuukausi- ja vuosi-ilmoituksista tuntuva alennus. Ilmoituksista uutisten muodossa 10c. riviltä. -:- Ilmoituksista ensivuilla 50 prosentin korotus.

Kaikki tilaukset, ilmoitukset sekä lehteen aijotut kirjoitukset ovat lähetettävät osoitteella: „TYÖKANSA" Box 132 Port Arthur, Ont. Canada.

Kuolema ilmoitukset maksaa $1.00 kerta ja $1.50 2 kertaa. — Syntymäilmoitukset 50c kerta ja 75c 2 kertaa. — Halutaan tiedot 25c kerta ja 50c 3 kertaa.

Työkansa (The Workpeople)

Published every Tuesday and Friday in Port Arthur, Ont. Canada by The Finnish Publishing Co., Ltd.
Office Bay St. no. 314. 'Phone 402.

Advertising rates 25c. per inch each insertion.

Extended the statutory postal privileges the 17th Dec. 1907 at the Post Office Port Arthur, Ont. Canada.

SOSIALISTIT ASETTAVAT EHDOKKAITA.

Colemannista, Albertasta, kirjottaa kirjeenvaihtajamme, että siellä on asetettu Mac Leod Federal Riding vaalipiirin sosialistisen työväen ehdokkaaksi toveri Ed. Fulkhern, Edmontonista. Kokous, jossa ehdokas asetettiin, on pidetty Frankissa, Albertassa.

Albertan työväestö on tämän kesän ajan saanut käydä katkeran kokemuksen koulua. Useita kuukausia ovat sikäläiset kaivosmiehet seisoneet järkähtämättöminä lakossa. Jos nämä miehet ovat yhtä hyvästi vakuutettuja siitä, että vain sosialismissa on palkkatyöväestön pelastus, jos he ovat siitä yhtä lujasti vakuutettuja kuin he ovat varmoja puolustamaan asiaansa ammatillisella taistelulla, niin sitten on ihme, jos he eivät saa omaa ehdokastansa valituksi. Lännen suomalaiseen työväestöön me luotamme ja olemme varmoja siitä, että, ainakin muutamia poikkeuksia lukuunottamatta se tulee antamaan äänensä sosialistiselle ehdokkaalle. Mutta samalla kuin me tähän luotamme, kehoitamme me teitä kaikilla keinoilla vaikuttamaan sikäläiseen englanninkieliseen työväestöön, että se myöskin saataisiin mukaan antamaan äänensä omalle ehdokkaallensa.

ÄIKÄÄ HELLITTÄKÖ TYÖNPÄIVÄNÄ ALOTETTUA RYNTÄYSTÄ.

Konttoorriimme on jo saapunut muutamia kymmeniä tilauksia osotukseksi, että labourdayna on toimittu Työkansan hyväksi ja otaksuttavasti niitä tulee lisää niin paljon ,että voidaan sanoa niiden jo jotakin merkitsevän. Mutta alettua „ryntäystä" ei ole jätettävä siihen ,että työnpäivänä on uusia tilauksia hankittu; sitä on jatkettava ainakin niin kauan, kunnes on saavutettu se tilaajamäärä, joka on välttämätön lehden laajentamiseksi. On nyt tämän syksyn aikana ajateltava: Työkansan tilaajamäärän täytyy kohottaa ja sen aikeen pitää mennä läpi.

Te näette miten yhdysvaltalaiset puolulehtemme runnaavat, vieläpä niistä Työmies runnaa suorastaan Työkansaa vahingoittavasti + pitääkö meidän täällä katsella sitä ihmetellen kuinka siellä „edistytään". Ei suinkaan. Meidän velvollisuutemme on panna yhtä kiivas agitatsioni (ei toisia puolueilehtiä vahingoittava, kuten Työmichen) oman lehtemme hyväksi ja pitää sitä nyt yllä niin kauan kunnes Työkansa on päivälehtenä.

Työkansan varat eivät vielä salli panna suuria summia likoon järjestäjäksensä lehden levittämiskilpailuja, mutta me toivomme, että canadalaisia puoluetovereita innostaa oman lehden eteenpin puskeminen, vaikka emme vielä voikaan heidän työtänsä vaivoja vastaavasti dollareilla palkita. Toistaiseksi emme voi Työkansan hyväksi työskentelyä korvata enemmällä kuin tavallisella asiamiespalkkiolla, mutta siltikin toivomme ,että nyt jos milloinkaan hellittämättömästi painetaan päälle Työkansan levittämiseksi ja yleensä Työkansan liikkeen vaurastuttamiseksi, niin ettei sen tarvitse kärsiä kilpailusta suuremmilla pääomilla toimivien puoluelehtiliikkeiden kanssa. Siis sanokaamme: Työkansa päivälehdeksi, ja sen pitää siksi tulla.

V. A. KESKUSKOMITEAN LOPPUTILITYS

tov. O. Turjan tekemän puhuja matkan johdosta Ontariossa viime Maalis- ja huhtikuulla.

Tulot:

Kolehdit ja avustukset O. Turjalle $156.997

Akitatsioni verotuksia osastoilta:

Nolalu s. s. o	.90
Nepigon	1.80
Sault Ste Marie	8.19
Fort William	10.35
Garson Mine	2.80
Sellwood	5.40
T. S. S. Liitto	12.60
Port Arthur	26.10
Cobalt	10.78
Mond'in N. seuralta lahjoitus	20.00
T. S. S. Kirj. komit. kirjoissa	29.40
T. S. S. Liitolta laina	38.21
	$323.50

Menot:

Päiväpalkkoihin O. Turjalle	159.00
Matkakuluihin	63.60
	$222.60

Sähkötyksiin ja telefooniin T. S. S. L. Kirj. komitealle kirjoista 29.40
Ilmoitus Työmiehessä 4.20
Ilmoitus Raivaajassa 4.80
T. S. S. Liitolle lainaa 38.21
Postikuluja 1.64
Rahaa kassaan 21.50
$100.90

Jas. Lindala.
Rahast. hoit.

Edelläolevan tilityksen olemme komitean puolesta tarkastaneet ja huomanneet ne oikeiksi.

J. F. Lahti E. Väisänen.

Tämä lopullinen tilitys on viipynyt siksi, että muutamien osastojen puolesta on saapunut verotukset vasta viime tingassa. Komitea ei katsonut enää tarpeelliseksi julaista sitä osaa tileistä ,jonka tov. O. Turja jo julkaisi viime toukokuulta, johon ei osastojen puolestakaan ole muistutuksia ilmennyt. Turjan julkaisemien tilien ja näiden välillä on menopuoli suurempi edellisessä; erotus on $1.00, jonka tov. Turja on itse komitealle ilmoittanut luvaten suorittaa sen takaisin.

Kassan $21.50 päätti komitea säilytettäväksi vastaisuuden varalta pohjarahana akitatsioo kassaan, jonka komitea huovuttaa m. m. vasta valittavalle varsinaiselle Toimeenpanevalle komitealle.

Toveruudella:
V. a. k. kom. psta J. F. Lahti
(kirj. vaiht.)

TILITYS

P. A. S. S. Osaston toimeenpanemasta kenttäjuhlasta ja iltamasta Työkansan laajennusrahaston hyväksi Työnpäivänä 4 p. syyskuuta 1911.

Tuloja:

Juhlamerkeistä kentällä ..	$76.20
Urheilusta sis. kirj. mak.	1.00
Ovelta, iltamissa	101.00
	$178.20

Menoja:

Juhlamerkeistä	11.10
Urheilu palk.	10.00
Ilmoituksesta	6.00
Sekalaisia menoja	.90
	$28.00
Puhdas jäännös	150.20
	$178.20

Juhlatoimikunta.

Yhteensä tulo P. A. Työnpäivän juhlista teki koko joukon enemmän, mutta osasto ollen ahtaalla rahasta pidätti ravintola tulot sekä kentältä että iltamista.

•

Fort Williamin osasto on luvannut myöskin kaikki Työnpäivänä saadut tulonsa laajennusrahastoon se tehnee ainakin yhtä paljon kuin Port Arthurissa, kenties enemmänkin.

Näin ovat siis williamilaiset ja arthurilaiset viittoneet tien „Työkansa päivälehdeksi". Jos muualla seurataan esimerkkiä niin pian on päämäärä käsissä. Tilaajamäärkin on ruvennut viime aikoina hiljalleen kohoamaan. Arthurissa yksistään otettiin niitä Työnpäivänä lähes viisikymmentä ja lienee niitä tullut williamistakin koko joukon. Vaan kumminkin on tilaajamäärän kohottamisessa yleensä ryhdyttävä paljon tarmokkaampaan toimintaan kuin mitä on tehty tähän asti.

Siis toverit, otetaanpa nyt tosiasiaksi Työkansan ja Väkälenan tilaajamäärän kohottaminen. Paikallisasiamiehille maksetaan 20% palkkio joten useammilla paikkakunnilla voipi innokas asiamies hankkia useampien dollarien sivuansion joka ainoa ilta kun vaan ottaa tarmolla asiaan kiini.

Siis pois velttous. Me kaikki tunnustamme että Canada tarvitsee välttämättömästi oman s. s. sanomalehden, siispä on meidän ehdoton velvollisuutemme kohottaa se tarkoitustaan vastaavaksi.

Sotahuutomme olkoon: **Työkansalle kolmetuhatta tilaajaa ennen ensi uutta vuotta!**

Tilauksien saapuminen eri paikkakunnilta aletaan julkaisemaan Työkansan joka perjantain numerossa. Siis saamme nähdä mistäpäin päivä alkaa parhaiten paistamaan.

P. K.

CANADAN SUOMALAISILLE SOSIALISTI OSASTOILLE.

Nyt on V. a. k. keskuskomitea päässyt vihdoinkin niin pitkälle suomalaisen sosialisti järjestön hommissa, että on saatu järjestön säännöt sellaisiksi kuin ne tässä lehdessä julaistuna nyt ovat. V. a. k. alistaa ne semmoisenaan, niiden osastojen käytettäväksi, jotka ovat jo tehneet päätöksen järjestöön yhtymisestä, samoin kuin muillekin jotka vasta aikovat siihen yhtyä.

Osastoille pyytää komitea huomauttaa, että säilyttävät nämä säännöt tästä lehdestä siksi kuin järjestö voi painattaa niitä. Kun kumminkin tulee painatettavaksi puolueen ohjelma peruslaki ja säännöt suomenkielellä niin niitäpä juuri nuo jurnuttajat ainakin täällä Port Arthurissa ja Fort Williamissa tekevät.

Työkansakin on olemassaoloajallansa saanut jo monta kertaa turvautua luoton käyttämiseen ja tietysti saapi vielä vastaisuudessakin monta kertaa siihen turvautua, sillä ilman luottoa on kapitalistisessa yhteiskunnassa mahdoton harjottaa mitään liikettä pienillä pääomilla.Samoin on laita toisienkin yhteisliikkeiden, joita sosialisteilla on. Ei siis ole ollenkaan yhdentekevää, mitä samaan joukkoon kuuluvat ihmiset puhuvat ja arvostelevat näistä yhteisliikkeistä. Luoton antajilla on yhteyteen voi liittää suomalaisen järjestön säännöt.

Kaikkia niitä osastoja, jotka nyt kuuluvat suomalaiseen sos. järjestöön, pyytää komitea, että ensi tilassa antavat komitealle tilaston jäsenluvustaan ja osaston virkailijoista päästäksemme eteenpäin toiminnassa.

V. a. k. komitea päätti T. s. s. Liiton kokoukselle syysk 3 päivänä esittää, että tämä komitea vapauttettaisi ja valittaisi vakituinen toimeenpaneva komitea, koska Toronton osasto on saanut suurimman kannatuksen jo järjestöhomman alusta asti t. k. olinpaikaksi.

Nyt kuin on parhaallaan äänestyksen alaisena Canadian Socialist Demokrati partyn ja Canadian Socialist Federation yhtymis kysymys ilmoitamme että ne osastot, jotka eivät voi suorastaan englanninkielellä lähettää päätöksiä asiasta C. S. Federation toimeenpanevalle komitealle voivat lähettää ne suomalaisen sosialisti järjestön toimeenpanevalle komitealle. Koska on sattunut, että jotkut mainitulle komitealle suomenkielisiä kirjeitä on puolue sihteerin täytynyt ne lähettää tänne Torontoon kääntnettäväksi ja on siten tullut viivytyksiä ja ajan hukkaa. On huomattava että kaikista äänestyksistä on annettava selvyys kuinka monta jäsentä on ollut myöten ja vastaan tahi yksimielisessä päätöksessä läsnäolleiden luku.

Lopuksi lausun v. a. keskuskomitean toivomuksen, että osastot yli Canadan koittavat innolla edistää sosialismin voittoon saavuttamista. Toivottavasti tulee joissakin kohti t oiminta eveämmäksi kuin on saatu oma kielijärjestö, siis parempi kokonaisuus suomalaisten kesken joka saattaa paremman mahdollisuuden omankielisen akitatsionin y. m. toimintaan. Tätä järjestöä hommatessa ovat osastot näyttäneet yleensä huomattavaa leväperäisyyttä ; emme tiedä häättää onko vika ollut osastoissa tai virkailijoissa. Kaikesta huolimatta toivomme tälle vasta-alkavalle järjestölle parasta toimintamahdollisuutta tarmolla ja yhteisillä ponnistuksilla läpästä vaikeimmistakin pulmista.

Puoluetervehdyksellä:
V. a. keskus komitea.

Toimeenpanevan komitean osoite on toistaiseksi: 214 Adelaide st. w. Toronto Ont.

MIKÄ HUUMAA IHMISET!

Niin kauan kuin ihmiset ovat itsetiedottomia, huumaa heitä humpuukki ja kaikenlaatuinen narripeli. Kun Jack Johnson ja Jim Jeffries noin vuosi taaksepäin muikiloivat toisensa puoli kuolleiksi, olivat ihmiset haleta innosta odottaessaan tietoja tuosta inhottavasta leikistä. Kun nyt amerikalainen Gotch ja venäläinen Hackenschmidt mittelivät voimiansa jäsenten väännössä, olivat ihmiset tapauksessa suurellakin suulla varustettujen tyhmyrien paikka. — Näille jurnutustautia sairastaville kavereille, ei tietysti ole mitään parantavaa lääkettä, heitä voidaan ainoastaan pitää „aisoissa", ja se käypi päinsä siten, että heitä joskus osastojen taholta käsketään tietämään huutia, olemaan myöskin meidän puolellamme jos kerran haluavat olla meidän mukanamme.

Työmies aikoo voittaa pelin kierällä kiireellä.

Kun Työmies julkisesti tunnusti runnaavansa liikettänsä välittaas niin innostuneita, että unhoittivat kaiken muun. Ihravatsainen herrasmies tunsi keventyvänsä puolella, ajatellessaan tuota ottelua ja nälkäinen „trämppikin" unhoitti hetkeksi vatsansa korinan tietäessään, että nyt taistellaan maailman mestaruudesta.

Mutta pahinta tässä jutussa on se, että työväestökin innostuu jäsentenvääntöpolitiikkaan siinä määrässä, että kaikki muu unhottuu. Gotchin ja Hackenschmidtin painit pidettiin työnpäivänä, juuri samana päivänä, jona työväestön olisi pitänyt olla puhtaan luokkahengen terästämä. Tosiasia kuitenkin on, että suurin osa työväestöstä mietti työpäivänä tuota kyseessä olevaa painia enemmän kuin mitään muuta. Tietoja odotettiin kiihkeästi ja vetoja lyötiin kuin mielipuolet. Missä oli luokkahenki silloin?

Esim. täällä Port Arthurissa olivat kapakat suoranaisessa sähkösanomayhteydessä painikomitean kanssa, niin että tiedot saatiin aina muutaman minuutin kuluttua. Väkeä ei kapakoista tietysti puuttunut, etupäässä työväkeä ja mieelt olivat sangen jännitettyinä. Kuvaavaa muuten on ,että juuri kapakat välittivät noita tietoja. Ne tekivät sitä pisneksen tähden. Kapakoissa aina kihoitetaan mieliä; siellä alhaiset intohimot saavat alkunsa ja siellä ne saavat surkean loppunsa; sieltä on tottuttu aina saamaan aistimia tyydyttävää iloa ja sentähden sinne ollaan herkkiä menemään. Kapakoitsijat tiesivät, että paini, jos mikään kiihoittaa ihmisten alhaisinta olemusta; he tiesivät, että paini panee ihmisissä olevan eläimen riehumaan ja sentähden he käyttivät tilaisuutta hyväkseensä. Kapakoitsijalla on rahaa, kuten kaikilla niillä, jotka ihmisten eläimellisyyttä tyydyttävät ja sentähden heidän kyllä kannatti olla sähkösanomayhteydessä Chicaqossa toimivan painikomitean kanssa.

Jos olisi kysymys jostakin luokkataistelusta, sellaisestakin, jossa ihmisiä teurastetaan kuin eläimiä vain, silloin eivät kapakoitsijat paljoakaan välittäisi maailman menosta. Kun McNamarat ryöstettiin ja laskivatasesti kulutettiin toiseen valtioon, eivät kapakoitsijat välittäneet siitä vähääkään, ei yhtään sähkösanomaan tullut, ei ainakaan täkäläiselle kapakoitsijoille. Kun Moyer, Haywood ja Pettipone yritettiin syyttömänä murhata, eivät kapakoitsijat siitä ilmoitelleet. Kun poliisit jollakin lakkoalueella pieksevät viattomia ihmisiä, niin se ei liikuta kapakoitsijoita. Mutta tälläisillä uutisilla voitaisiinkin kasvattaa ilmisyyttä ja sitä eivät kapakoitsijat tahdo. He osaavat tarkasti seuloa uutisiksensa vain sellaiset jutut, jotka kiihottavat raakalaisuutta ihmisissä.

Nykyaikaisen työväestön pitäisi jo heittää tuollaisen intohimojen kutkuttamisen omaan arvoonsa ja alettava innostumaan ainoastaan niihin asioihin, jotka kasvattavat luokkatunnetta ja ihmisyyttä.

Rautatiet ja maakiintei-mistöt.

Hirveä kuorma, jonka keinottelevat loiseläjät vuosittain säilyttävät kansan päälle.

Esitämme tässä seuraavan Grand Colgar New Telegramin elok. 5 p. 1911 numerosta leikatun palan Grand Trunk Pacific yhtiön maadepretementin ilmotuksesta:

„Kaikkian todennmukaisimpien numeroiden mukaan tekivät kiinteimistöjen omistajat Lännen kasvavissa kaupungeissa yli 100 mil. joonaa dollaria viime vuonna. Tällainen suuri rikkaus, parannuskustannukset poislnettuna, edustaa todellista maa-arvon kohoamista".

„Winnebeg Free Press'in kokoomien tietojen mukaan maa-arvo kahdeksassa lännen kaupungissa — parannuskustannuksia lukuunottamatta — on lisäytnyt viimesten viiden vuoden ajalla 562 prosentilla. Vuituinen kohoaminen on ollut 112 prosenttia jokaisessa kaupungissa viimeisten vuosien ajalla. Nämä numerot osottavat, epäämättömästi, että rahain sijoitus kasvaviin lännen kaupunkeihin on niin varmaa, kuin sijoitus voi olla ja että 100 prosentin voitto on uosittain on melkein varma".

„Teillä on nyt juuri tilaisuus päästä osalle siitä 100 miljoonasta dollarista, jonka kiinteimistöjen omistajat länsi-Canadassa tekevät ensi uonna".

Tämä on vain yksi esimerkki niistä monista ilmoituksista, joita näkee porvarilehtien palstoilla.

Pienviljelijät ja palkkatyöläiset lukevat niitä ja tuntevat itsensä „onnellisiksi". He luulevat, että hekin vieläkin rikastuvat pienillä kiinteimistöillään. He turhaan kuvittelevat jokaisen rikastuvan ja tuntevat varmasti, että tämä on tosiaankin suuri maa, jossa jotakin suurta on aina tapahtumassa. 100 miljoonaa dollaria Länsi-Canadan kaupunkien ja kauppaloiden piinteimistöjen käsittelemisestä! Tämä yksistään yhdessä vuodessa tekee satoja miljoneeroja, ja senlisäksi, se on ainoastaan murto-osa siitä hirveästä kuormasta, jonka keinottelevat loiseläjät vuosittain säilyttävät anadan kansan hartioille.

Eivätkö pienviljelijät ja palkatyöläiset voi nähdä, että heidän täytyy hikoilla auttaakseen kaiken tämän kuvitellun rikkauden ja loiseläjien ansaitsemattomien tulojen maksamista? Maa-arvon „edistäjä", tai kiinteimistökaupias on kapitalistisen järjestelmän tuote ja hän katoaa kapitalismin mukana. Hän ostaa kauppalan tontin sanokaamme $100. Hän ilmottaa sitä ja vihdoin myy sen sanokaamme vaikkapa $200.

Ympäriltä.

— Varjele meitä kovin moukkamaisista ystävistä, vihollisten kanssa me kyllä pärjäämme, olkootpa he vaikka kuinka tyhmiä tai vaikka kuinka kierän viisaita.

Toisinaan tämä kapitalistinen ärripurri järjestelmä viskaa sosialistien joukkoon muutamia oikeita ärripurria, sellaisia joille ei mikään kelpaa jota he itse eivät ole tehneet — ja „he itse" eivät taas pysty mitään tekemään. He ovat tarpeeksi viisaita loppumattomiin ja melkein jokaisessa asiastakatoveriemme tyhmyyttä vastaan.

Näitä tällaisia tulin ajatelleeksi katsellessani ja kuunnellessani „oman paikkakuntani" muutamia jurnutovereita ja lukiessani silloin tällöin viestejä samanlaisten jurnujen toiminnasta milloin milläkin paikkakunnalla.

Puhumattakaan nyt siitä, että tuollainen jurnutussosialismi, kun vuosikausia jatkuu pahastikin kiu kuttaa osastojen niitä aineksia, jotka haluavat ja kykenevät käytännölliseen toimintaan, on sellaisista oikeen todellinen vastus, jos osasto on sillä kehitysasteella, että se on jo alkanut toimia käytännöllisissä asioissa. Otamme nyt maan toimeen kaikkea sellaista mikä toimeenpantavissa on, ovat sanoneet itsellensä ja tovereillensa: tämän joukkoliikkeen **pitää mennä läpi.** Mutta sitte tulevat nämä puoluetoverin valtakirjalla kulkevat jurnut. He epäilevät kaikkea ja vastustavat kaikkea. He huutavat kaduilla ja kujilla, kokouksissa ja nurkkakeskusteluissa konkurssista ja muista kauheuksista, jotka heidän ärripurri aivojensa mukaan tulevat noita yhteisliikkeitä kohtaamaan. He pitävät nurkkakokouksia ja maalaavat piruja seinille, joilla toinen toisiansa pelottelevat. Ja tämä toiminta, heidän ainoa totapäs juuri nuo jurnuttajat ainakin täällä Port Arthurissa ja Fort Williamissa tekevät.

Työkansakin on olemassaoloajallansa saanut jo monta kertaa turvautua luoton käyttämiseen ja tietysti saapi vielä vastaisuudessakin monta kertaa siihen turvautua, sillä ilman luottoa on kapitalistisessa yhteiskunnassa mahdoton harjottaa mitään liikettä pienillä pääomilla.Samoin on laita toisienkin yhteisliikkeiden, joita sosialisteilla on. Ei siis ole ollenkaan yhdentekevää, mitä samaan joukkoon kuuluvat ihmiset puhuvat ja arvostelevat näistä yhteisliikkeistä. Luoton antajilla on yhteyteen voi liittää suomalaisen järjestön säännöt.

Kaikkia niitä osastoja, jotka nyt kuuluvat suomalaiseen sos. järjestöön, pyytää komitea, että ensi tilassa antavat komitealle tilaston jäsenluvustaan ja osaston virkailijoista päästäksemme eteenpäin toiminnassa.

V. a. k. komitea päätti T. s. s. Liiton kokoukselle syysk 3 päivänä esittää, että tämä komitea vapauttettaisi ja valittaisi vakituinen toimeenpaneva komitea, koska Toronton osasto on saanut suurimman kannatuksen jo järjestöhomman alusta asti t. k. olinpaikaksi.

Nyt kuin on parhaallaan äänestyksen alaisena Canadian Socialist Demokrati partyn ja Canadian Socialist Federation yhtymis kysymys ilmoitamme että ne osastot, jotka eivät voi suorastaan englanninkielellä lähettää päätöksiä asiasta C. S. Federation toimeenpanevalle komitealle voivat lähettää ne suomalaisen sosialisti järjestön toimeenpanevalle komitealle. Koska on sattunut, että jotkut mainitulle komitealle suomenkielisiä kirjeitä on puolue sihteerin täytynyt ne lähettää tänne Torontoon kääntnettäväksi ja on siten tullut viivytyksiä ja ajan hukkaa. On huomattava että kaikista äänestyksistä on annettava selvyys kuinka monta jäsentä on ollut myöten ja vastaan tahi yksimielisessä päätöksessä läsnäolleiden luku.

Lopuksi lausun v. a. keskuskomitean toivomuksen, että osastot yli Canadan koittavat innolla edistää sosialismin voittoon saavuttamista. Toivottavasti tulee joissakin kohti t oiminta eveämmäksi kuin on saatu oma kielijärjestö, siis parempi kokonaisuus suomalaisten kesken joka saattaa paremman mahdollisuuden omankielisen akitatsionin y. m. toimintaan. Tätä järjestöä hommatessa ovat osastot näyttäneet yleensä huomattavaa leväperäisyyttä ; emme tiedä häättää onko vika ollut osastoissa tai virkailijoissa. Kaikesta huolimatta toivomme tälle vasta-alkavalle järjestölle parasta toimintamahdollisuutta tarmolla ja yhteisillä ponnistuksilla läpästä vaikeimmistakin pulmista.

Puoluetervehdyksellä:
V. a. keskus komitea.

Toimeenpanevan komitean osoite on toistaiseksi: 214 Adelaide st. w. Toronto Ont.

MIKÄ HUUMAA IHMISET!

Niin kauan kuin ihmiset ovat itsetiedottomia, huumaa heitä humpuukki ja kaikenlaatuinen narripeli. Kun Jack Johnson ja Jim Jeffries noin vuosi taaksepäin muikiloivat toisensa puoli kuolleiksi, olivat ihmiset haleta innosta odottaessaan tietoja tuosta inhottavasta leikistä. Kun nyt amerikalainen Gotch ja venäläinen Hackenschmidt mittelivät voimiansa jäsenten väännössä, olivat ihmiset tapauksessa suurellakin suulla varustettujen tyhmyrien paikka. — Näille jurnutustautia sairastaville kavereille, ei tietysti ole mitään parantavaa lääkettä, heitä voidaan ainoastaan pitää „aisoissa", ja se käypi päinsä siten, että heitä joskus osastojen taholta käsketään tietämään huutia, olemaan myöskin meidän puolellamme jos kerran haluavat olla meidän mukanamme.

Työmies aikoo voittaa pelin kierällä kiireellä.

Kun Työmies julkisesti tunnusti runnaavansa liikettänsä välittaas niin innostuneita, että unhoittivat kaiken muun. Ihravatsainen herrasmies tunsi keventyvänsä puolella, ajatellessaan tuota ottelua ja nälkäinen „trämppikin" unhoitti hetkeksi vatsansa korinan tietäessään, että nyt taistellaan maailman mestaruudesta.

Mutta pahinta tässä jutussa on se, että työväestökin innostuu jäsentenvääntöpolitiikkaan siinä määrässä, että kaikki muu unhottuu. Gotchin ja Hackenschmidtin painit pidettiin työnpäivänä, juuri samana päivänä, jona työväestön olisi pitänyt olla puhtaan luokkahengen terästämä. Tosiasia kuitenkin on, että suurin osa työväestöstä mietti työpäivänä tuota kyseessä olevaa painia enemmän kuin mitään muuta. Tietoja odotettiin kiihkeästi ja vetoja lyötiin kuin mielipuolet. Missä oli luokkahenki silloin?

Esim. täällä Port Arthurissa olivat kapakat suoranaisessa sähkösanomayhteydessä painikomitean kanssa, niin että tiedot saatiin aina muutaman minuutin kuluttua. Väkeä ei kapakoista tietysti puuttunut, etupäässä työväkeä ja mieelt olivat sangen jännitettyinä. Kuvaavaa muuten on ,että juuri kapakat välittivät noita tietoja. Ne tekivät sitä pisneksen tähden. Kapakoissa aina kihoitetaan mieliä; siellä alhaiset intohimot saavat alkunsa ja siellä ne saavat surkean loppunsa; sieltä on tottuttu aina saamaan aistimia tyydyttävää iloa ja sentähden sinne ollaan herkkiä menemään. Kapakoitsijat tiesivät, että paini, jos mikään kiihoittaa ihmisten alhaisinta olemusta; he tiesivät, että paini panee ihmisissä olevan eläimen riehumaan ja sentähden he käyttivät tilaisuutta hyväkseensä. Kapakoitsijalla on rahaa, kuten kaikilla niillä, jotka ihmisten eläimellisyyttä tyydyttävät ja sentähden heidän kyllä kannatti olla sähkösanomayhteydessä Chicaqossa toimivan painikomitean kanssa.

Jos olisi kysymys jostakin luokkataistelusta, sellaisestakin, jossa ihmisiä teurastetaan kuin eläimiä vain, silloin eivät kapakoitsijat paljoakaan välittäisi maailman menosta. Kun McNamarat ryöstettiin ja laskivatasesti kulutettiin toiseen valtioon, eivät kapakoitsijat välittäneet siitä vähääkään, ei yhtään sähkösanomaan tullut, ei ainakaan täkäläiselle kapakoitsijoille. Kun Moyer, Haywood ja Pettipone yritettiin syyttömänä murhata, eivät kapakoitsijat siitä ilmoitelleet. Kun poliisit jollakin lakkoalueella pieksevät viattomia ihmisiä, niin se ei liikuta kapakoitsijoita. Mutta tälläisillä uutisilla voitaisiinkin kasvattaa ilmisyyttä ja sitä eivät kapakoitsijat tahdo. He osaavat tarkasti seuloa uutisiksensa vain sellaiset jutut, jotka kiihottavat raakalaisuutta ihmisissä.

Nykyaikaisen työväestön pitäisi jo heittää tuollaisen intohimojen kutkuttamisen omaan arvoonsa ja alettava innostumaan ainoastaan niihin asioihin, jotka kasvattavat luokkatunnetta ja ihmisyyttä.

1 vuosikerta $3.00
½ vuosikert. 1.50
3 kuukautta ..... .75

Ilmoitushinnat: 25 sentiä palstatuumalta. Kuukausi- ja vuosi-ilmoituksista tuntuva alennus. Ilmoituksista uutisten suodossa 10c. riviltä. -:- Ilmoituksista etusivuilla 50 prosentin korotus.

Kaikki tilaukset, ilmoitukset sekä lehteen aijotut kirjoitukset ovat lähetettävät osoitteella: „TYÖKANSA" Box 132 Port Arthur, Ont. Canada.

Kuolema ilmoitukset maksaa $1.00 kerta ja $1.50 2 kertaa. — Syntymäilmoitukset 50c kerta ja 75c 2 kertaa. — Halutaan tiedot 25c kerta ja 50c 3 kertaa.

Työkansa (The Workpeople)

Published every Tuesday and Friday in Port Arthur, Ont. Canada by The Finnish Publishing Co., Ltd.
Office Bay St. no. 314. 'Phone 402.

Advertising rates 25c. per inch each insertion.

Extended the statutory postal privileges the 17th Dec. 1907 at the Post Office Port Arthur, Ont. Canada.

UNION LABEL — PORT ARTHUR

SOSIALISTIT ASETTAVAT EHDOKKAITA.

Colemannista, Albertasta, kirjoittaa kirjeenvaihtajamme, että siellä on asetettu Mac Leod Federal Riding vaalipiirin sosialistisen työväen ehdokkaaksi toveri Ed. Fulkhern, Edmontonista. Kokous, jossa ehdokas asetettiin, on pidetty Frankissa, Albertassa.

Albertan työväestö on tämän kesän ajan saanut käydä katkeran kokemuksen kuuluin. Useoita kuukausia ovat sikäläiset kaivosmiehet seisoneet järkähtämättöminä lakossa. Jos nämä miehet ovat yhtä hyvästi vakuutettuja siitä, että vain sosialismissa on palkkatyövieteön pelastus, jos he ovat siitä yhtä lujasti vakuutettuja kuin he ovat varmoja puolustamaan asiansa ammatillisella taistelulla, niin sitten on ihme, jos he eivät saa omaa ehdokastansa valitoimittu Työmiehessä hyväksi ja otaksuttavasti niitä tulee lisää niin paljon ,että voidaan sanoa niiden jo jotakin merkitsevän. Mutta alettua „tyntäystä" ei ole jätettävä siihen ,että työnpäivänä on uusia tilauksia hankittu; sitä on jatkettava ainakin niin kauan, kunnes on saavutettu se tilaajamäärä, joka on välttämätön lehden laajentamiseksi. On nyt tämän syksyn aikana ajateltava: Työkansan tilaajamäärän täytyy kohottaa ja sen aikeen pitää mennä läpi.

Te näette miten yhdysvaltalaiset puolulehtemme runnaavat, vieläpä niistä Työmies runnaa suorastaan Työkansaa vahingoittavasti + pitääkö meidän täällä katsella sitä ihmetellen kuinka siellä „edistytään". Ei suinkaan. Meidän velvollisuutemme on panna yhtä kiivas agitatsioni (ei toisia puolulehtiä vahingoittava, kuten Työmiehen) oman lehtemme hyväksi ja pitää sitä nyt yllä niin kauan kunnes Työkansa on päivälehtenä.

Työkansan varat eivät vielä salli panna suuria summia likoon järjestääksensä lehden levittämiskilpailuja, mutta me toivomme, että canadalaisia puoluetovereita in nostaa oman lehden etcenpin puskeminen, vaikka emme vielä voikaan heidän työtänsä vaivoja vastaavasti dollareilla palkita. Toisataiseksi emme voi Työkansan hyväksi työskentelyä korvata enemmällä kuin tavallisella asiamiespalkkiolla, mutta siltikin toivomme ,että nyt jos milloinkaan hellittämättömästi painetaan päälle Työkansan levittämiseksi ja yleensä Työkansan liikkeen vaurastuttamiseksi, niin ettei sen tarvitse kärsiä kilpailusta suuremmilla pääomilla toimivien puoluelehtiliikkeiden kanssa. Siis sanokaamme: Työkansa päivälehdeksi, ja sen pitää siksi tulla.

V. A. KESKUSKOMITEAN LOPPU-TILITYS

tov. O. Turjan tekemän puhuja matkan johdosta Ontariossa viime Maalis- ja huhtikuulla.

Tulot:

Kolehdit ja avustukset O. Turjalle $156.997

$222.60

Sähkötyksiin ja telefooniin T. S. S. L. Kirj. komitealle kirjoista 29.40
Ilmoitus Työmiehessä 4.20
Ilmoitus Raivaajassa 4.80
T. S. S. Liitolle lainaa 38.21
Postikuluja 1.64
Rahaa kassaan 21.50

$100.90

Jas. Lindala.
Rahast. hoit.

Edelläolevan tilityksen olemme komitean puolesta tarkastaneet ja huomanneet ne oikeiksi.

J. F. Lahti E. Väisänen.

Tämä lopullinen tilitys on viipynyt siksi, että muutamien osastojen puolesta on saapunut verotukset vasta viime tingassa. Komitea ei katsonut enää tarpeelliseksi julaista sitä osaa tileistä, jonka tov. O. Turja jo julkaisi viime toukokuulla, johon ei osastojen puolestakaan ole muistutuksia ilmennyt. Turjan julkaisemien tilien ja näiden välillä on menopuoli suurempi edellisessä; erotus on $1.00, jonka tov. Turja on itse komitealle ilmoittanut luvaten suorittan sen takaisin.

Kassaan $21.50 päätti komitea säilytettäväksi vastaisuuden varalta pohjarahana akitatsioo kassaan, jonka komitea luovuttaa m. m. vasta valittavalle varsinaiselle Toimeenpanevalle komitealle.

Toveruudella:
V. a. k. kom. psta J. F. Lahti
(kirj. vaiht.)

TILITYS

P. A. S. S. Osaston toimeenpanemasta kenttäjuhlasta ja iltamasta Työkansan laajennusrahaston hyväksi Työnpäivänä 4 p. syyskuuta 1911.

Tuloja:

Juhlamerkeistä kentällä .. $76.20
Urheilusta sis. kirj. mak. 1.00
Ovelta, iltamissa 101.00

$178.20

Menoja:

Juhlamerkeistä 11.10
Urheilu palk. 10.00
Ilmoituksesta 6.00

kansa päivälehdeksi". Jos muualla seurataan esimerkkiä niin pian on päämäärä käsissä. Tilaajamäärkin on ruvennut viime aikoina hiljalleen kohoamaan. Arthurissa yksistään otettiin niitä Työnpäivänä, lähes viisikymmentä ja lienee niitä tullut williamistakin koko joukon. Vaan kumminkin on tilaajamäärän kohottamisessa yleensä ryhdyttävä paljon tarmokkaampaan toimintaan kuin mitä on tehty tähän asti.

Siis toverit, otetaanpa nyt tosiasiaksi Työkansan ja Väkälejan tilaajamäärän kohottaminen. Paikallisasiamiehille maksetaan 20% palkkio joten useammilla paikkakunnilla voipi innokas asiamies hankkia useampien dollarien sivuansion joka ainoa ilta kun vaan ottaa tarmolla asiaan kiini.

Siis pois velttous. Me kaikki tunnustamme että Canada tarvitsee välttämättömästi oman s. s. sanomalehden, siispä on meidän ehdoton velvollisuutemme kohottaa se tarkoitustaan vastaavaksi.

Sotahuutomme olkoon: **Työkansalle kolmetuhatta tilaajaa ennen ensi uutta vuotta!**

Tilauksien saapuminen eri paikkakunnilta aletaan julkaisemaan Työkansan joka perjantain numerossa. Siis saamme nähdä mistäpäin päivä alkaa parhaiten paistamaan.

P. K.

CANADAN SUOMALAISILLE SOSIALISTI OSASTOILLE.

Nyt on V. a. keskuskomitea päässyt vihdoinkin niin pitkälle suomalaisen sosialisti järjestön hommissa, että on saatu järjestön säännöt sellaiseksi kuin ne tässä lehdessä julaistuna nyt ovat. V. a. k. alistaa ne semmoisenaan, niiden osastojen käytettäväksi, jotka ovat jo tehneet päätöksen järjestöön yhtymisestä, samoin kuin muillekin jotka vasta aikovat siihen yhtyä.

Osastoille pyytää komitea huomauttaa, että säilyttävät nämä säännöt tästä lehdestä siksi kuin järjestö voi painattaa niitä. Kun kumminkin tulee painatettavaksi puolueen ohjelma peruslaki ja säännöt suomenkielellä niin niitä juuri nuo jurnuttajat ainakin täällä Port Arthurissa ja Fort Williamissa tekevät.

Työkansakin on olemassaoloajallansa saanut jo monta kertaa turvautua luoton käyttämiseen ja tietysti saapi vielä vastaisuudessakin monta kertaa siihen turvautua, sillä ilman luottoa on kapitalistisessa yhteiskunnassa mahdoton harjottaa mitään liiketti pienillä pääomilla. Samoin on laita toisenkin yhteisliikkeiden, joita sosialisteilla on. Ei siis ole ollenkaan yhdentekevää, mitä samaan joukkoon kuuluvat ihmiset puhuvat ja arvostelevat niistä yhteisliikkeistä. Luoton antajilla on kyllä „korvia" kuulemassa mitä nuo aina ja kaikkea epäilevät jurnuttajat puhuvat.

Näiden jurnutussosialistien paikka ei oikeastaan olisi sellaisissa osastoisa, joissa ollaan päästy huomattavammalle käytännöllisen toiminnan kannalle, heidän paikkansa olisi puhtaasti periaatteellisissa osastoissa, sellaisissa joissa koko sosialismi on vain „ankara sydämen tuska", joka aina ähkyy ja puhkuu ja voivottelee kapitalismin kurjuutta ja välillä yrittää vähän filosefeerata kuinka jalo ante sosialismi on ja mitä kaikkea autuutta se tuokaan särjetyille sielluille — sitte kun se „olevien olojen pakottamana" maailmaan tulla tupsahtaa. Sellaisissa osastoissa, jos niitä nykyään lienee, olisi sellaisten jossain maan toimeen kaikkea sellaista mikä toimeenpantavissa on, ovat sanoneet itsellensä ja toivereillensa: tämän joukkoliikkeen **pitää mennä läpi.** Mutta sitte tulevat nämä puoluetoverin valtakirjalla kulkevat jurnut. He epäilevät kaikkea ja vastustavat kaikkea. He huutavat kaduilla ja kujilla, kokouksissa ja nurkkakeskustelussa konkurssista ja muista kauheuksista, jotka heidän ärripurri aivojensa mukaan tulevat noita yhteisliikkeitä kohtaamaan. He pitävät nurkkakokouksia ja maalaavat piruja seinille, joilla toinen toisiansa pelottelevat. Ja tämä toiminta, heidän ainoa todellinen toimintansa, voitaisiin aivan äänettömänä sallia heille, sillä syyllä koska heidän tietomääränsä ei parempaa edellytä, jos ei sitä toisinaan olisi aivan tuntuvaa vahinkoa yhteisliikkeille. Ja se vahinko on siinä, että kun edellämainitunlaiset liikkeet tarvitsevat luottoa, heikontavat nuo jurnuttajat sitä ainaisella jurnuttuksellansa. Niin vähän kuin Canadassa suomalaiset sosialistit yhteisliikkeitä runnaavatkin, tapahtuu se enimmäkseen toiskielisten rahoilla, se tahtoo sanoa välillisesti ovat liikepääomana pankkien ja rahamiesten rahat, jotka on tietenkin ajanoloon maksettava takaisin työläisten varoilla, mutta kun kerran luottoa tarvitaan, ei tuota luottoa pitäisi horjuttaa omalta puolelta. Mutta sitäpä juuri nuo jurnuttajat ainakin täällä Port Arthurissa ja Fort Williamissa tekevät.

Työkansakin on olemassaoloajallansa saanut jo monta kertaa turvautua luoton käyttämiseen ja tietysti saapi vielä vastaisuudessakin monta kertaa siihen turvautua, sillä ilman luottoa on kapitalistisessa yhteiskunnassa mahdoton harjottaa mitään liiketti pienillä pääomilla. Samoin on laita toisenkin yhteisliikkeiden, joita sosialisteilla on. Ei siis ole ollenkaan yhdentekevää, mitä samaan joukkoon kuuluvat ihmiset puhuvat ja arvostelevat niistä yhteisliikkeistä. Luoton antajilla on kyllä „korvia" kuulemassa mitä nuo aina ja kaikkea epäilevät jurnuttajat puhuvat.

Näiden jurnutussosialistien paikka ei oikeastaan olisi sellaisissa osastoisa, joissa ollaan päästy huomattavammalle käytännöllisen toiminnan kannalle, heidän paikkansa olisi puhtaasti periaatteellisissa osastoissa, sellaisissa joissa koko sosialismi on vain „ankara sydämen tuska", joka aina ähkyy ja puhkuu ja voivottelee kapitalismin kurjuutta ja välillä yrittää vähän filosefeerata kuinka jalo ante sosialismi on ja mitä kaikkea autuutta se tuokaan särjetyille sielluille — sitte kun se „olevien olojen pakottamana" maailmaan tulla tupsahtaa. Sellaisissa osastoissa, jos niitä nykyään lienee, olisi sellaisten jossain maan toimeen kaikkea sellaista mikä toimeenpantavissa on, ovat sanoneet itsellensä ja toivereillensa: tämän joukkoliikkeen **pitää mennä läpi.** Mutta sitte tulevat nämä puoluetoverin valtakirjalla kulkevat jurnut. He epäilevät kaikkea ja vastustavat kaikkea. He huutavat kaduilla ja kujilla, kokouksissa ja nurkkakeskustelussa konkurssista ja muista kauheuksista, jotka heidän ärripurri aivojensa mukaan tulevat noita yhteisliikkeitä kohtaamaan. He pitävät nurkkakokouksia ja maalaavat piruja seinille, joilla toinen toisiansa pelottelevat. Ja tämä toiminta, heidän ainoa todellinen toimintansa, voitaisiin aivan äänettömänä sallia heille, sillä syyllä koska heidän tietomääränsä ei parempaa edellytä, jos ei sitä toisinaan olisi aivan tuntuvaa vahinkoa yhteisliikkeille. Ja se vahinko on siinä, että kun edellämainitunlaiset liikkeet tarvitseval luottoa, heikontavat nuo jurnuttajat sitä ainaisella jurnuttuksellansa. Niin vähän kuin Canadassa suomalaiset sosialistit yhteisliikkeitä runnaavatkin, tapahtuu se enimmäkseen toiskielisten rahoilla, se tahtoo sanoa välillisesti ovat liikepääomana pankkien ja rahamiesten rahat, jotka on tietenkin ajanoloon maksettava takaisin työläisten varoilla, mutta kun kerran luottoa tarvitaan, ei tuota luottoa pitäisi horjuttaa omalta puolelta. Mutta sitäpä juuri nuo jurnuttajat ainakin täällä Port Arthurissa ja Fort Williamissa tekevät.

an Socialist Federation yhtymiskysymys ilmoitamme että ne osastot, jotka eivät voi suorastaan englanninkielellä lähettää päätöksiä asiasta C. S. Federation toimeenpanevalle komitealle voivat lähettää ne suomalaisen sosialisti järjestön toimeenpanevalle komitealle. Koska on sattunut, että jotkut mainitulle komitealle suomenkielisiä kirjeitä on puolue sihteerin täytynyt ne lähettää tänne Torontoon käännettäväksi ja on siten tullut viivytyksiä ja ajan hukkaa. On huomattava että kaikista äänestyksistä on annettava selvyys kuinka monta jäsentä on ollut myöten ja vastaan tahi yksimielisessä päätöksessä läsnälleiden luku.

Lopuksi lausun v. a. keskuskomitean toivomuksen, että osastot yli Canadan koittavat innolla edistää sosialismin voittoon saavuttamista. Toivottavasti tulee joissakin kohti t oiminta keveämmäksi kuin on saatu oma kielijärjestö, siis parempi kokonaisuus suomalaisten kesken joka saattaa paremman mahdollisuuden omankielisen akitatsionin y. m. toimintaan. Tätä järjestöä hommatessa ovat osastot näyttäneet yleensä huomattavaa leväperäisyyttä; emme tiedä päättää onko vika ollut osastoissa tai vikailijoissa. Kaikesta huolimatta toivomme tälle vasta-alkavalle järjestölle parasta toimintamahdollisuutta tarmolla ja yhteisillä ponnistuksilla läpäistä vaikeimmistakin pulmista.

Puolueterveh dyksellä:
V. a. keskus komitea.

Toimeenpanevan komitean osoite on toistaiseksi: 214 Adelaide st. w. Toronto Ont.

MIKÄ HUUMAA IHMISET!

Niin kauan kuin ihmiset ovat itsetiedottomia, huumaa heitä humpuukki ja kaikenlaatuinen narrinpeli. Kun Jack Johnson ja Jim Jeffries noin vuosi taaksepäin muikiloivat toisensa puoli kuolleiksi, olivat ihmiset haleta innosta odottaessaan tietoja tuosta inhottavasta leikistä. Kun nyt amerikalainen Gotch ja venäläinen Hackenschmidt mittelivät voimiansa jäsenten väännössä, olivat ihmiset tapauksessa suurellakin suulla varustettujen tyhmyrien paikka. — Näille jurnuttustautia sairastaville kavereille, ei tietysti ole mitään parantavaa lääketä, heitä voidaan ainoastaan pitää „aisoissa", ja se käypi päinsä siten, että heitä jokus osastojen taholta käsketään tietämään huntia, olemaan myöskin meidän puolellamme jos kerran haluavat olla meidän mukanamme.

Työmies aikoo voittaa pelin kierällä kiireellä.

Kun Työmies julkisesti tunnusti runnaavansa liikettänsä välittämättä yhtikäs mitään toisten puolueleh tien edeista, päättelin minä itsekseni, että puhun nyt ainakin yhden vuoden, aluksi Työmiehen runnauksesta, joka meinaa sitä että huomauttelen vaikka joka Työkansan numerossa — anteeksi turskiuteni, tietysti sillä ehdolla jos kansanvalta sallii — sellaisista kieristä kohdista Työmiehen runnauksessa, joita ehkä jokainen ei kieriksi huomaa.

Yksi sellainen kieryys piilee siinä ,kiiressä, jolla Työmies runnaa pilalehteänsä pystyyn. Ensiksikin Työmiehen taholta ei hiiskuttu sanaakaan pilalehtihommasta ennen yhtiökokousta. Minkätähden ei siitä ilmotettu? Yksinkertaisesti sentähden, koska ajatellin, että jos osakkeita omistavat osastot saavat asian aikoinaan tietää, voivat he pelkän sosialistisuutensa tähden katsoa hiukan toistenkin puolueleh tien etuja ja antavat edustajallensa evästyksen olla kannattamatta pilalehden perustamista, ja sellainen olisi tehnyt tyhjäksi muuten valmiin hankkeen. Sitte asiasta ennen mitään tietämättömille edustajille lyötiin yhtiökokouksessa pilalehtikysymys yllätyksenä eteen ja agiteerattiin heidät kannattamaan sitä. Niin tuli sitte päätös aivan prikulleen sellainen kuin oli toivottukin. Mutta perhanan Työkansa, ei ollut niin nöyrä Työmiehen mahtijulistuksen edessä, että olisi vastaansanomatta siunannut Työmiehen vehkeen oikeaksi sosialistiseksi agitatsioniksi, vaan rupesi pullikoimaan vastaan, ja kukapa tietää vaikka vielä toisetkin puoluelehdet rupeaisivat vastustamaan, eikä niistä osastoistakaan olle niin varmoja, nekin voivat tarttua asiaan. Mitä siis on tehtävä, saadaksensa pilalehtihomma läpi, huolimatta siitä vaikka koko Amerikan suomalaisen järjestö nousisi vastaan? Yksinkertaisesti täytyy käyttää hyväksensä suomalaisen hitaut täytyy toimia niin nopeasti, että tavallisesti hidasliikkeiset osastot eivät ehdi mitään sanomaan. Ja sitte kun pilalehdestä kerran on saatu ensimäinen numero maailmalle, silloin me olemme voittaneet pelin. Sanottakoonpa sitte vielä tahansa, me vetoamme siihen, että miksi ette aikonaan sanoneet, pitääkö meidän nyt valmis työ lyödä nurkkaan? Ei! Köyhälistön varat, joita jo olemme niin ja niinkin paljon uuteen pilalehtiyritykseen panneet ovat liikaksi kalliita sillä tavalla tuhlata. Meidän täytyy viedä eteenpäin se minkä kerran olemme yhteistuumin pystyttäneet. — Tähän tapaan sielä Työmiehessä on ajateltu ja siksi siellä on toimittu niin nopeaan pulaehden pysyttämiseksi, ettei vielä yhdessäkään puolulehtiliikkeen laajennusyrityksessä ole sellaista vauhtia tarvittyksessä ole sellaista vauhtia tarvittu.

Sikspä asis kävikin niin „suoraan". Pilalehden perustaminen tuotiin yhtiökokoukselle yllätyksenä, päätettiin siinä hetkessä ja heti julistettiin toimittajan paikka 30 päivän sisällä täytettäväksi. Siis koko manoveri ajataan suorittaa noin 40 päivän kuluessa alusta loppuun. Siellä tiedetään perin hyvästi, että nelisenkymmentä vuorokautta on niin lyhyt aika, että sillä ajalla mahdollisesti ehtineet vastalauseet voidaan huolella pistää paperikorin tai tukahduttaa mahdollisimman asiattomaan ja pikään lavertelnun, johon Työmiehen vastausvalla — joka näkyy sielläpäin tätäkin pilalehtijuttua „hoitavan" — on aivan expertin taipumus..

Hijoppi Rotilainen.

Ympäriltä.

— Varjele meitä kovin moukkamaisista ystävistä, vihollisten kanssa me kyllä pärjäämme, olkootpa he vaikka kuinka tyhmiä tai vaikka kuinka kierän viisaita.

Toisinaan tämä kapitalistinen ärripurri järjestelmä viskaa sosialistien joukkoon muutamia oikeita ärripurria, sellaisia joille ei mikään kelpaa jota he itse eivät ole tehneet — ja „he itse" eivät taas pysty mitään tekemään. He ovat tarpeeksi viisaita loppumattomiin ja melkein jokaisessa asiassa jurnuttamaan vastaan ja tarpeeksi tyhmiä ollakseen huomaamatta itsensä kykenemättömyyden pienempiäkään asioita hoitamaan. Sellaiset kaverit ovat sille sosialistisosastolle jolle kohtalo heitä lähettää todellisia vitsauksia. Kristitty sanoo „koettelemuksita": oi herra anna minulle koettelemuksia, että minun sieluni kirkastuisi, ja sosialisti voipi sanoa noista ärripurrikavereista: kunnioitettava kansanliike, anna meille sosialisteille kylläksi tuollaisia aina äriseviä ja jarruttavia tovereita, että me tulisimme todella tuntemaan mitä on tiedon tarve, sivistyksen puute, että meidän „sielumme" kirkastuisi, sosialismissa ja voimamme terästyisi taistelemaan ei ainoastaan kapitalismia, vaan myöskin omien luokkatoveriemme tyhmyyttä vastaan.

Näitä tällaisia tulin ajatelleeksi katsellessani ja kuunnelleessani „oman paikkakuntani" muutamia jurnutovereita ja lukiessani silloin tälloin vieteä samanlaisten jurnujen toiminnasta milloin milläkin paikkakunnalla.

Puhumattakaan nyt siitä, että tuollainen jurnutussosialismi, kun vuosikausia jatkuu pahastikin kiu kuttaa osastojen niitä aineksia, jotka haluavat ja kykenevät käytännöllisesen toimintaan, on sellaisista oikeen todellinen vastus, jos osasto on sillä kehitysasteella, että se on jo alkanut toimia käytännöllisissä asioissa. Otamme nyt esimerkiksi sellaisen osaston, jolla on ensiksi isonlainen oma talo ja siinä yhtä ja toista liikettä, osaston jäsenet ovat perustaneet kooperatiivisen kaupan jne. Kaikilla näillä liikkeillä on yhteensä ehkä useampia tuhansia velkaa, kun ne ovat köyhien työläisten liikkeitä. Mutta huolimatta velasta nuo liikkeet menestyvät hyvästi, laajenevat nopeasti, lyhentävät säännöllisesti velkojaan ja yleensä niillä näyttää olevan hyvä tulevaisuus. Ja tämä kaikki on ollut mahdollista sillä ehdolla, että on ollut joukko työläisiä, jotka eivät ole tyytyneet aivan ristissäkäsin ihanteellisesti odottamaan suuhunsa pannukakkua jonka sosialismi heille joskus „olevien olojen pakottamana" leipoo, vaan ovat ryhtyneet käytännössä pane-

Toiset tontit samalla kadul ovat nyt $200 arvoisia. Verot ovat kohonneet. Joku on pakotettu myymään ja kiinteimistö kauppias ostaa sen jälleen. Jotkut ihmiset voivat rikastua ja useat toiset luovat rikastuvansa.

Työläiset, jotka vuokraavat taloja näiltä tonteilta, maksavat korkeaa maavuokraa. Kauppias puotinsa kanssa korkeahintaisella kulmatontilla, tuntee suurta puristusta. Hän sen mukaan korottaa hintoja ja ne nyt me näemme mistä pienviljelijää kiristetään. Jos viimeksimainituilla olisi halvemmat kuletusmaksut suurista departementti kaupoista, niin he tekisivät ostoksensa sieltä ja siten pakottaisi pikkuporvarit konkurssiin. Mutta rautatiet ovat aseman herroja. Niiden täytyy ylläpitää petosjärjestelmää, jotta orja maanviljelijän ja orjatyöläisen on maksettava..

Rautatieyhtiöitten sallitaan rakentaa tiensä minne hyvänsä he haluavat. He rakentavat ne läpi maanviljelystilojen kuinka heitä vain huvittaa, useimmassa tapauksessa määräten oman hintansa „eckkeriltä". Kaupungit ja kauppalat ovat niin innokkaita saamaan rautateitä, että kaikkia mahdollisia luovutuksia myönnetään. Katuja suletaan, rakennuksia purretaan tai muutellaan kodit ja niiden kauniit ympäristöt häivitetään ja koulukentät avataan avoimiksi liike-elämän rattaille. „Petosjärjestelmä hallitsee ja kaikkia ylitetään, jotta keinottelijat voisivat siepata ansaitsemattomia rikkauksia.

Grand Trunk Pacificilla on tie Tafiedistä Calgaryyn. Mirror on pieni divisioni paikka kaupunkien välillä. Yhtiö väittää sen olevan hyvän virkistyspaikan kesäläi, kun sen läheisyydessä on joku järven tapainen, jonne loiselijät voivat kesäksi tulla meloskelemaan ja ampumaan sorsia y. m. eläimiä. Siksipä keskipaikka siitä johon kaupunki tullaan rakentamaan myytiinkin muutamissa kuukausissa $14 „eckkeri". Tätä kohoavan kaupunkia ilmotuksissa ylisteltiin useita viikkoja. Ylimääräisiä junia kulki Edmontonista ja Winnipegistä, että rahamiehet pääsivät ostaan maita. Kiinteimistökauppiaat olivat hyvin edustettuina, kaikki heidän agenttinsa olivat läsnä. Liikkeakaikken huutokaupalla myynti tuotti yhtiölle hyvän joukon yli $100,000 ja yksinäisiä totnttia myytiin jo niinkin korkealla kuin $2000. Viljelijät ja kohoavat liikemiehet eivät yksinkertaisesti voineet pääsä sisälle. He katsoivat hämmästyksestä lumoutuneina ja kuuntelivat nykyaikaisten riemuitsevien kapitalistien riemuhuutoja kun he iloissaan jakoivat tulevien uhriksi tehtyjen leipätaistelijoiden ansioita, määräilevät tulevia raskaita veroja, joita he kiskoivat pienviljelijöiltä.

Mitä on sanottu tästä kiinteimistön käsittelystä, pitää täydellisesti paikkansa kaikissa kohoavissa kaupungeissa Länsi-Canadassa ja siinä ei tule kysymykseen onko se Grand Trunk, Candian Northern, tai Canadian Pacific, sillä ryöstö on aina käyumissä.

Liberaalit ja tory parlamentin jäsenille,joiden ystävyys on haluttua, on usein annettu lahjoja rautatielinjojen ja kauppaloiden paikkojen määrämisestä. Porvaripolitiikot, jotka ovat pelkästään porvareiden kätyreitä, eivät huutele kansalle näistä asioista, he eivät kerro saamistaan lahjoituksista ja tekemistään petoksista.

Pienviljelijäin ja työläisten olisi hankittava tietoja asioiden todellisesta puolesta. Liian kauan me olemme jo hikoilleet loiseläväestön keskuudessa. Tilastot osottavat, että rikoksien luku on aina huonoina aikoina, paniikkivuosina suurin. Nyt kuitenkin todsiasia on se, että paniikkivuosina, siis työttöminä aikoina työväestö ei ole tilaisuudessa käyttämään yhtä paljon väkijuomia kuin silloin kun on parempia työoikoja. Miksi siis silloin kuin työväestö on kaikista vähimmän tilaisuudessa väkijuomien käyttämiseen rikollisuus enenee? Vastaus on selvä: Väkijuomien nauttiminen ei olekkaan rikosien syy, vaan niiden syy on työttömyys, hooparmeijoissa harhaileminen, retkilä, joissa usein on pakko varastaa, jos mieli elää.

Euroopan maissa ovat tiedemiehet kokeilleet juuri tällä alalla. Pitkät ajat osoittivat numerot huomattavaa nousua ja laskua tehtyjen rikosten lukumäärässä. Usea etevä tutkija oli voimaton saamaan selville syytä tällaiseen nousuun ja laskuun. Vihdoin kuitenkin huomattiin, että huonoina aikoina, täyöttömyyden raadellessa ihmisiä rikosten lukumäärä eneni. Tämän jälestä alettiin penkoa menneisyyttä. Tarkastettiin tapahtuneitten rikosten lukumäärä vuosi vuodelta. Tarkastettiin myöskin työttömyystilastoa. Tulos tällaisestä tutkimuksesta oli se, että huomattiin aina sinä vuotena kuin työttömyys oli suuri, rikosten lukumärän olleen myöskin suuri. Huomattiinpa vielä, että rikollisuus oli aina suhteellisesti yhteydessä työttömyyden kanssa s. t. s., silloin kuin työttömyys oli suurin, oli rikosten lukumääräkin suuri ja kun työttömyys oli pienempi, oli rikoksienkin lukumäärä pienempi.

Tässä on kylmä tosiasia edessä. Ei siis ole tarvis puhua tämän kysymyksen periaatteellisesta enempää kuin sielutieteellisesstäkään puolesta. Yhdysvalloissa on työttömyys säännöllisesti lisääntynyt ja rikoksien lukumäärä lisääntyy samassa suhteessa. Väkijuomien käyttö myöskin lisääntyy, se lisääntyy huolimatta siitä että työväestöllä on yhä pienempi mahdollisuus niiden käyttämiseen. Tämä on käsitettävä siten, että työttömyyden pelon synnyttämä hermostus työväenluokassa on niin suuri, että he uhraavat viimeisetkin senttinsä kapakkaan, jotavastoin silloin kuin työtä on saatavissa, hermostus on pienempi ja sitä vähemmän haetaan virkistystä olutlasien ääressä.

Väkijuomaliike on kukistettava niin pieneen kuin mahdollista; siitä olen O. W. L. kanssa samaa mieltä. Muta minä en voi olla hänen kanssaan samaan mieltä siinä, että väkijuomaliike on rikollisuuden syy, siinä merkityksessä kuin O. W. L. sen käsittää, olisi sosialistinen kiihotus niin siitä nyt ei voi hänen kanssaan olla kukaan järkevä ihminen yhtä mieltä. Väkijuomaliike on itse rikollinen seuraus porvarillisesta järjestelmästä ja porvarillisen järjestelmän synnyttämä työttömyys, epävarmuus ja hermostuminen ajaa ihmisiä suoraan väkijuomaliikkeen syliin, aivan samalla tavalla kuin muuhunkin rikoksellisuuteen.

J. V. K—to.

Rikollisten lisääntyminen.

Ylläolevalla otsikolla varustetussa kirjoituksessa koettaa joku O. W. L. Siirtolaisen 69 numerossa esitellä syitä rikosten lisääntymiseen. Kirjoittaja „löytää" syyt aivan väärällä tavalla ja sentähden etenkin kuin hän asiallisesti esittää erhetyksensä voimme koettaa miespoloista viittailla oikealle tielle.

Kirjoittaja tunnustaa, että „porvarillisissa" sanomalehdissä on jo lopullisesti vakiintunut käsitys, että rikollisuuden lisääntymiseen on syynä sosialistinen kiihotus. Samaan käsitykseen, sanoo hän, „viittaa myöskin virallinen oikeustilasto".

Katsokaamme missä määrässä tuo „porvarillisten" sanomalehtien „vakiintunut käsitys" on oikea. Tämän kirjoittaja on valmis myöntämään, että sosialistien-harjoittama kiihotus on todella lisänyt rikollisuutta. Moyer, Haywood ja Pettipone juttu oli rikos joka alkoi juuri sosialistien kiihotuksen tähden. Työnantajain liitto ei olisi ruvennut suunnittelemaan muota oikeusmurhaa, jos ei se olisi pitänyt sosialistista kiihotusta vaarallisena edullensa. Yhdysvaltain hallitusviranomaisten taholta ei myöskään oltaisi alettu apureiksi tuossa katalassa juttusa, jos ei silläkin taholla olisi pelätty osialistista kiihotusta.

Nykyään on uusi rikosjuttu, Yhdysvaltain perustuslakivastainen juttu taas esillä. Se on Mc Namara veljesten varastaminen, väkivaltaiseen valtioon kulettaminen ja lopuksi yritys hirttää nämä miehet. Tähänkään rikolliseen ei olisi asianomaisella tahtaa ryhdytty, jos ei olisi pelätty sosialistista kiihotusta ja sen tuottamia tuloksia.

Lakkopaikoilla tappavat ja mukiloivat poliisit paljon enemmän silloin, jos lakkolaiset ovat sosialisteja, ja lakkopaikoillakin ihmisten tappaminen ei liene sentään muuta kuin rikos.

Puhevapauden riistämisyritykset ovat rikollisia yrityksiä ja tarvallisesti puhevapaus kielletään vain sosialisteilta. Siis sosialistien kihotuksen pelko ajaa viranomaisia tekemään rikoksia.

Tällaistä rikosluetteloa, joka on tulos sosialistisen kiihotuksen pelosta, voisi jatkaa melkein miten pitkälle tahansa.

Mutta kun nyt sosialistit eivät kiihota rikoksiin, niin porvarien tekemiä rikoksia ei voida millään järkevällä syyllä asettaa sosialistien kontolle. Jos sosialistien taholta kiihotettaisiin rikoksiin ja porvarit sitten rikoksilla koettaisivat sitä estää, silloin voitaisiin syy jossain määrässä asettaa sosialistien niskoille, nyt ei sitä voida.

O. W. L. kirjotuksella ei tietysti ole tarkotettu sellaisia rikollisia mitä edellä on mainittu — porvarit eivät milloinkaan tarkota rikollisuudesta puhuessaan muiden paitsi työväestön rikollisuutta. Mutta olkootpa O. W. L. tarkotus mikä tahansa, niin se ei estä minua rehellisesti tunnustamasta minkäläiseen rikollisuuteen sosialistinen kiihotus johtaa ja on jo johtanut.

Jos taas otetaan kysymys niistä rikoksista, joita tapahtuu yhteiskuntamme pohjimmaisten kerrosten keskuudessa, niin silloinkin täydytään sanoa, että O. W. L. ei ole osannut oikeaan. Hän kyllä on löytänyt yhden syyn rikoksiin, mutta perus-syy on hänelta jäänyt löytämättä tai jos hän on sen löytänyt, on se jäänyt sanomatta. Hän näkee, että väkijuomat yhdessä sosialistisen kiihotuksen kanssa ovat rikoksien syy, vaan niiden syy on työttömyys, hooparmeijoissa harhaileminen, retkilä, joissa usein on pakko varastaa, jos mieli elää.

Euroopan maissa ovat tiedemiehet kokeilleet juuri tällä alalla. Pitkät ajat osoittivat numerot huomattavaa nousua ja laskua tehtyjen rikosten lukumäärässä. Usea etevä tutkija oli voimaton saamaan selville syytä tällaiseen nousuun ja laskuun. Vihdoin kuitenkin huomattiin, että huonoina aikoina, täyöttömyyden raadellessa ihmisiä rikosten lukumäärä eneni. Tämän jälestä alettiin penkoa menneisyyttä. Tarkastettiin tapahtuneitten rikosten lukumäärä vuosi vuodelta. Tarkastettiin myöskin työttömyystilastoa. Tulos tällaisestä tutkimuksesta oli se, että huomattiin aina sinä vuotena kuin työttömyys oli suuri, rikosten lukumärän olleen myöskin suuri. Huomattiinpa vielä, että rikollisuus oli aina suhteellisesti yhteydessä työttömyyden kanssa s. t. s., silloin kuin työttömyys oli suurin, oli rikosten lukumääräkin suuri ja kun työttömyys oli pienempi, oli rikoksienkin lukumäärä pienempi.

Tässä on kylmä tosiasia edessä. Ei siis ole tarvis puhua tämän kysymyksen periaatteellisesta enempää kuin sielutieteellisesstäkään puolesta. Yhdysvalloissa on työttömyys säännöllisesti lisääntynyt ja rikoksien lukumäärä lisääntyy samassa suhteessa. Väkijuomien käyttö myöskin lisääntyy, se lisääntyy huolimatta siitä että työväestöllä on yhä pienempi mahdollisuus niiden käyttämiseen. Tämä on käsitettävä siten, että työttömyyden pelon synnyttämä hermostus työväenluokassa on niin suuri, että he uhraavat viimeisetkin senttinsä kapakkaan, jotavastoin silloin kuin työtä on saatavissa, hermostus on pienempi ja sitä vähemmän haetaan virkistystä olutlasien ääressä.

Väkijuomaliike on kukistettava niin pieneen kuin mahdollista; siitä olen O. W. L. kanssa samaa mieltä. Muta minä en voi olla hänen kanssaan samaan mieltä siinä, että väkijuomaliike on rikollisuuden syy, siinä merkityksessä kuin O. W. L. sen käsittää, olisi sosialistinen kiihotus niin siitä nyt ei voi hänen kanssaan olla kukaan järkevä ihminen yhtä mieltä. Väkijuomaliike on itse rikollinen seuraus porvarillisesta järjestelmästä ja porvarillisen järjestelmän synnyttämä työttömyys, epävarmuus ja hermostuminen ajaa ihmisiä suoraan väkijuomaliikkeen syliin, aivan samalla tavalla kuin muuhunkin rikoksellisuuteen.

J. V. K—to.

Canadan Suomalaisen Sosialistijärjestön säännöt.

1:§

Tämä järjestö tunnetaan nimellä Canadan Suomalainen Sosialistijärjestö (The Finnish Socialist organization of Canada.)

2:§

Tilastot osottavat, että rikoksien luku on aina huonoina aikoina, paniikkivuosina suurin. Nyt kuitenkin todsiasia on se, että paniikkivuosina, siis työttöminä aikoina työväestö ei ole tilaisuudessa käyttämään yhtä paljon väkijuomia kuin silloin kun on parempia työoikoja. Miksi siis silloin kuin työväestö on kaikista vähimmän tilaisuudessa väkijuomien käyttämiseen rikollisuus enenee? Vastaus on selvä: Väkijuomien nauttiminen ei olekkaan rikosien syy, vaan niiden syy on työttömyys, hooparmeijoissa harhaileminen, retkilä, joissa usein on pakko varastaa, jos mieli elää.

Euroopan maissa ovat tiedemiehet kokeilleet juuri tällä alalla. Pitkät ajat osoittivat numerot huomattavaa nousua ja laskua tehtyjen rikosten lukumäärässä. Usea etevä tutkija oli voimaton saamaan selville syytä tällaiseen nousuun ja laskuun. Vihdoin kuitenkin huomattiin, että huonoina aikoina, täyöttömyyden raadellessa ihmisiä rikosten lukumäärä eneni. Tämän jälestä alettiin penkoa menneisyyttä. Tarkastettiin tapahtuneitten rikosten lukumäärä vuosi vuodelta. Tarkastettiin myöskin työttömyystilastoa. Tulos tällaisestä tutkimuksesta oli se, että huomattiin aina sinä vuotena kuin työttömyys oli suuri, rikosten lukumärän olleen myöskin suuri. Huomattiinpa vielä, että rikollisuus oli aina suhteellisesti yhteydessä työttömyyden kanssa s. t. s., silloin kuin työttömyys oli suurin, oli rikosten lukumääräkin suuri ja kun työttömyys oli pienempi, oli rikoksienkin lukumäärä pienempi.

Tässä on kylmä tosiasia edessä. Ei siis ole tarvis puhua tämän kysymyksen periaatteellisesta enempää kuin sielutieteellisesstäkään puolesta. Yhdysvalloissa on työttömyys säännöllisesti lisääntynyt ja rikoksien lukumäärä lisääntyy samassa suhteessa. Väkijuomien käyttö myöskin lisääntyy, se lisääntyy huolimatta siitä että työväestöllä on yhä pienempi mahdollisuus niiden käyttämiseen. Tämä on käsitettävä siten, että työttömyyden pelon synnyttämä hermostus työväenluokassa on niin suuri, että he uhraavat viimeisetkin senttinsä kapakkaan, jotavastoin silloin kuin työtä on saatavissa, hermostus on pienempi ja sitä vähemmän haetaan virkistystä olutlasien ääressä.

Väkijuomaliike on kukistettava niin pieneen kuin mahdollista; siitä olen O. W. L. kanssa samaa mieltä. Muta minä en voi olla hänen kanssaan samaan mieltä siinä, että väkijuomaliike on rikollisuuden syy, siinä merkityksessä kuin O. W. L. sen käsittää, olisi sosialistinen kiihotus niin siitä nyt ei voi hänen kanssaan olla kukaan järkevä ihminen yhtä mieltä. Väkijuomaliike on itse rikollinen seuraus porvarillisesta järjestelmästä ja porvarillisen järjestelmän synnyttämä työttömyys, epävarmuus ja hermostuminen ajaa ihmisiä suoraan väkijuomaliikkeen syliin, aivan samalla tavalla kuin muuhunkin rikoksellisuuteen.

J. V. K—to.

Canadan Suomalaisen Sosialistijärjestön säännöt.

1:§

Tämä järjestö tunnetaan nimellä Canadan Suomalainen Sosialistijärjestö (The Finnish Socialist organization of Canada.)

2:§

Tilastot osottavat, että rikoksien luku on aina huonoina aikoina, paniikkivuosina suurin. Nyt kuitenkin todsiasia on se, että paniikkivuosina, siis työttöminä aikoina työväestö ei ole tilaisuudessa käyttämään yhtä paljon väkijuomia kuin silloin kun on parempia työoikoja. Miksi siis silloin kuin työväestö on kaikista vähimmän tilaisuudessa väkijuomien käyttämiseen rikollisuus enenee? Vastaus on selvä: Väkijuomien nauttiminen ei olekkaan rikosien syy, vaan niiden syy on työttömyys, hooparmeijoissa harhaileminen, retkilä, joissa usein on pakko varastaa, jos mieli elää.

Euroopan maissa ovat tiedemiehet kokeilleet juuri tällä alalla. Pitkät ajat osoittivat numerot huomattavaa nousua ja laskua tehtyjen rikosten lukumäärässä. Usea etevä tutkija oli voimaton saamaan selville syytä tällaiseen nousuun ja laskuun. Vihdoin kuitenkin huomattiin, että huonoina aikoina, täyöttömyyden raadellessa ihmisiä rikosten lukumäärä eneni. Tämän jälestä alettiin penkoa menneisyyttä. Tarkastettiin tapahtuneitten rikosten lukumäärä vuosi vuodelta. Tarkastettiin myöskin työttömyystilastoa. Tulos tällaisestä tutkimuksesta oli se, että huomattiin aina sinä vuotena kuin työttömyys oli suuri, rikosten lukumärän olleen myöskin suuri. Huomattiinpa vielä, että rikollisuus oli aina suhteellisesti yhteydessä työttömyyden kanssa s. t. s., silloin kuin työttömyys oli suurin, oli rikosten lukumääräkin suuri ja kun työttömyys oli pienempi, oli rikoksienkin lukumäärä pienempi.

Tässä on kylmä tosiasia edessä. Ei siis ole tarvis puhua tämän kysymyksen periaatteellisesta enempää kuin sielutieteellisesstäkään puolesta. Yhdysvalloissa on työttömyys säännöllisesti lisääntynyt ja rikoksien lukumäärä lisääntyy samassa suhteessa. Väkijuomien käyttö myöskin lisääntyy, se lisääntyy huolimatta siitä että työväestöllä on yhä pienempi mahdollisuus niiden käyttämiseen. Tämä on käsitettävä siten, että työttömyyden pelon synnyttämä hermostus työväenluokassa on niin suuri, että he uhraavat viimeisetkin senttinsä kapakkaan, jotavastoin silloin kuin työtä on saatavissa, hermostus on pienempi ja sitä vähemmän haetaan virkistystä olutlasien ääressä.

Väkijuomaliike on kukistettava niin pieneen kuin mahdollista; siitä olen O. W. L. kanssa samaa mieltä. Muta minä en voi olla hänen kanssaan samaan mieltä siinä, että väkijuomaliike on rikollisuuden syy, siinä merkityksessä kuin O. W. L. sen käsittää, olisi sosialistinen kiihotus niin siitä nyt ei voi hänen kanssaan olla kukaan järkevä ihminen yhtä mieltä. Väkijuomaliike on itse rikollinen seuraus porvarillisesta järjestelmästä ja porvarillisen järjestelmän synnyttämä työttömyys, epävarmuus ja hermostuminen ajaa ihmisiä suoraan väkijuomaliikkeen syliin, aivan samalla tavalla kuin muuhunkin rikoksellisuuteen.

J. V. K—to.

Canadan suomalaiset.

COLEMAN, ALTA.

Täkäläinen s. s. osasto viime kokouksessaan keskusteli m. m. Työkansan päiväilehtikysymyksestä ja siitä mitenkä voitaisiin avustaa Työkansan tässä taistelussa. Nykyisen lakon vallitessa emme nähneet mitenkään mahdolliseksi, avustaa sanottua asiaa, ja vielä kun me olemme niin pienilukuinen sakki, että emme voi pitää mitään iltamaa eli kemuja, jotka olisivat minkäänverran tuloja tuottavia etenkin nykyaikana. Vaan siitä huolimatta me lupauduimme suorittamaan, kun työt alkaa, niinpaljon kuin paras paikkakunta, suhteellisesti eli henkilökohtaisesti laskettuna. Mitään suuempaa ryntäystä ei me voida aikaan saada. Niinkuin tiedetään täällä on lakko ja lakonalaisilla seudulla taloudellinen asema on niin ja näin.

Myöskin keskusteltiin siitä, että Yhdysvaltain puolueltehtien olisi lainattava suurempaa huomiota tälle U. M. W. of A. Liiton Distrikk 18 lakolle täällä länsi-Canadassa. Ja myöskin sanottua asiaa enempi silmällä pitäen, valittiin joka puoluelehdelle uutisten kirjoittaja (Työkansaa lukunottamatta, sillä sille on valittu tohertäjä jo vuoden alusta) antamaan tietoja, etenkin lakkoa koskevista seikoista lisäin myös muistakin „koskevista" asioista.

Niinkuin olen ennemmin huomauttanut, olemme ollect hommassa saada ehdokas Dominion vaaleihin, van huonolla menestyksellä miltei viime tinkaan. Useille henkilöille on kirjoitettu ja pyydetty ottamaan vastaan ehdokkuus, vaan useimmilta tuli kieltävä vastaus, ja toisilta ei tullut vastausta ollenkaan.

Syyskuun 2 päivänä oli uudelleen kokous Frank'issa toveri Ed. Fulcher'in sähkösanoman johdosta. Siinä sanottu toveri varmalta taholta sanoo kuulleensa että, me täällä ollaan vailla ehdokasta ja lupautuu ottamaan vastaan ehdokkuuden. Asiasta keskusteltuaan tuli kokouksessa päätös että tov. Ed. Fulcher Edmountonista nimitetään sosialisti ehdokkaaksi tänne Macleod Federal Biding vaalipiiriin.

Uutisten kirj.

TORONTO, ONT.

Vähän vastinetta, selvityksseksi Työkansan n:o 70 olleeseen kirjoitukseen „En voi enää vaieta".

Kirjoituksen alussa valitetaan Toronton suomalaisten moraalin mädännäisyyttä ja kehityksen taaksepäin menoa: kaikki vaan juopottelevat ja porsastelevat, avioerot, huoruuden tähden ovat tavallisia". Allekirjoittanut vanhana torontolaisena joka katselee asioita muullakin kuin hurskaan voivottajan tavoin, ei huomaa mitään erityisempää juopottelun kallistumista, lukuun ottamatta joitakin yksilöitä, ja näimäthän eivät ole ennenkään ottaneet osaa mihinkään siveelliseen seuraelämäään. Mitä taasen tulee avioeroihin niin se on aivan tekaistua, ainoastaan yksi avioero on tapahtunut mitä tiedetään. Kirjoittaja ei ota lainkaan huomioon, että suomalaisten luku Torontossa kasvaa huomattavasti ja juopottelu ja huorius suhteellisesti sen mukaan. Tmä antaa kirjoittajalle aiheen Leo Tolstoin tavoin huudahtaa: „En voi enää vaieta". Siten ottaa kirjoittaja mainittuihin kuuluu hän, tuntien olevansa lähempänä työntekiöitä kuin työnantajaa. Näin ollen on hän aina todistettavasti puolustanut työntekijöitä työn ja pääoman välisessä taistelussa, niinkuin jokaisen rehellisen ihmisen tuleekin puolustaa, kun on kysymyksessä heikomman sortaminen. Näin ajatellen on Tailorin kaikki työntekijät yksimielisesti ostaneet mainitun lahjan, niinkuin muistoksi hänelle inhimillisestä käytöksestään työntekiöitä kohtaan ihmisenä. Tämän lisäksi sanoo kirjoittaja, että se ei ainakaan ole oikein että kutsua mainittua leikkaajaa „toveriksi" jolla nimellä työntekiät eivät ole häntä mainiinneetkaan, ja jos olisivatkin niin ei ymmärrykseni mukaan sosialismin perusteissa määritellä josko saa kutsua „toveriksi" muita henkilöitä, paitsi niitä jotka kuuluvat sosialistiseen puolueeseen. Ja lopuksi voiko kirjoittaja väittää ja todistaa että se seura eli yhdistys, jossa hän muka on presidenttinä, olisi joku taantumuksellinen kopla, eli jollakin tavalla taantumuksen palveluksessa ja meitä vastaan.

Tämä yllöoleva vaan sen tähden, koska kirjoittaja lupaa toistekin tulla, että pysyisi totuutena.

Päällelyöjä.

SANANEN WINNIPEGIN SUOMALAISTEN TOIMINNASTA

Naiset täällä ovat vielä mitä uskonnollisinta väkeä isäntäväelleen ja suomalaisaineen nimessä paiskotaan työtä päivät päästään ja kunkauden päästä rahat sukkaan ja sieltä pankkiin. Niin ollen ei ole tilaisuutta eikä aikaa tehdä mitään josta olisi hyötyä tulevalle yhteiskunnalle. Miehillä taas on niinkuin Härmässä puukkoja hiotaan ja sitten tapellaan. Yksikin tapaus on seuraava: Tästä joku aika taaksepäin pari miestä juopotteli koko päivän ja lopulla riitaantuivat ja toinen uhkasi katsoa mitä päivän pitkään oli syöty ja juotu. Mutta tältä raakalaiselta puuttui siihen tarvittavia aseita. Nimpä eroisi toveritansa ja meni ostamaan 6 tuumaisen, oikein kauhavalaista mallia, ja palasi takaisin, tekemään tuota inhoittavaa työtänsä, toverinsa sunnolle. Toveri oli jo nukkumassa, mutta hän pyysi häntä ulos ja toinen aavistamatta mitä toverinsa aikoi, meni ulos ja sai tervehdykseksi reiteensä 4 tuumaa pitkän haavan aina luita ja ytimiä myöten.

Puukko katkesi ensi iskulla,mutta tyvellä hakkasi tämä hirveä raakalainen uhriinsa toistakymentä haavaa, saamatta kumminkan pahempaa kuin kasvoihin noin 2 tuumaa pitkän haavan.

TASKUSANAKIRJA

Jossa on sekä suomalais-englantilainen että englantilais-suomalainen sanavarasto. Käytännöllinen toveri. kaikkialla. Kirjat ovat erittäin siroja ulkoasultaan, sidotut punasiin tai mustiin nahkakansiin, pientä taskukokoa.

Hinta aakkosrekisteriin kanssa $2.00
„ ilman rekisteriä $1.60

Tilataan osoitteella:

TYÖKANSA,
Box 132, Port Arthur, Ont., Canada.

Louis Kuhnen

„Uusi Lääketiede"
ja Kasvonilme oppi
saatavana Työkansan kirjakaupasta.

Opettajia halutaan

Työväen-Opisto julistaa täten kahden Englanninkielen opettajan paikat avoimiksi. Toisen opettajista tulee Englanninkielen opetuksen ohella opettaa musiikin kirjanpitoa (Kaksinkertainen Amerikalainen) ja laskentoa, toisen laskentoa ja kaunokirjoitusta y. m.

Hakemukset todistuksineen ja palkkavaatimuksineen ovat lähetettävät ennen syyskun 15 päivää osotteella: Työväen-Opisto, Smithville, Minn.

Smithville, Minn., 26 p. Heinäk. 1911.

Työväen-Opiston Johtokunta.

Jatkettu Hakuaika.

Työkansan, konttoriapulaisen paikan hakuaika on jatkettu kymenevien hakiain puutteessa syyskuun 15 päivään. Hakialta vaaditaan kaksinkertainen amerikalainen kirjanpitotaito sekä täytyy kyetä hoitamaan konttoorissa tarvittava kirjevaihto ja hoitamaan tilaukset sekä osotteet. Hakemukset todistuksineen lähetettävä osoitteella:

Työkansan Johtokunta
Box 132 Port Arthur, Ont. Can.

pääsi 6 kuukaudeksi muistelemaan tekojansa. Kuulin että pääsi vähemmällä siksi kun miehellä on vaimo ja lapset Suomessa.

Sairas parantui. En tiedä tuleeko jäämään muisto pitemmälä. Tämäkin on yksi esimerkki niiden tuhansien joukkoon joita tämä nykyinen järjestelmä valmistaan.

Maine.

Yleisiä uutisia.

SATO PALJOA SUUREMPI KUIN VIIME VUOTENA.

Manitoba Free Press. 24 sädontarkastajan lausunnon mukaan, arvelee ,että Canadan lännen tämän vuoden vehnäsato on 178,656,000 bushelia. Tutkijat ovat kulkeneet yhteens 6,564 mailia Manitobassa, Saskatchewassa ja Albertassa ja ovat ottaneet näytteitä useammasta kuin 1,500 vaniosta. Vehnäsadosta tulee Manitoban osalle 54,000,000 bushelia, Saskatchewan osalle 106,000,000, Albertan osalle 18,000,000. Albertan sadosta on 4,500,000 talvivehnää.

Kaurasadon arvioidaan nousevan 223,555,000 bushelin, ohrasadon noin 33,300,000 bushelia ja pellavan 720,000 bushelia. Vaikka kesä, erinomattain heinäkuu, on ollut hyvin epäsuotuisa viljan kasvulle, niin siitä huolimatta on vuodentulo paljoa suurempi kuin viime vuotena.

HALLAA SASKATCHEWASSA.

aseman herroja. Niiden täytyy ylläpitää petosjärjestelmää, josta orja maanviljelijän ja orjatyöläisen on maksettava..

Rautatieyhtiöitten sallitaan rakentaa tiensä minne hyvänsä he haluavat. He rakentavat ne läpi maanviljelystilojen kuinka heitä vain huvittaa, useimmassa tapauksessa määräten oman hintansa „eekkeriltä". Kaupungit ja kauppalat ovat niin innokkaita saamaan rautateitä, että kaikkia mahdollisia luovutuksia myönnetään. Katuja suletaan, rakennuksia puretaan tai muutellaan kodit ja niiden kauniit ympäristöt hävitetään ja koulukentät avataan avoimiksi liike-elämän rattaille. Petosjärjestelmä hallitsee ja kaikkia ylitetään, jotta keinottelijat voisivat siepata ansaitsemattomia rikkauksia.

Grand Trunk Pacificilla on tie Tafiedistä Calgaryyn. Mirror on pieni divisioni paikka kaupunkien välillä. Yirtiö väittää sen olevan hyvän virkistyspaikan keskilä, kun sen läheisyydessä on joku järven tapainen, jonne loiseläjät voivat kesäksi tulla meloskelemaan ja ampumaan sorsia y. m. eläimiä. Siksipä keskipaikka siitä johon kaupunki tullaan rakentamaan myytäinkin muutamissa kuukausissa $14 „eekkeri". Tätä kohoavaa kaupunkia ilmotuksissa ylisteltiin useita viikkoja. Ylimääräisiä junia kulki Edmontonista ja Winnipegistä, että rahamiehet pääsivät ostaan maita. Kiinteimistökauppiaat olivat hyvin edustettuina, kaikki heidän agenttinsa olivat läsnä. Liikekeskuksen huutokaupalla myynti tuotti yhtiölle hyvän joukon yli $100,000 ja 'yksinäisiä totuttia myytiin jo niinkin korkealla kuin $2000. Viljelijät ja kohoavat liikemiehet eivät yksinkertaisesti voineet pääsä tä sisälle. He katsoivat hämmästyksestä lumoutuneina ja kuuntelivat nykyaikaisten riemuitsevien kapitalistien riemuhuutoja kun he iloissaan jakoivat tulevien uhriksi tehtyjen leipätaistelijoiden ansioita, määräilevät tulevia raskaita veroja, joita he kiskoivat pienviljelijöiltä.

Mitä on sanottu tästä kiinteimistön käsittelystä, pitää täydellisesti paikkansa kaikissa kohoavissa kaupungeissa Länsi-Canadassa ja siinä ei tule kysymykseen onko se Grand Trunk, Candian Northern, tai Canadian Pacific, sillä ryöstö on aina käynnissä.

Liberaalit ja tory parlamentin jäsenille,joiden ystävyys on halutua, on usein annettu lahjoja rautatielinjojen ja kauppaloiden paikkojen määrämisestä. Porvaripolitiikot, jotka ovat pelkästään porvareiden kätyreitä, eivät huutele kansalle näistä asioista, he eivät kerro saamistaan lahjoituksista ja tekemistään petoksista.

Pienviljelijäin ja työläisten olisi hankittava tietoja asioiden todellisesta puolesta. Liian kauan me olemme jo hikoilleet loiseläjäin asettaman kuorman alla. Äänestäkää sosialistipuolueen tiketillä kolektiivisen omistusoikeuden puolesta. Eroittakaa loiseläjät heidän tarpeettomasta toimestaan ja pakottakaa heidätkin ansaitsemaan elämänsä rehellisesti hyödyllisessä työssä. Rautateitä pidetään sitten yllä tarpeen, eikä voiton tähden. Työläiselläkin on sitten vapaa, oma koti jota hänellä yt ei ole.

— Minulla on maailman luottamus Chemberlain yskälääkkeeseen, sillä minä olen käyttänyt sitä vallan hyvällä menestyksellä, kirjoittaa mrs. I. Basford, Poolesville, Md.

Myytävänä kaikkialla.

Katsokaamme missä määrässä tuo „porvarillisten" sanomalehtien „vakiintunut käsitys" on oikea. Tämän kirjoittaja on valmis myöntämään, että sosialistien harjoittama kiihotus on todella lisännyt rikollisuutta. Moyer, Haywood ja Pettipone juttu oli rikos joka alkoi juuri sosialistien kiihotuksen tähden. Työnantajain liitto ei olisi ruvennut suunnittelemaan tuota oikeusmurhaa, jos ei se olisi pitänyt sosialistista kiihotusta vaarallisena edullensa. Yhdysvaltain hallitusviranomaisten taholta ei myöskään oltaisi aletu apureiksi tuossa katalassa juttusa, jos ei silläkin taholla olisi pelätty osialistista kiihotusta.

Nykyään on uusi rikosjuttu, Yhdysvaltain perustuslakivastainen juttu taas esillä. Se on Mc Namara veljesten varastaminen, väkivaltaiseen valtioon kulettaminen ja lopuksi yritys hirttää nämä miehet. Tähänkään rikolliseen ei olisi asianomaisella taholta ryhdytty, jos ei olisi pelätty sosialistista kiihotusta ja sen tuottamia tuloksia.

Lakkopaikoilla tappavat ja murkiloivat poliisit paljon enemmän silloin, jos lakkolaiset ovat sosialisteja, ja lakkopaikoillakin ihmisten tappaminen ei liene sentään muuta kuin rikos.

Puhevapauden riistämisyritykset ovat rikollisia yrityksiä ja tavallisesti puhevapaus kielletään vain sosialisteilta. Siis sosialistisen kihotuksen pelko ajaa viranomaisia tekemään rikoksia.

Tälläistä rikoslucetteloa, joka on tulos sosialistisen kiihotuksen perlosta, voisi jatkaa melkein miten pitkälle tahansa.

Mutta kun nyt sosialistit eivät kiihota rikoksiin, niin porvarien tekemiä rikoksia ei voida millään järkevällä syyllä asettaa sosialistien kontolle. Jos sosialistien taholta kiihotettaisiin rikoksiin ja porvarit sitten rikoksilla koettaisivat sitä estää, silloin voitaisiin syy jossain määrässä asettaa sosialistien nskoille, nyt ei sitä voida.

O. W. L. kirjotuksella ei tietystikaan tule tarkotettu sellaisia rikollisia mitä edellä on mainittu — porvarit eivät milloinkaan tarkota rikollisuudesta puhuessaan muiden paitsi työväestön rikollisuutta. Mutta olkootpa O. W. L. tarkotus mikä tahansa, niin se ei estä minua rehellisesti tunnustamasta minkälaiseen rikollisuuteen sosialistinen kiihotus johtaa ja on jo johtanut.

Jos taas otetaan kysymys niistä rikoksista, joita tapahtuu yhteiskuntamme pohjimmaisten kerrosten keskuudessa, niin silloinkin täydytään sanoa, että O. W. L. ei ole osannut oikeaan. Hän kyllä on löytänyt yhden syyn rikoksiin, mutta perus-syy on häneltä jäänyt löytämättä tai jos hän on sen löytänyt, on se jäänyt sanomatta. Hän näkee, että väkijuomat yhdessä sosialistisen kiihotuksen kanssa, lisäävät rikollisuutta. Väkijuomaliike on kyllä läheisessä yhteydessä rikollisuuden kanssa, mutta minun mielestäni se eiole rikollisuuden äiti, vaan sen kaksoi-sisar. Minusta väkijuomaliike kokonaisuudessaan on rikollinen ja ne syyt, jotka synnyttävät rikollisen väkijuomaliikkeen, synnyttävät myöskin muita rikoksia.

Yhdysvalloissa on nykyään noin 4 miljonaa työtöntä ihmistä — työtöntä sen tähden, että ne eivät saa mistään työtä. Noin 90 prosenttia Yhdysvaltain työssäolevasta työväestöstä elää sangen epävarmoissa olosuhteissa, olematta milloinkaan varmoja tulevaisuudestansa. Rikoksien lukumäärä on suuri työttömän työmiehen rikollisuudesta korkeimman rajan määrän saaneiden kahden tai useamman välittavana olevan paik kakunnan äänten tasan sattuessa, ratkaisee arpa, jonka toimittaa t. p. komitea, paitsi ensi kerralla väliaikainen keskuskomitea.

7:§

Toimeenpanevalla komitealla on päätösvalta koko järjestöä koskevissa asioissa. Jos joku asia, josta päätös pitäisi tehdä, on sen laatuinen, ettei komitea uskalla ottaa siitä edesvastuuta kantaakseen alistakoon asian yleisäänestyksellä ratkaistavaksi.

8:§

Toimeenpaneva komitean valitsee järjestön organiseeraajan, jo ta sen on pidettävä vakituisesti toimessa, jos järjestön varat sen sallivat.

9:§

Agitatsionivarojen kartuttamiseksi kannetaan jokaiselta jäseneltä 5c. kuukausivero. Siihen tarkoitukseen erikoisesti valmistettavat suomalaiset veromerkit samoin kuin yleispuolueen veromerkittkin välittää toimeenpanevan komitea suomalaisesen järjestöön kuuluville osastoille.

10:§

Järjestön edustajakokouksien pitoajasta ja paikasta päätetään yleisäänestyksellä.

11:§

Edustajat edustajakokouksiin valitaan maakunnittain : 1 edustaja jokaista alkavaa 100 jäsentä kohti. Valittavien edustajien määrä lasketaan myytyjen veromerkkien mukaan, ajalta, jonka tarkkemmin määrää toimeenpaneva komitea. Osastot asettavat edustajachdokkaat.

12:§

Edustajakokouksien pitoa varten kartutetaan rahastoa, siten että jokainen vuosi tammikuulla kan netaan 15c. vero jäsentä kohti. Edustajille maksetaan järjestön edustajakokousrahastosta pilettikulut.

13:§

Toimeenpanevan komitean sihteri on velvollinen olemaan läsnä edustajakokouksissa, nauttien ainoastaan puheoikeutta..

14:§

Sen paikkakunnan osasto, jossa edustajakokous kulloinkin pidetään, tekee kokouksen alkuvalmistelut toimeenpanevan komitean ohjeiden mukaan.

15:§

Edustajakokouksien päätökset astuvat voimaan 30 päivän kuluttua, lukien siitä päivästä kun edustajakokouksissa tehdyt päätökset on puolue lehdissä julaistut järjestön jäsenten harkitsemista varten.

16:§

Järjestön jokainen osasto on oikeutettu ehdottamaan asioita yleisäänestyksellä päätettäväksi ja jos ehdotus 30 p. sisällä sen julkaisemisesta on saanut 1/4 osan osaston jen kannatuksen alistetaan se yleisäänestykselle.

17:§

Osastoilla on oikeus tehdä huomautuksia, antaa neuvoja ja tehdä esityksiä toimeenpanevalle komitealle.

18:§

Toimeenpaneva komitea kokonaisuudessaan on vastuunalainen järjestön rahavaroien hoidosta. Komitean tulee jättää tilinsä toiminta-aikansa päättyessä sen paikkakunnan asettamain tilintarkastajain tutkittavaksi, jolla komitea sijaitsee.

19:§

Näihin sääntöihin voidaan tehdä tarvittaessa muutoksia, joista ehdotukset pitää olla jätetty toimeenpanevalle komitealle, jonka jälkeen ne asetetaan yleisäänestykselle niinkuin siitä on säädetty 15 pykälässä.

Canadan Suomalaisen Sosialistijärjestön säännöt.

1:§

Tämä järjestö tunnetaan nimellä Canadan Suomalaisen Sosialistijärjestö (The Finnish Socialist organization of Canada.)

2:§

Canadan suomalaisen sosialistijärjestön tarkoituksena on saada Canadassa toimeen suomalaisten sosialistiosastojen kesken yhteistoiminta sosialismin levittämiseksi suomalaisten keskuuteen.

3:§

Canadan suomalainen sosialisti järjestö muodostuu kaikista niistä The Canadian Socialist Federationiin kuuluvista suomalaisista sosialistiosastoista, jotka hyväksyvät toisessa pykälässä mainitun tarkoituksperän sekä noudattavat puolueen ja suomalaisen järjestön sääntöjä ja päätöksiä.

4:§

Järjestön asioita hoitaa toimeen paneva komitea, johon valitaan 7 jäsentä. Komitean asemapaikka on siellä mihin se kulloinkin joka Pitkät ajat osoittivat numerot huomattavaa nousua ja laskua tehtyjen rikosten lukumäärässä. Usea etevä tutkija oli voimaton saamaan selville syytä tälläiseen nousuun ja laskuun. Yhdoin kuitenkin huomattiin, että huonoina aikoina, täyöttömyyden raadelles sa ihmisiä rikosten lukumäärä eneni. Tämän jälestä alettiin penkoa menneisyyttä. Tarkastettiin tapahtuneitten rikosten lukumäärä vuosi vuodelta. Tarkastettiin myöskin työttömyystilastoa. Tulos tällaisestä tutkimuksesta oli se, että huomattiin aina sinä vuotena kuin työttömyys oli suuri, rikosten lukumäräin olleen myöskin suuri. Huomattiinpa vielä, että rikollisuus oli aina suhteellisesti yhteydessä työttömyyden kanssa s. t. s., silloin kuin työttömyys oli suurin, oli rikosten lukumääräkin suuri ja kun työttömyys oli pienempi, oli rikoksienkin lukumäärä pienempi.

Tässä on kylmä tosiasia edessä. Ei siis ole tarvis puhua tämän kysymyksen periaatteellisesta enempää kuin sielutieteellisestäkään puolesta. Yhdysvalloissa on työttömyys säännöllisesti lisääntynyt ja rikoksien lukumäärä lisääntyy samassa suhteessa. Väkijuomien käyttö myöskin lisääntyy, se lisääntyy huolimatta siitä että työväestöllä on yhä pienempi mahdollisuus niiden käyttämiseen. Tämä on käsitettävä siten, että työttömyyden pelon synnyttämä hermostus työväenluokassa on niin suuri, että he uhraavat viimeisetkin senttinsä kapakkaan, jotavastoin silloin kuin työtä on saatavissa, hermostus on pienempi ja sitä vähemmän haetaan virkistystä olutlasien ääressä.

Väkijuomaliike on kukistettava niin pieneen kuin mahdollista; siitä olen O. W. L. kanssa samaa mieltä. Muta minä en voi olla hänen kanssaan samaa mieltä siinä. että väkijuomaliike on rikollisuuden syy, siinä merkityksessä kuin O. W. L. sen käsittää, olisi sosialistinen kiihotus niin siitä nyt ei voi hänen kanssaan olla kukaan järkevä ihminen yhtä mieltä. Väkijuomaliike on itse rikollinen seuraus porvarillisesta järjestelmästä ja porvarillisen järjestelmän synnyttämä työttömyys, epävarmuus ja hermostuminen ajaa ihmisiä suoraan väkijuomaliikkeen syliin, aivan samalla tavalla kuin muukinkin rikoksellisuuteen.

J. V. K—to.

Yleisiä uutisia.

SATO PALJOA SUUREMPI KUIN VIIME VUOTENA.

Manitoba Free Press, 24 sadontarkastajan lausunnon mukaan, arvelee ,että Canadan lännen tämän vuoden vehnäsato on 178,65(, 000 bushelia. Tutkijat ovat kulkeneet yhteens 6,564 mailia Manitobassa, Saskatchewassa ja Albertassa ja ovat ottaneet näytteitä useammasta kuin 1,500 vainiosta. Vehnäsadosta tulee Manitoban osalle 54,000,000 bushelia, Saskatchewan osalle 106,000,000, Albertan osalle 18,000,000. Albertan sadosta on 4,500,000 talvivehnää.

Kaurasadon arvioidaan nousevan 223,550,000 bushelin, ohrasadon noin 33,300,000 bushelia ja pellavan 720,000 bushelia. Vaikka kesä, erinomattain heinäkuu, on ollut hyvin epäsuotuisa viljan kasvulle, niin siitä huolimatta on vuodentulo paljoa suurempi kuin viime vuotena.

HALLAA SASKATCHEWASSA.

Saskatoon, Sask., syysk. 7 p.— Saskatoonan alueella oli viime yönä yhdeksän asteen pakkanen, joka huomattavasti vahingoitti viljaa.

Saskatoonan mylly-yhtiön johtaja Wilson sanoi, että kaikki pystyssä oleva vilja, samoinkuin se osa leikatustakin, joka ei ole ehtinyt kylliksi kuivaa, kärsi hallasta. Viljä kuitenkin on vielä myyn tikelpoista. Potaatin varret ja kyökkikasvit ovat aivan mustaoa.

UUSI RAKENNUS SORTUI.

Winnipeg, Man., syysk. 7 p.— Kaksi työläistä loukkantui vaarallisesti, kun uuden Fairbanks rakennuksen neljäs lattia putosi alas. Lattialla työskenteli kolme mupta työläistä, mutta ne pelastuivat loukkaantumattomina.

ja Kasvonilme oppi

saatavana Työkansan kirjakaupasta.

Opettajia halutaan

Työväen-Opisto julistaa täten kahden Englanninkielen opettajan paikat avoimiksi. Toisen opettajista tulee Englanninkielen opetuksen ohella opettaa m...skin kirjanpitoa (Kaksinkertainen Amerikalainen) ja laskentoa, toisen laskentoa ja kaunokirjoitusta y. m.

Hakemukset todistuksineen ja palkkavaatimuksineen ovat lähetettävät ennen syyskuun 15 p:ää osoitteella: Työväen-Opisto, Smithville, Minn.

Smithville, Minn., 26 p. Heinäk. 1911.

Työväen-Opiston Johtokunta.

Jatkettu Hakuaika.

Työkansan, konttoriapulaisen paikan hakuaika on jatkettu kyknevien hakiain puutteessa syyskuun 15 päivään. Hakialta vaaditaan kaksinkertainen amerikalainen kirjanpitotaito sekä täytyy kyetä hoitamaan konttoorissa tarvittava kirjevaihto ja hoitamaan tilaukset sekä osotteet. Hakemukset todistuksineen lähetettävä osoitteella :

Työkansan Johtokunta

Box 132 Port Arthur, Ont. Can.

pääsi 6 kuukaudeksi muistelemaan tekojansa. Kuulin että pääsi vähemmällä siksi kun miehellä on vaimo ja lapset Suomessa.

Sairas parantui. En tiedä tuleeko jäämään muisto pitemmälti. Tämäkin on yksi esimerkki niiden tuhansien joukkoon joita tämä nykyinen järjestelmä valmistaan.

Maine.

SANANEN WINNIPEGIN SUOMALAISTEN TOIMINNASTA

Naiset täällä ovat vielä mitä uskonnollisinta väkeä isäntäväelleen ja suomalaismaineen nimessä paiskotaan työtä päivät päästään ja kunkauden päästä rahat sukkaan ja sieltä pankkiin. Niin ollen ei ole tilaisuutta eikä aikaa tehdä mitään josta olisi hyötyä tulevalle yhteiskunnalle. Miehillä taas on niinkuin Härmässä puukkoja hiotaan ja sitten tapellaan. Yksikin tapaus on seuraava: Tästä joku aika taaksepäin pari miestä juopotteli koko päivän ja lopulla riitaantuivat ja toinen uhkasi katsoa mitä päivän pitkään oli syöty ja juotu. Mutta tältä raakalaiselta puuttui siihen tarvittavia aseita. Niinpä erosi toverista nsa ja meni ostamaan 6 tuumaisen, oikein kauhavalaista mallia, ja palasi takaisin, tekemään tuota inhoittavaa työtänsä, toverinsa sunnolle. Toveri oli jo nukkumassa, mutta hän pyysi häntä ulos ja toinen aavistamatta mitä toverinsa aikoi, meni ulos ja sai tervehdykseksi reiteensä 4 tuumaa pitkän haavan aina luita ja ytimiä myöten.

Puukko katkesi ensi iskulla,mutta tyvellä hakkasi tämä hirveä raakalainen uhriinsa toistakymentä haavaa, saamatta kumminkan pahempaa kuin kasvoihin noin 2 tuumaa pitkän haavan. Viimein menivät toiset ja erottivat tämän kupparin inhottavasta työstätänsä. Lähti sitten ilman palkkaa käpälämäkeen.

Puukotettu meni takaisin sisälle eikä tiennyt mitä oli tapahtunut, vaan toiset nähtyänsä kasvoissa verta, alkoivat tutkia miestä ja huomasivat ylläkerrotulla tavalla haavoitetuksi. Haettiin lääkäri, joka neuloi haavat reidessä ja kasvoissa, ja sillä välillä haettiin poliisi. Karkuri löydettiin naa puritalosta. Poliisit vangitsivat miehen ja veivät odottamaan tuomiotansa.

2 viikkon sai tämä kurja-yhteiskunnan uhri vartioa tuomiotansa sillä puukotettu ei kyennyt oikeuspaikalle ennemmin. Loppu oli kumminkin se, että puukottaja mainittuihin kuuluu hän, tuntien olevansa lähempänä työntekijöitä kuin työnantajaa. Näin ollen on hän aina todistettavasti puolustanut työntekijöitä työn ja pääoman välisessä taistelussa, niinkuin jokaisen rehellisen ihmisen tuleekin puolustaa, kun on kysymyksessä heikomman sortaminen. Näin ajatellen on Tailorin kaikki työntekijät yksimielisesti ostaneet mainitun lahjan, niinkuin muistoksi hänelle inhimillisestä käytöksestään työntekijöitä kohtaan ihmisenä. Tämän lisäksi sanoo kirjoittaja, että se ei ainakaan ole oikein että kutsua mainittua leikkaajaa „toveriksi" jolla nimellä työntekiät eivät ole häntä maininneetkaan, ja jos olisivatkin niin ei ymmärrykseni mukaan sosialismin perusteissa määritellä josko saa kutsua „toveiksi" muita henkilöitä, paitsi niitä jotka kuuluvat sosialistiseen puolueeseen. Ja lopuksi voiko kirjoittaja väittää ja todistaa että se seura eli yhdistys, jossa hän muka on presidenttinä, olisi joku taantumuksellinen kupla, eli jollakin tavalla taantumuksen palveluksessa ja meitä vastaan.

Tämä yllääoleva vaan sen tähden, koska kirjoittaja lupaa toistekin tulla, että pysyisi totuutena.

Päällelyöjä.

TORONTO, ONT.

Vähän vastinetta, selvitykseksi Työkansan n:o 70 olleeseen kirjoitukseen „En voi enää vaieta".

Kirjoituksen alussa valitetaan Toronton suomalaisten moraalin mädännäisyyttä ja kehityksen taaksepäin menoa: kaikki vaan juopottelevat ja porsastelevat, avioerot, huoruuden tähden ovat tavallisia". Allekirjoittanut vanhana torontolaisena joka katselee asioita muullakin kuin hurskaan voivottajan tavoin, ei huomaa mitään erityisempää juopottelun kallistumista, lukuun ottamata joitakin yksilöitä, ja näinmäthän eivät ole ennenkään ottaneet osaa mihinkään siveelliseen seuraelämään. Mitä taasen tulee avioeroihin niin se on aivan tekaistua, ainoastaan yksi avioero on tapahtunut mitä tiedetään. Kirjoittaja ei ota lainkaan huomioon, että suomalaisten luku Torontossa kasvaa huomattavasti ja juopottelu ja huoruus suhteellisesti sen mukaan. Tmä antaa kirjoittajalle aiheen Leo Tolstoin tavoin huudahtaa: „En voi enää vaieta". Siten ottaa kirjoittaja puheeksi täällä olevan räätäli Henry Tailorin työntekijäin ostaman lahjan liikkeestä eronneelle leikkaajalle; tietämättä onko se oikein tahi väärin, niinkuin hän itse sanoo, kunhan vaan saa „väistytelläkseen" ja että työnantajat mittaavat työntekijäin sivistystasoa sillä miten he heitä jumaloivat. Voiko kirjoittaja väittää, että tässä tapauksessa olisi työnantaja tullut jollakin tavalla jumaloittua? Eipä suinkaan, sillä kysymyksessä on työnvälittäjä ja työntekijät. On otetava huomioon, että on kahdenlaisia työnvälittäjiä, on niitä, jotka koettavat keinoilla vaikka kuinka likaisilla päästä työnantajan armolliseen suosioon ja taas toiset joita on hyvin vähän, joihin viimeksi

SANANEN SUOMALAISTEN TOIMINNASTA

Naiset täällä ovat vielä mitä uskonnollisinta väkeä isäntäväelleen ja suomalaisimaineen nimessä paiskotaan työtä päivät päästään ja kunkauden päästä rahat sukkaan ja sieltä pankkiin. Niin ollen ei ole tilaisuutta eikä aikaa tehdä mitään josta olisi hyötyä tulevalle yhteiskunnalle. Miehillä taas on niinkuin Härmässä puukkoja hiotaan ja sitten tapellaan. Yksikin tapaus on seuraava: Tästä joku aika taaksepäin pari miestä juopotteli koko päivän ja lopulla riitaantuivat ja toinen uhkasi katsoa mitä päivän pitkään oli syöty ja juotu. Mutta tältä raakalaisella puuttui siihen tarvittavia aseita. Niinpä erosi toverista nsa ja meni ostamaan 6 tuumaisen, oikein kauhavalaista mallia, ja palasi takaisin, tekemään tuota inhoittavaa työtänsä, toverinsa sunnolle. Toveri oli jo nukkumassa, mutta hän pyysi häntä ulos ja toinen aavistamatta mitä toverinsa aikoi, meni ulos ja sai tervehdykseksi reiteensä 4 tuumaa pitkän haavan aina luita ja ytimiä myöten.

Puukko katkesi ensi iskulla,mutta tyvellä hakkasi tämä hirveä raakalainen uhriinsa toistakymentä haavaa, saamatta kumminkan pahempaa kuin kasvoihin noin 2 tuumaa pitkän haavan. Viimein menivät toiset ja erottivat tämän kupparin inhottavasta työstätänsä. Lähti sitten ilman palkkaa käpälämäkeen.

Puukotettu meni takaisin sisälle eikä tiennyt mitä oli tapahtunut, vaan toiset nähtyänsä kasvoissa verta, alkoivat tutkia miestä ja huomasivat ylläkerrotulla tavalla haavoitetuksi. Haettiin lääkäri, joka neuloi haavat reidessä ja kasvoissa, ja sillä välillä haettiin poliisi. Karkuri löydettiin naa puritalosta. Poliisit vangitsivat miehen ja veivät odottamaan tuomiotansa.

2 viikkon sai tämä kurja-yhteiskunnan uhri varttoa tuomiotansa sillä puukotettu ei kyennyt oikeuspaikalle ennemmin. Loppu oli kumminkin se, että puukottaja

Osuuskaupan Lihamyymälä

Kansalaiset:

Oma etunne vatii teitä ostamaan kaiken tavaranne osuuskaupasta.

Me tarjoamme teille ainoastaan puhdasta ja parhainta saatavissa olevaa lihatavaraa. Monenliset kotitekoiset puhtasti valmistetut makkarat ovat meillä erikois alanamme.

Ostakaa tavaranne ainoastaan osuuskaupasta

Liike sijaitsee
No. 176 Algoma st. Puhelin 1118

Jokapäiväistäleipää!

on saatavana vanhanmaan reikäleipiä, korppuja kovaa leipää sekä leivoksia kaikesta aausta. Ne jotka aikovat omaa kotia perustaa muistakaa että ei ainoastaan rakkaudella eletä vaan tarvitaan leipää siis ähettäkää tilauksenne.

Huom! Linjoille toimitetaan tilaukset huolella.

Wm Blomqvist.

LEIPOMO

30 Centre St., Puhelin 345. Port Arthur, Ont.

Suomalainen Yhteiskauppa-yhtiö

Fort Willamissa.

Myy kaikkia ruokatavara alalle kuuluvia tavaroita. (Groceries & Butchers). Tässä liikkeessä taataan rehellinen palvelus ja hyvä tavara.

Meille saapuu tavaroita, kuten voita ja munia sekä virkistäviä leipämiä idästä kahdesti viikossa joten ne ovat tuoreita ja parhaita laadultaan. Siis tarvites anne näitä tavaroita o teidän paras tilata ne aina osuuskaupasta.

Paras asia tässä on vielä se että liikevoitto jää teille itsellenne. Kannattakaa aina omaa kauppanne

The Finnish Co-op. Store Co. Ltd.

Presson Block — — Phone 1326.— — Simpson st. Fort William

Kansalaiset Huom.!

OSUUSKAUPPA

on luotettavin liike tehdä ostoksianne, mikäli tähän astinen kokemus osoittaa. Tavarain hyvyydessä ja halpuudessa se kykenee kilpailemaan yksityiskauppojen kanssa. Ja tulevaisuus on näyttävä mitä kaikkea se kykeneekkään tekemään ostajiensa eduksi. Siis kaikki Port Arthurin työläiset rientäkää kilvan tekemään ostoksianne omasta liikkeestänne, joka on

OSUUSKAUPPA

The Co-operative Trading Co.

281 Bay St. Telefooni 1058

O. Kivelän UUSI LEIPURILIIKE

jossa valmistetaan leipää ja leivoksia

Tietoja ympäri maailman.

BRYSSELIN ÄÄNIOIKEUSMIELENOSOTUKSET,

jotka tapahtuivat v. k. 15 p:nä, lienevät olleet suuremmoiset, koskapa tällaisille hommille kaikkea muuta kuin suosiollinen Pietarin toimisto sanoo osoittajiksi olevan 150,000. Tällä tietysti tarkoitetaan maaseudulta tulleita, joita pääkaupunkiin kuletti 125 ylimääräistä junaa. Ulkomaalaiset lehdet laskevat mielenosottajain luvun nousseen 250,000 henkeen.

Mielenosotus, jonka yhteisesti olivat toimeenpanneet sosialidemokraatit, vapaamieliset ja kristilliset kansanvaltaiset, tapahtui yleisen, yhtäläisen ja salaisen äänioikeuden sekä kansakoulupakon aikaan saamiseksi.

Torvärts kertoo mielenosotusten tapahtuneen ilman pienimpiäkään välikohtauksia. Klo 10 alkaen oli raitiolikenne mielenosotuskaduilla mahdoton ja myöhemmin liike muillakin ajoneuvoilla keskeytettävä. Kulkue lähti klo 11 liikkeelle. Sen etunenässä kulki joukko sosialidemokraatisia ja vapaamielisiä edustajia ja senaatoreja. Ensimmäisinä marssivat Brabantin maakunnan ja sitte muiden maakuntain mielenosottajat Kulkueen alkupää saapui klo 1 ajoissa Saint Gilles'in puistoon, jossa pidettiin jättiläiskokous taivasalla.

Kaikkiaan 28 puhujaa esiintyi eri lavoilta. Vasta klo ½4 saapuivat viimeiset mielenosottajat puistoon, niin että kulkue tarvitsi aikaa 4½ tuntia. Tämä on suurin Belgiassa koskaan tapahtunut mielenosotus. Järjestys oli mallikelpoinen. Mielenosottajain luku nousi ainakin 200,000. Mielenosotuksen huippukohtana oli juhlallinen vala, jossa mielenosottajat vannoivat taistelevansa siksi kunnes yleinen ja yhtäläinen äänioikeus ja kansakoulupakko on saavutettu.

Berliner Lokal-Anceiger laskee mielenosottajain luvun tehneen: sunnuntaina ja maanantaina saapuneita maaseutulaisia 50,000 maanantain ja tiistain välisenä yönä saapuneita 130,000, yhteensä siis maaseutulaisia 180,000, pääkaupunkilaisia 65,000. Kaikkiansa olisi mielenosottajia ollut siis 245,000.

Lehti ennustelee kirkollismielisen ministeristön pikaista kukistumista.

PAAVI MIELISAIRAS.

„La Vita"-niminen Roomassa ilmestyvä sanomalehti kertoo seuraavan Batikanissa levinneen huomiota herättävän huhun, tietää Wienin Arb. Zeit.: Kardinaali Rampolla, joka, kuten tiedetään oleskelee kuluisassa Cinfeedelnin benediksiniläisluostarissa Sveitsissä, on ollut tärkeissä neuvotteluissa erään vaikutusvaltaisen itävaltalaisen prelatin kanssa eräistä päätöksistä, joita pyhän kollegian on tehtävä niiden sääntöttömien olojen takia, jotka ovat aiheutuneet siitä, että paavi sairastaa vainohulluutta. Kyseessä oleva prelaatti on toimiant itävaltalaisten kirkkoruhtinaiden valtuuttamana.

Muut Rooman lehdet pitivät sopimattomana huhujen levittämisen, että paavin sielullinen tasapaino muka on häiriytynyt.

Parhain laake

mitä ruumiimme kaipaa on suomalainen sauna.

PALLOHUONE

618½ Simpson Street, Fort William.

Vaatteenne korjataan, puhdistetaan silitetään.

Tupakkaa ja virvoitusjuomia saatavana.

J. SHEAR.

HALUTAAN TIETÄÄ.

Haluaisin saada tietooni missä onnensa päiviä viettää siskoni Lisi Kauranen, kotoisin Pyhäjärveltä Oulun l. Jos huomaat nämä rivit Työkansan palstoilta, niin paiskaa veljeäsi kirjeellä ja muiltakin ovat kirjeet tervetulleita. **Hiski Kauranen,** Canmore, Box 215, Alta, Canada.

Tärkeän asian vuoksi haluaisin saada tietää missä nykyään oleskelee siskoni Hilda Lahti, kotoisin Turun läänistä, ja ollut viime aikoina Porcupinessa, kun olen saanut häneltä kirjeen. Olisko ketään tuttua tahi tuntematonta ystävää, joka tietäisi hänestä että antaisi minulle jotain tietoa. Osoitteeni on: **K. Lahti,** 114 Rowand St., Fort William, Ont. Can. Canada.

listipään uusi sauna 216 Mc Intyre St.

Avoinna joka keskiviikkona ja lauantaina kello 2:sta 12:sta j.p.p.

HUOM! Miesten aluvaatteita pestään.

HIEROJA.

Otan vastaan sairaita perheissä ja kotonani.

Helsingissä tutkinnon suorittanut.

Mrs. T. Löfqvist,
318 Bay St.
Seoord ja Bay katujen kulmassa.

100 Jalkaa Lapamatoja

ja enemmän tulee usein Alve-Satsia nauttiua.

ALVE SATSI, apteekari Lignell'in erityinen keksintö. Kaksinkertainen voima. Tämä lääke tappaa varmasti Lapamadot. Sukkulamadot, ja kaikki ruteaan olevat madot. — Matojen tuntomerkit ovat: Vähitellä rienaa alla, muuttuvista kipua vatsassa, kova ruokahalu, ruokahalun puute, vatsan täytellisyys, oksentaminen, tahi tulpunlaisen oksentaminen, sinisen renkaat silmien alla, paleva vilun tuntu ja epämiellyttäviä tunteita vatsassa ja sisälmyksissä. Monet kärsivät tätä yleisesti, tuloksena omituisesta ruokahalun puutteesta ja muut, joka on sairaus eikä löydä mitään huojennusta tavallisista lääkkeistä tuskillinen, kärsii madoista, vaikka ei niitä oleksaan näkyvi tarvitta todeksi.

— Tämä lapamatolääke on tullut tuntemunmaksi ja suosituimmaksi kuin mikään muu suomalaisten nyymä jo valmistuuna lappamatolääke Amerikassa.

Arv. Kansalainen:
Olnuanittinut lähettämänne "ALVE SATSIN" ja hyvällä menestyksellä.
Matoja tuli minulta ainakin
100 JALKAA, jos ei vain ollut enempikin.
Kunnioittuksella
Kalle korhonen—Tonopah, Nevada.

Apteekari P. A. Lignell:
Teidän merkeillinen "ALVE SATSI" olesmne saanut, josta lausumme kiitoksemme, sillä se on tarkoituksensa täyttänyt.
Matoja tuli RUNSAASTI, ja voistini on paljon parempi nyt, kun koskaan ennen.
Kunnioituksella,
Fina Mieni,
Wetaskiwin, Alta. Canada.

LIGNELL'IN ALVE SATSI
(kaksinkertainen voima)—Lääke voidaan saattaa lähkeen makua tuntematta. Lähetettään postimaksuineen $1.00 hinnasta. Täydet ohjeet mukana.
LIGNELL'IN SUOM. APTEEKI
Osoitteella: P. A. Lignell Co.,
Superior, Wis.

Työkansan ja Väkäleuan

Port Arthurin

Virvoitusjuomatehdas

Valmistavat

y. m. virvoitusjuomia.

Tilatkaa kotiinne kori koetteeksi!

ED. FAURE

Omistaja

Secord katu 108. Puhelin 849.

Harrastakaa

Puhtautta!

Käykää kylpemässä säännöllisesti vähintäin kerran viikossa. Se on terveyden ehto ja suomalaisten vanha kiitettävä hyvä tapa. Sauna lämmin keskiviikkona, perjantaina ja lauantaina kello 2—12 j. p. p.

Huom.! Alusvaatteita pestään.

Entinen E. Krukbeckin sauna.

W. OJA.

— SUOMALAINEN —

RAVINTOLA

ja

PALLOHUONE

A. HELINEN

263 Bay kadulla 283

E. B. DOBIE.

Rahaa lainataan Palovakuutuksia

— Ainoastaan —

:: :: Hyviä sekä luotettavia :: :: yhtiöitä suositellaan.

224 Arthur St.

Port Arthur ::—:: ::—:: Ont.

A. Kauppisen Räätäliliike

Valmistaa englantilaisista kankaista hyvin istuvia pukuja.

Telef. 682. :: 279 Bay St.

Kaikenlaista ammattiin kuuluvaa korjaustyötä tehdään joutuin ja kunnollisesti.

D. Myöhänen
PARTURIN LIIKE
281 Bay Str.

Suomalaisten kesken hyväksi tunnettu kunnollisen työnsä takia.

HUOM.! Partaveitsiä terotetaan.

UUSI — —
PALLOHUONE

Hyvät uudet pöydät

Yhdistyksien kokousilmoituksia

Bellevuen S. S. osaston kokoukset pidetään joka toinen sunnuntai klo 7 j. pp. Kirjeenvaihtajan osote on Gust Sihvonen L. Box 21 Bellevue, Alta, Can.

Canadian Socialist Federationin yleisen toimeenpanevan komitean varsinaiset kokoukset pidetään joka kuukauden ensimäisenä ja kolmantena maanantaina talossa no. 9 Queen str. South (kolmannessa kerroksessa. **H. Martin,** kirjuri, 61 Weber str. East, Berlin, Ont.

Colemanin S. S. osaston kokoukset pidetään jokaisen kuukauden toisena ja viimeisenä sunnuntaina kello 7 j. pp. Kirjeenvaihtajan osote on: Valter North Box 56 Coleman, Alta, Can.

Cobaltin S. S. osaston osote on: S. S. osasto. Box 920, Cobalt, Ont., Can.

Canmoren S. S. osaston varsinaiset eli kuukausikokoukset pidetään joka ensimäinen ja kolmas sunnuntai kuusta kello 2 illa päivällä. Kirjeenvaihtajan osote on: Juho Turunen, L Box 1163 Canmore, Alta, Can.

Canadan Sosialistipuolueen toimeenpanevan komitean pöytäkirjurin kirjeenvaihtajan osote on: D. G. McKinzie, Box 836 Vancouver, B. C., Canada.

Fort Williamin S. S. osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden 1:n ja 3:s sunnuntai kello 8 j. pp. Osoite on: S. S. osasto 211 Robertson Street Fort William, Ont.

Ladysmithin S.S. osaston osoite on: S. s. osasto, Bx 277, Ladysmith, B. C. Can.

Port Arthurin S. S. osaston Sairausja hautausapukassan jäsenkirjuri on T. Niemi 224 Secord st. Sairauden katsojana on mrs. G. Bohm 300 Algoma st ja P. Oxman 345 Wiley st Johtokunnan kokoukset ovat joka kuun 1 sunnuntaina kello 2 päivällä jäsen maksuja ottaa vastaan T. Niemi osaston kokouksissa ja kotona.

New Finlandin s. s. osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden 2:nen sunnuntai. Kirjeenvaihtajan osote on: John W. Jacobson, Forest Farm, Sask.

Ontarion metsä- ja maatietyöläisten renkaan kirjeenvaihto osote on: Yrjö Mäkelä, Box 132, Port Arthur, Ont.

Kommunistisen Sammon Takojat Ltd. yhtiön osote on: Sammon Takojat Ltd. Websters Corner's B. C., Canada.

Phoenix'in suomalainen työväen yhdistys „Järki" pitää kokouksiaan jokaisena sunnuntaina 2:40 illalla. Suomalaisella haalilla. Kirjeenvaihto osote on: Box 283 Phoenix B. C. Can.

Sointulan S. S. osaston osote on: S. S. osasto, Sointula, B. C.

Sellwoodin S. S. osaston kirjeenvaihtajan osote on toistaiseksi: Sellwoodin S. S. osasto Box 191 Sellwood, Ont., Canada.

Nolalun S. S. osaston kokoukset pidetään joka kuun 2:nen sunnuntai kello 2 j. pp. Kirjeenvaihtajan osote on: S. S. osasto Nolalu, P. A. D., Ont.

Port Arthurin s. s. osaston työkokoukset pidetään joka 2 ja 4 sunnuntai kuussa kello 7.30 j. pp. 314 Bay St. Kirjevailto-osote: S. s. osasto 314 Bay St., Port Arthur, Ont., Can.

Red Deerin S. S. osaston kokoukset pidetään joka 2:nen ja 4:s sunnuntai kuukaudessa.

Kirjeenvaihtajan osote on: Gust Mäki, Ekville, Alta.

Vancouverin suomalainen sosialistiyhdistys „Raivaaja" pitää kokouksia joka toinen ja neljäs Perjantai, alkaen kello 7.30 illalla, 112 W. Cardove st. Kirjeenvaihto osoite: Jacob Rämö, Britcola P. O., Vancouver, B. C.

Vancouverin S. S. osaste pitää kokouksensa joka 2:n ja 4:s torstai kuussa, kello 8 illalla. Kirjeenvaihto osote on Local no. 45, S. P. of C. 151 Hastings St W. Vancouver, B. C.

Toronton S. S. Liiton kirjeenvaihtajan osote on: T. s. s. Liitto. 214 Adelaide St., W. Toronto, Ont., Can.

Työväen Opistoa koskevat kirje- ja rahalähetykset ovat lähetettävä osotteella: Hj. Mattson, Box 1, Smithville, Minn.

Nepigon S. S. osaston kuukausi kokous pidetään joka 4:jäs sunnuntai kuussa, kello 3 j. p. p. Kirjeenvaihtajan osote on F. Salo, Box 15 Nepigon, Ont., Can.

Copper Cliffin nuorisoseuran työ- ja ohjelmakokoukset on joka sunnuntai-ilta klo 8. Kirjevaih toosoite on C. C. nourisoseura Box 131 Copper Cliff, Ont., Can.

Garson Minning Nuorisoseuran varsinaiset ja ohjelma kokoukset pietään joka sunnuntai-ilta kello 8. Kirjeenvaihto osote on G. M. N. Seura „Yritys". Garson Mine. Sudbury, Ont.

Salmon Arm. s. s. osast n työkokoukset pidetään joka k ukauden 2 ja 4 sunnuntai kelo 2 j. p. p. Kirjeenvaihto osoite on: S. S. Osasto, Salmon Arm, Box 658 B. C. Canada.

Victorian Nuorisoseuran varsinainen kokous pidetään joka kuukauden ei 'mäisenä sunnuntaina. Ylimääräisiä pidetään tarpeen vaatiessa. Kirjeenvaihtajan osote on: V. Nuorisoseura, Mond, P. O. Ont.

Nanaimon S. S. osaston kirjeenvaihtajan osote on: N. S. S. osasto, Box 199, B. C.

Sault Ste Marien S. S. osaston kokoukset pidetään joka sunnuntai klo 8.30 ill. Kirjeenvaht. os.: S. S. osasto West, Lbox 146 Sault Ste Marie, Ont., Can.

Ilmoittakaa Työkansassa.

BANK OF MONTREAL

Perustettu 1817.

Pääoma kaikki maksettu	$14,400,000.00
Jäännös	$11,000,000.00
Varat (omaisuus)	$168,091,173.12

PORT ARTHURIN HAARA-OSASTO

Jokapäiväistaleipää!

on saatavana vanhanmaan reikäleipiä, korpi uja kovaa leipää sekä leivoksia kaikesta aausta. Ne jotka aikovat omaa kotia perustaa muistakaa että ei ainoastaan rakkaudella eletä vaan tarvitaan leipää siis ähettäkää tilauksenne.

Huom! Linjoille toimitetaan tilaukset huolella.

Wm Blomqvist.

LEIPOMO

30 Centre St., Puhelin 345. Port Arthur, Ont.

Suomalainen Yhteiskauppa-yhtiö

Fort Willamissa.

Myy kaikkia ruokatavara alalle kuuluvia tavaroita. (Groceries & Butchers). Tässä liikkeessä taataan rehellinen palvelus ja hyvä tavara.

Meille saapu i tav roita, kute voita ja munia sekä virkistäviä) delmiä idästä kahdesti viikossa joten ne ovat tuoreita ja parhaita laa.ultaan . Siis tarvites anne näitä tavaroita o teidän paras tilata ne aina osuuskaupasta.

Paras asia tässä on vielä se että liikevoitto jää teille itsellenne.

Kannattakaan aina omaa kaupp anne

The Finnish Co-op. Store Co. Ltd.

Presson Block — — Phone 1326.— — Simpson st. Fort William

Kansalaiset Huom.!

OSUUSKAUPPA

on luotettavin liike tehdä ostoksianne, mikäli tähän astinen kokemus osoittaa. Tavarain hyvyydessä ja halpuudessa se kykenee kilpailemaan yksityiskauppojen kans sa. Ja tulevaisuus on näyttävä mitä kaikkea se kykeneekään tekemään ostajiensa eduksi. Siis kaikki Port Arthurin työläiset rientäkää kilvan tekemään ostoksianne omasta liikkeestänne, joka on

OSUUSKAUPPA

The Co-operative Trading Co.

281 Bay St. Telefooni 1058

O. Kivelän
UUSI LEIPURILIIKE

jossa valmistetaan leipää ja leivoksia kaikesta laadusta.

Lähi seuduille lähetetään tilaukset joutuin ja huolella. Tilaukset voitte lähettää osotteella:

O. Kivelä,

105 Secord St. - - Port Arthur.
Puhelin 1618.

Suomalainen kelloseppä

SÄMI KOIVUNIEMI,
123 Albert st. . .Port Arthur. .

— Juuri nyt teidän kiireemmällä ajallanne on usein vaara saada vatsurin, joka vie aikaanne monet päivät ellei teillä ole aina varastossa Chamberlainin koliikki, kolera ja vatsurilääkettä, jota voisitte ottaa annoksen heti kuin tunnette taudin oireita.

Myytävänä kaikkialla.

myökeuden sekä kansakoulupakon aikaan saamiseksi.

Vorvärtt kertoo mielenosotuksten tapahtuneen ilman pienimpiäkään välikohtauksia. Klo 10 alkaen oli raitiolikenne mielenosotuskadulilla mahdoton ja myöhemmin liike muillakin ajoneuvoilla keskeytettävä. Kulkue lähti klo 11 liikkeelle. Sen etunenässä kulki joukko sosialidemokratisia ja vapaamielisiä edustajia ja senaatreja. Ensimmäisinä marssivat Brabantin maakunnan ja sitte muiden maakuntain mielenosottajat Kulkueen alkupää saapui klo 1 ajoissa Saint Gilles'in puistoon, jossa pidettiin jättiläiskokous taivasalla.

Kaikkiaan 28 puhujaa esiintyi eri lavoilta. Vasta klo 1½4 saapuivat viimeiset mielenosottajat puistoon, niin että kulkue tarvitsi aikaa 4½ tuntia. Tämä on suurin Belgiassa koskaan tapahtunut mielenosotus. Järjestys oli mallikelpoinen. Mielenosottajain luku nousi ainakin 200,000. Mielenosotuksen huippukohtana oli juhlallinen vala, jossa mielenosottajat vannoivat taistelevansa siksi kunnes yleinen ja yhtäläinen äänioikeus ja kansakoulupakko on saavutettu.

Berliner Lokal-Anceiger laskee mielenosottajain luvun tehneen: sunnuntaina ja maanantaina saapuneita maaseutulaisia 50,000 maanantain ja tiistain välisenä yönä sapuneita 130,000, yhteensä siis maaseutulaisia 180,000, pääkaupunkilaisa 65,000. Kaikkiansa olisi mielenosottajia ollut siis 245,000.

Lehti ennustelee kirkollismielisen ministeristön pikaista kukistumista.

PAAVI MIELISAIRAS.

„La Vita"-niminen Roomassa ilmestyvä sanomalehti kertoo seuraavan Batikanissa levinneen huomiota herättävän huhun, tietää Wienin Arb. Zeit.: Kardinaali Rampolla, joka, kuten tiedetään oleskelee kuluisassa Cinfeedelnin benediktsiinilaisluostarissa Sveitsissä, on ollut tärkeissä neuvotteluissa erään vaikutusvaltaisen itävaltalaisen prelatin kanssa eräistä päätöksistä, joita pyhän kollegian on tehtävä niiden säännöttömien olojen takia, jotka ovat aiheutuneet siitä, että paavi sairastaa vainghullnuutta. Kyseessä oleva prelaatti on toiminut itävaltalaisten kirkkoruhtiaiten val tuuttamana.

Muut Rooman lehdet pitivät sopimattomana huhujen levittämisen, että paavin sielullinen tasapaino muka on häiriytynyt.

Parhain lääke

mitä ruumiimme kaipaa on suomalainen sauna.

Vastaanotto tapahtuu joka keskiviikko, perjantai ja lauantai, iltapäivällä.

Alusvaatteita pestään.

J. A. PAJUNEN.
Robertson katu 229 Fort William

VIERAILKAAPA

meidän uudessa pallo- omeessamme, talossa no. 627 Simpson st. Fort William. Tupakkaa ja virvoitusjuomia aina saatavana.

O. Hendrickson.

ovat kirjeet tervetulleita. **Hiski Kauranen**, Canmore, Box 215, Alta, Canada.

Tärkeän asian vuoksi haluaisin saada tietää missä nykyään oleskelee siskoni Hilda Lahti, kotoisin Turun läänistä, ja ollut viime aikoina Porcupinessa, kun olen saanut häneltä kirjeen. Olisko kertään tuttua tahi tuntematonta ystävää, joka tietäisi hänestä että antaisi minulle jotain tietoa. Osoitteeni on: **K. Lahti**, 114 Rowand St., Fort William, Ont. Can. Canada.

listipään uusi sauna

216 Mc Intyre St.

Avoinna joka keskiviikkona ja lauantaina kello 2:sta 12:sta j.p.p.

HUOM! Miesten aluvaatteita pestään.

HIEROJA.

Otan vastaan sairaita perheissä ja kotonani.

Helsingissä tutkinnon suorittanut.

Mrs. T. Löfqvist,
318 Bay St.
Secord ja Bay katujen kulmassa.

100 Jalkaa Lapamatoja

Ja enemmiltä tulee usein Alve-Satsin nautitua.

ALVE-SATSI, apteekari Lignell'in erityinen keksintö, Kanadan-vientituote nyky. Tämä lääke tappaa varmasti Lapamadot. Sukkulamadot, ja kaikki tautaan olevat madot. —Matojen tuntomerkit ovat: Valmiista riemun alla, mutta vaista kipua vatsassa, kova ruokahalu, ruokahalun puute, vatsan täyteläisyys, oksennuksen, tahi taipumuksen oksentamaan, vihreä nokaan nimien alla, painon väheneminen ja epämiellyttäviä tunteita vatsassa ja mielimyksessä. Monet kärsivät tästä yksi-ai, tuloksena omituisesta ruokahaluttomuudesta ja moni, joka on saanu sitä hoitaa mitään huomiotaan tavallisesta lääkkeistä tehokkaammin, kärsii madoista, vaikka ei niitä oleskaan nähnyt tarvetta todeksi. —Tämä lapamatolääke on tullut tunnetuimmaksi ja suosituimmaksi kuin mikään muu ulkomaalisten nyrmä jo valmistama lappamatolääke Amerikassa.

Arv. Kanadalainen:
Olen nauttinut lähetettämme "ALVE SATSIN" ja hyvällä menestyksellä. Matoja tuli minulta alkaakin—100 JALKAA, jos ei vain ollut enempikin.
Kunnioituksella,
Kalle Korhonen—Tonopah, Nevada.

Apteekari P. A. Lignell:
Teidän merkeillinen "ALVE SATSI" olemme saanut, josta lausumme kiitoksemme, siitä se on tarkoituksensa täyttänyt.
Matoja tuli RUNSAASTI, ja voimme on paljon parempi nyt, kun koskaan ennen.
Kunnioituksella,
Fiina Mäntä,
Wetaskiwin, Alta. Canada.

LIGNELL'IN ALVE SATSI
(kaksinkertainen voima)—Lääke voidaan nauttia lääkkeen maksua tuntematta. . Lähetetään postimaksuineen $1.00 kimaraja. Tarkat ohjeet mukana.
LIGNELL'IN SUOM. APTEEKI
Osoitteella: P. A. Lignell Co.,
Superior, Wis.

Työkansan ja Väkäleuan

tilauksia otetaan vastaan Jack Shear'sin palloroomassa Fort Williamissa. Myöskin Väkäleuan yksityisnumeroita aina saatavana.

Skandinavian RESTAURANT

629 Simpson Street,
Fort William.

Hyvin valmistettua ja terveellistä

RUOKAA

saatavana joka aika päivästä, aterioittain, viikottain ja kuukausittain.

P. YLINEN,
omistaja.

Harrastakaa
Puhtautta!

Käykää kylpemässä säännöllisesti vähintäin kerran viikossa. Se on terveyden ehto ja suomalaisten vanha kiitettävä hyvä tapa. Sauna lämmin keskiviikkona, perjantaina ja lauantaina kello 2—12 j. p. p.

Huom.! Alusvaatteita pestään.

Entinen E. Krukbeckin sauna.

W. OJA.

— SUOMALAINEN —
RAVINTOLA
ja
PALLOHUONE

A. HELINEN
263 Bay kadulla 283

E. B. DOBIE.

Rahaa lainataan Palovakuutuksia

— Ainostaan —

:: :: Hyviä sekä luotettavia :: :: yhtiöitä suositellaan.

224 Arthur St.
Port Arthur ::—:: ::—:: Ont.

A. Kauppisen
Räätäliliike

Valmistaa englantilaisista kankaista hyvin istuvia pukuja.

Telef. 682. :: 279 Bay St.

Kaikenlaista ammattiin kuuluvaa korjaustyötä tehdään joutuin ja kunnollisesti.

D. Myöhänen
PARTURIN LIIKE
281 Bay Str.

Suomalaisten kesken hyväksi tunnettu kunnollisen työnsä takia.

HUOM.! Partaveitsiä terotetaan.

UUSI — —
PALLOHUONE

Hyvät uudet pöydät

Saatavana tupakkaa ja virvoitusjuomia.

Entisessä O. Aarnion kahvilassa Bay St. 279

Jackson & Toleck.

Hammaslääkäri
W. T. McGORMAN

ottaa vastaan sairaita kello 9—6.

Room 1 Mooring Block
Cumberland St.
Port Arthur.

Harrastakaa Puhtautta! Käykää kylpemässä säännöllisesti vähintäin kerran viikossa. Se on terveyden ehto ja suomalaisten vanha kiitettävä hyvä tapa. Sauna lämmin keskiviikkona, perjantaina ja lauantaina kello 2—12 j. p. p. Huom.! Alusvaatteita pestään. Entinen E. Krukbeckin sauna. W. OJA.

— SUOMALAINEN — RAVINTOLA ja PALLOHUONE A. HELINEN 263 Bay kadulla 283

E. B. DOBIE. Rahaa lainataan Palovakuutuksia — Ainostaan — :: :: Hyviä sekä luotettavia :: :: yhtiöitä suositellaan. 224 Arthur St. Port Arthur ::—:: ::—:: Ont.

A. Kauppisen Räätäliliike Valmistaa englantilaisista kankaista hyvin istuvia pukuja. Telef. 682. :: 279 Bay St. Kaikenlaista ammattiin kuuluvaa korjaustyötä tehdään joutuin ja kunnollisesti.

D. Myöhänen PARTURIN LIIKE 281 Bay Str. Suomalaisten kesken hyväksi tunnettu kunnollisen työnsä takia. HUOM.! Partaveitsiä terotetaan.

UUSI — — PALLOHUONE Hyvät uudet pöydät Saatavana tupakkaa ja virvoitusjuomia. Entisessä O. Aarnion kahvilassa Bay St. 279 Jackson & Toleck.

Hammaslääkäri W. T. McGORMAN ottaa vastaan sairaita kello 9—6. Room 1 Mooring Block Cumberland St. Port Arthur.

jan osote on: Valter North Box 56 Coleman, Alta, Can.

Cobaltin S .S. osaston osote on: S. S. osasto. Box 910, Cobalt, Ont., Can.

Canmoren S. S. osaston varsinaiset e li kuukausikokoukset pidetään joka ens mäinen ja kolmas sunnuntai kuusta kello 2 ilta päivällä. Kirjeenvaihtajan osote on: Juho Turunen, L Box 1163 Canmore, Alta, Can.

Canadan Sosialistipuolueen toimeenpanevan komitean pöytäkirjurin kirjeenvaihtajan osote on: D. G. McKinzie, Box 836 Vancouver, B. C., Canada.

Fort Williamin S. S. osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden 1:n ja 3:s sunnuntai kello 8 j. pp. Osoite on: S. S. osasto 211 Robertson Street Fort William, Ont.

Ladysmithin S.S. osaston osoite on: S. s. osasto, Bx 277, Ladysmith, B. C. Can.

Port Arthurin S. S. osaston Sairausja hautausapukassan jäsenkirjuri on T. Niemi 224 Secord st. Sairauden katsojana on mrs. G. Bohm 300 Algoma st ja P. Oxman 345 Wiley st Johtokunnan kokoukset ovat joka kuun 1 sunnuntaina kello 2 päivällä jäsen maksuja ottaa vastaan T. Niemi osaston kokouksissa ja kotena.

New Finlandin s. s. osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden 2:nen sunnuntai. Kirjeenvaihtajan osote on: John W. Jacobson, Forest Farm, Sask.

Ontarion metsä- ja ma tatietyöläisten renkaan kirjeenvaihto osote on: Yrjö Mäkelä, Box 132, Port Arthur, Ont.

Kommunistisen Sammon Takojat Ltd. yhtiön osote on: Sammon Takojat Ltd. Websters Corner's B. C., Canada.

Phoenix'in suomalainen työväen yhdistys „Järki" pitää kokouksiaan jokaisena sunnuntaina .40 illalla. Suomalaisella haalilla. Kirjeenvaihtajan osote on: Box 283 Phoenix B. C. Can.

Sointulan S. S. osaston osote on: S. S. osasto, Sointula, B. C.

Kirjeenvaihtajan osote on: Gust Mäki, Ekville, Alta.

Vancouverin suomalainen sosialistiyhdistys „Raivaaja" pitää kokouksia joka toinen ja neljäs Perjantai, alkaen kello 7.30 illalla, 112 W. Cardove st. Kirjeenvaihto osoite: Jacob Rämö, Britcola P. O., Vancouver, B. C.

Vancouverin S. S. osaste pitää kokouksensa joka 2:n ja 4:s torstai kuussa, kello 8 illalla. Kirjeenvaihto osote on Local no. 45, S. P. of C. 151 Hastings St W. Vancouver, B. C.

Toronton S. S. Liiton kirjeenvaihtajan osote on: T. s. s. Liitto, 214 Adelaide St., W. Toronto, Ont., Can.

Työväen Opistoa koskevat kirje- ja rahalähetykset ovat lähetettävä osotteella: Hj. Mattson, Box 1, Smithville, Minn.

Nepigon S. S. osaston kuukausi kokous pidetään joka 4:jäs sunnuntai kuussa, kello 3 j. p. p. Kirjeenvaihtajan osote on F. Salo, Box 15 Nepigon, Ont., Can.

Copper Cliffin nuorisoseuran työ- ja ohjelmakokoukset on joka sunnuntai-ilta klo 8. Kirjevaih toosoite on C. C. nuorisoseura Box 131 Copper Cliff, Ont., Can.

Garson Minning Nuorisoseuran varsinaiset ja ohjelma kokoukset pietään joka sunnuntai-ilta kello 8. Kirjeenvaihto osote on G. M. N. Seura „Yritys". Garson Mine. Sudbury, Ont.

Salmon Arm s. s. osast n työkokoukset pidetään joka k ukauden 2 ja 4 sunnuntai kelo 2 j. p. p. Kirjeenvaihto osoite on: S. S. Osasto, Salmon Arm, Box 658 B. C. Canada.

Victorian Nuorisoseuran varsinainen kokous pidetään joka kuukauden e 'mäisenä sunnuntaina. Ylimääräisiä pidetään tarpeen vaatiessa. Kirjeenvaihtajan osote on: V. Nuorisoseura, Mond, P. O. Ont.

Nanaimon S. S. osaston kirjeenvaihtajan osote on: N. S. S. osasto, Box 199, B. C.

Sault Ste Marien S. S. osaston kokoukset pidetään joka sunnuntai klo 8.30 ill. Kirjeenvaihtajan osote on: S. S. osasto West, Lbox 146 Sault Ste Marie, Ont., Can.

Ilmoittakaa Työkansassa.

BANK OF MONTREAL

Perustettu 1817.

Pääoma kaikki maksettu	$14,400,000.00
Jäännös	$11,000,000.00
Varat (omaisuus)	$168,001,173.12

PORT ARTHURIN HAARA-OSASTO

Vekseleitä kaikkialle ja kaikkialta myydään ja ostetaan. Velkakirjoja vaihdetaan rahaksi. Valitetään kaikkia pankkiin kuuluvia asioita.

Säästöpankki.

Korkoa maksetaan talletuksista $1.00 ylöspäin. Epäilemättä vanna pankki on tämä, syystä että se on suurin ja vanhin Canadassa.

Port Arthurin haaraosasto. W. H. NELSON, Pankkiri

S. W. RAY — JARVIS

RAY, STREET & Co.

PERUSTETTU 1884.
PANKKIIRIT
PORT ARTHUR — PORT WILLIAM

5 % korkoa maksetaan säästöistä meidän säästöpank. kiosnosastamme, kun pasiitte säästön vahintään $1.00.

Me lainaamme rahaa, jos tahdotte rakentaa eli ostaa kodin.
Me vahvistamme rahasiirtoja, huonekaluja, vaatteita, arvoesineitä, j. n. e. tulipalon vastaan.
Pilettiä perheenmille lähjoille kaikkiin Suomen osiin ja myydään halvimmilla hinnoilla Meidän tehtaastamme joka keskeveat tinka-ettoeihin pon ilmoitetuista, myydään kaikki maanpäälle.

Me voimme vakuuttaa teidät tulipalon varalta.
Meillä on suuri joukko huoneita ja lotteja Port Arthurissa ja Fort Williamissa myytäväksi sekä vuokrattavaksi.

KULKUREJA.

Maantietä pitkin astelee neljä nuoren näköistä miestä. Kaupungista päin he tulevat. Pukimista ja ahavoittuneista kasvoista voi jo päättää että miehet ovat ulkotyöläisiä. Mitään muita matkakapistuksia ei heillä ole, kuin kulkukin vähäinen vaatenyyti kainalossa.

Hetken käveltyä sanoo joku joukosta:

— Eiköhän pojat istuta tienviereen levähtämään. Mihinkä meillä on kiire.

— Istutaan vaan, sanoivat toiset ja miehet istuutuvat maantien viereen.

Heti miesten istuuduttua ajaa porhaltaa heidän sivuitsensa parihevosilla ja vaunuilla joku suuriarvoisen näköinen herra.

— Mikähän patruuna tuokin mahtoi olla, sanoi eräs miehistä.

— Varmaankin joku yhteiskunnan elätti, sanoi toinen.

— Olkoonpahan mikä tahansa, mutta suurempi herra se kaikessa tapauksessa oli kuin meistä yksikään, sanoi kolmas.

— Elähän sentään noin summamutikassa sano. Olen tässä minäkin jokin olevinani, sanoi neljäs.

— Oletpa todellakin. Sinähän olet „vapaaherra". Emmeköhän anna sinulle vielä uuden arvonimen. Ristitään pojat tämä toveri „maantieritariksi", ehdotti eräs.

— Ristitään, ristitään vaan. Eläköön „maantieritari" ja „vapaaherra". Eläköön!

— Te otatte asian leikin kanalta. Te ette näy vielä oikein minua tuntevan. Minullahan on kotipitäjässä osa eräässen suureen hoviin, puhui „vapaaherra" hyvin totisena.

— Aivan oikein. On tällä todellakin osuus eräässen hoviin, kotipitäjänsä vaivaistaloon. Tämä saa sieltä vanhaksi ja työkyvyttömäksi tultuaan elinkautisen eläkkeen, sanoi eräs toveri.

— Olenko minä sitten paljasta sinua, sanoi „vapaaherra".

— Et ole, sanoivat toiset kuin yhdestä suusta.

— Mutta mehän olemmekin kaikki „ökeläjiä", kun asia tarkoin tutkitaan.

— Niin olemmekin. Jos kantakirjoista katsotaan, ollaan varmaankin kaikki talonpoikia perässin.

— Ollaanpa tietenkin. Ompa tässä vieläkin velattomana käsissämme Laajalan rustholli, Ainalähteväja Tyhjälä.

— Onpa niinkin. Eikä meidän vekselimme ole koskaan menneet protestiin.

— Ei olekaan. Tuskinpa tulevat koskaan menemäänkään.

— Ei suinkaan. Meidän omaisuutemmehan on ensimiselle miljoonalla markalla.

— Mutta lähdetäänpäs kilometrihtaalle lukemaan virstantolpia!

— Lähdetään.

— Suuria porhoja me ollaan, mutta eipä meillä ole parihevosia ja vaunuja, kuten sillä äskeiselläherralla. Ajelisi sitä vaunuissakin kun sattuisi olemaan.

— Se on paha vika, kuin me olemme niin talonpoikaisia, että tyydymme kävelemään.

— Eiköhän ensimäisestä kylästä tilata kyyti.

— Tilataan vaan ja samalla raitainen puku.

— Siinä samallahan sen saisi talvilokaalinkin.

— Leikki sikseen pojat. Päivä näkyy jo olevan yli puolesta ja emme ole vielä syöneet surman suursta. Kiirehdetaanpas kylään ja kerjätään suoloja. Siten saamme päivän sapuskat! Tehdäänkö niin

— Tehdään vaan.

— Siitäkin sietäisi jo neuvotella, mistä sitten ruvetaan ruokaa saamaan, kun näillä rahoilla ostetut sapuskat loppuvat.

— Oletpa sinä aika hätähousu. Etkö sinä ole raamattua lukenut. Siellähän sanotaan: „Kullakin päivällä on suru itsestänsä".

— Kävelläänhän vaan rapiaan, että pääsemme tästä kylään.

— No, tuollahan noita taloja jo näkyy.

— Kas, niinpä näkyykin.

— Menemme kai sisälle kaikista varakkaamman näköiseen taloon.

— Ei tehdä sellaista tyhmyyttä. Rikkaan näköisissä taloissa ovat tavllisesti ihmiset kovin ylpeitä ja saitoja. Useasti tuppaa isäntä ja emäntä kaiken lisäksi pitämään säästäväisyydestä siveyssaarnoja.

— Niin on asia.

— Ei minuakaan mitkään muut ihmiset niin suututa kuin puolivarakkaat talonpojat. Ne ovat aiheita kuin ahma, saitoja kuin paras saituri ja tyhmiä kuin saapas. Siitä huolimatta ovat ne olevinaan viisaita.

— Tuossa näyttää olevan talonpoikainen talo, mennään siihen sisälle, ehdottaa joku joukosta.

—Mennään vaan, sanovat toiset kuin yhdestä suusta.

Miehet menevät talooon. Talossa on kotona isäntä ja emäntä sekä lyseota käypä poika. Vielä on vieraisilla kylän lautamies. Kun asukkaat näkevät neljä tuntematonta miestä tulevan taloon, menee miesväki heti kamarista, jossa oltiin kahvia juomassa, pirtin puolelle. Miehet astuvat reippaasti pirttiin ja toimittavat:

— Hyvää päivää!

— Jumala antakoon, astaa isäntä. Mistäs nämä vieraat on, kun minä en jaksa tuntea?

— Tuolta ollaan ylämaista.

— Vai ylämaista! sanoi isäntä. Työnhaussa sitä varmaankin ollaan?

— Niin ollaan.

— Eipä niistä kulkumiehistä monetkaan tahdo viitsiä työtä tehdä, vaikka ne työn etsinnässä sanovat kulkevansa, sanoi isäntä.

— Saattaahan niissä olla sellaisiakin, mutta suuri osa tekee saugen mielellään aina työtä, jos vaan sitä on saatavissa ja siitä maksetaan vähänkään kohtuullinen palkka, sanoo muuan kulkuri.

—Kyllä minä tunnen niitä jätkiä. Jokapäivä niitä tässä käy. Useasti ovat niin köyhiäkin, että kerjäävät ruokaa. Vieläpä, jos vaan ei pidä tarkasti silmällä, pyrkivät varastelemaankin. Tässä joku viikko takaperin pistäytyi muuan roikale köykkiin ja pisti leivän povelleen. Mutta sattui tässä olemaan meitä miehiä kotosalla ja niin otimme mieheu kiinni ja annoimme hyvänpäiväisesti selkään, puheli isäntä.

— Kyllä se on totta, että kaikki kulkumiehet ovat laiskoja velttyksiä ja pahantekijöitä. Jos ne työtä viitsisivät tehdä ja vähänkin ihmisiksi elää, niin ei ne nälkää tarvitsisi nähdä, puhui lautamies hyvin painavasti.

— Isännät näyttävät hyvin vähän käsittävän työväestön asemaa. Kyllä se on päivän selvää, että työläiset kyllä työtä tekisivät, mutta suuret työläisjoukot eivät läheskään aina saa työtä. Työttömyys on aivan säännöllinen ilmiö, puhui yksi kulkureista.

— Kyllä tekevä työtä saa, sanoi isäntä.

— Te liijoittelette. Isännät ja emännät sellaisia sapuskoita vaativat. Ei tässä näy kaikin ajoin työmies saavan edes kuivaa leipää ja suolaakaan syödäkseen. Mekin olemme jo kolme päivää kävelleet ilman syömättä, sanoi taas yksi reissumies ja iski salaa tovereilleen silmää.

— Miksi ette tee työtä? sanoi lautamies.

Emme ole mistään saaeet, sanoivat miehet. Antakaa te työtä Kyllä me teemme.

— Ei minulla ole, sanoi isäntä.

— Siinäpä sitä ollaan. Te kysytte: „Miksi emme tee työtä?" Mutta kun teiltä kysyy työtä, sanotte te: „Ei ole". Niin sanotaan kaikkialla. Sekin teidän pitäisi tietää, että työläisellä ei ole muuta tulolähdettä kuin työvoimastaan saama palkka. Kun sitä ei saa kaupaksi, lakkaa kaikki tulot. Milläpä ostaa ruokaa. Täytyy kärsiä nälkää. Sekin tulee tuttakaksi. Täytyy ryhtyä kerjäämään. Siitä haukutaan. Eipä anneta useasti leivän palaakaan. Nyt uhkaa nälkäkuolema. Se on kamalaa! Ajatus syöksee esiin: ota omin lupisi. Järki sanoo:: se on rikos. Siitä rangaistaan. Joudut linnaan. Menetät maineesi. Kaikki sinua halveksivat. Sinä olet rosvo. Mutta toisaalta sanoo itsesäilyttämisen vaisto: „Turvaa henkesi hetkeksen". Ja nälkä kuolemaa partaalla oleva ihminen pistää leivän salaa povelleen. Se huomataan. Hyvin syötetyt isännät jotka nälästä eivät mitään tiedä, ottavat ruoskan ja antavat onnetonta selkään. Niinhän tekin kerroitte äsken tehneenne eräille, joka pisti leipäpalasen salaa povelleen, puhuli muuan reissumies.

— Rehellinen ihminen ei varasta, vaikka olisi kuinka nälkä, sanoi talon isännän poika.

— Te, nuorimies, ette nähtävästi vielä ymmärrä näitä asioita. Teidän käsityksenne elämästä rajoittuu vähäpätöisiin koulun opipikirjoihin, sanoi äskeinen reisumies.

— Menkää pois meiltä, sanoi isäntä reisumiehille hyvin äreästi.

— Menkää pois koko kylästä. Onko teillä edes passiakaan? sanoi lautamies..

— Mennäänhän me pois talosta ja koko kylästä. Ei meillä ole ollut aikomustakaan jäädä tähän asumaan. Mitä passiin tulee, niin ei niitä kaikille isännille näytetä, sanoivat reisumiehet.

— Ei siinä tarvitse sen enempää pullikoida. Menkää hetipaikalla pois, tai minä soitan vallesmannille ja vangitutan teidät, sanoi isäntä.

— Soittakaa vaan. Olemme me vallesmannin ennenkin nähneet. Olisihan tuo hauska tutustua siihenkin herraan, sanoivat miehet.

— No, lähdetään pojat. Ei näiden puolihullujen isäntien kanssa maksa kinailla, sanoi joku joukosta.

Pojat lähtivät.

— Parhaaseen pesään sitä nyt ensimäiseksi osuimmekin, sanoi joku talosta lähdettyä.

— Niin osuimme.

— Mennään toiseen taloon ja pyydämme heti 45 pennin edestä leipää. Suoloja pyydämme „jumalan nimeen". Syödä tässä täytyy. Pian alkaa vatsa huolla, että kurkkutorvi on poikki, kun ei suurusta kuulukaan.

Miehet menivät toiseen taloon. Saivat leipää ja suoloja. Lähtivät taas kävelemään. Kävelivät sivu kylän. Istuutuivat tienviereen ateriomaan.

— No pojat. Pöytä on katettu, semme elämään vähän reilumpaa elämää.

— Muta mistäs saamme ruokaa? Nämä eväät menee tällä kertaa kaikki.

„SIVEA" ROUVA.

Kirj. Erich von Mauern.

Rouva Erna von Gerhaus istui sohvalla hienossa salongissaan, rinnallaan rouva Mimi Grätz. Tämä kosketti hansikkaan peittämällä kädellään keveästi Ernan silkkistä levättiä ja virkkoi lohdutellen:

„Hyvä isä, miten hoikka te vielä olette, rouva Gerhaus..."

Erna painoi katseensa lattiaan. Hänen epäävä kädenliikkeensä näytti sanovan:

„Älkää tehkö pilkkaa, hyvä rouva!"

„Kaukana siitä", jatkoi toinen, „ellen sitä tietäisi..." ainoakaan ihminen ei voi sitä teistä päättää...!"

Samalla liukui hänen katseensa ahnaasti pitkin Ernan vartaloa.

„No, mitäs herra miehenne sanoo tästä tapauksesta?" uteli Mimi rouva uudelleen.

Silloin päästi Erna mielipahansa valloilleen.

„Mitä voi hän sanoa! Onneton hän on — ihan lohduttamaton onneton— niinkuin minäkin", nyyhki hän pyyhkien kyyneliään silmistään.

„Sitä minä en ymmärrä!" arveli rouva Grätz ihmetellen. Mutta sen sanoi hän noin saattaakseen puhetoverinsa ilmaiseman enemmän.

„Vai ette ymmärrä! No, tahtoisinpa nähdä, mitä te teksitte, jos se teille sattuisi..."

„Minulle... minulle...! Eihän semmoista voi verrataakaan! Minun miehen tuloilla ja pienillä säästörahoillamme ei monia lapsia aikuiseksi kasvateta. Minä en pidä varallisuuttamme salassa, nähkäs."

„Niin no sillä seikallahan ei meihin nähden ole mitään merkitystä!" huomautti Erna ja oikasihe äkkiä suoraksi kuin kynttilä.

„Luonnollisesti ... luonnollisesti...! Sehän on selvää, kun on tämmöisen kodin haltija, toimeenpanee seurustelultoja, käy kalleissa puvuissa, näkee ylhäisiä henkilöitä luonaan..."

Rouva Erna kymyili, joka sana hiveli hänen turhamielisyyttään ja vuodatti palsamia hänen haavoilleusa.

„Senhän vaatii puolisonne korkea asema", mielisteli Mimi edelleen.

„Mutta eipä voi jokainen teidänsäätyisenne nainen samaten esiintyä, eikä jokaiselle myönnetä sitä asemaa."

Se oli Ernalle onnellisuuden korkein huippu. Nämä minuutit näytivät hänestä korvaamattomilta. Hän unohti huolensa ja heittäytyi jälleen mukavasti nojasiinsa sohvalle. Keskiruumiin pyöreä muoto pisti helposti havaittavasti silmään. — Mimi iloitsi siitä näöstä ja katsahti sitte tyytyväisenä omaan tasasuhtaiseen vartaloonsa.

Hän ajatteli surullisena: Asemani on pian mennyttä. Kalvis tuva on se pyhyydenloisto, joka minua ympäröi ja joka on korottanut minut tämän pikkukaupungin rajattomaksi hallitsijattareksi. —Tästälähiin saan keinutella lasta, kuivattaa sen vaatteita, ruokkia, uhrata työt sille kirkukurkulle, menettää kauneuteni, kurtistua ... Hänen mieltään kirveli sitä ajatellessa.

Entäs raha, mitä se tulee maksamaan... ajatteli hän edelleen.. .. raha, josta aina ja joka kohdassa on semmoinen puute.

Tämä puhuuden voima toisti yhä samoja armottomia sanoja:

„Mistä otat sille rahaa? — — Rahaa... rahaa..."

„Mitä te sitte aijotte tehdä itsellenne?" kysyi Mimi vaanivin ilmein.

„Sitä, minkä tiedän auttavan!" kuului uhkamielinen vastaus.

„Ai, rouva von Gerhaus, mitä teidän mielenne juolahtaakaan! Neuvon teitä pysymään siitä erillään. Te olette liian hento senkaltaisiin kokeiluihin. Katsokaas, noin epätoivoisena minäkin kiemurtelin, kun Dorani oli tulossa. Kadun sitä vielä tänäkin päivänä. Se vahingoitti terveyttäni."

Mitä seurauksena siitä oli ollut Doralle, sitä ei mainittu.

Erna kuunteli, silmät suurina, loistavina. Sitte hiljenivät äänet kuiskailuksi.

Rikoksista luonnottomin tuli nyt tuossa kullanloistavassa salongissa hienon keskustelun alaiseksi ja varmeni teoksi, jöhon vissin ihmisluokan jäsenillä ilman muuta on lupa tarttua, kun tahtovat päästä vapaaksi rakkautensa seurauksista.

— — —

Rouva von Gerhaus istui miehensä kanssa illalispöydässä. Hän särpi punaviiniä ja nimitteli hevkiloitä, joille huomenna oli lähetettävä kutsu päivällisille.

Hän suunnitteli ruokalistaa.

Hengessään näki hän rikkautta uhkuvat ruokapöydät, ruusujen koristamina... Kukkien kalliimpaana aikana. Mutta eihän tarvinnut toki maksaa puutarhurille paikalla!

Erna näki itsensä johtamassa keskustelua uudessa viimeksuosissa puvussaan, joka jätti hänen käsivartensa paljaiksi ja sopi niin hyvin hänen nykyiseen tilaansa. Hän näki loistavan vieraston kotvan puhelevan hänestä ja tunsi hienon viinin kirpeloitsevän kielellään.

Ihastuksissaan unmisti hän silmänsä. Sitte merkitsi hän vielkin lajin hienovalmisteisia piirakoita ruokalistaan, sekä puoli koria parasta viinä viinikaupasta tilattavaksi. — Mitäs varten sitte oli viini- ja herkkutavarakauppiaitten vastakirjat olemassa!

Herra von Gerhaus oli mieskirjaansa. Hänen silmiinsä tuli tuijottava, surullinen ilme.

„Noin se raha virtaa meiltä kuin siivillä", sanoi hän itsekseen.

Tämä huomautus riisti Ernan unelmistaan.

„Minä en käsitä, että meltä menee niin paljon rahaa!" valitteli herra.

Ja rouva vastasi:

„Me elämme sangen hyvin"

Se ärsytti herraa.

„Me elämme sangenhyvin.." ... elämme saugen hyvin ... matki hän. „Säädyn mukaan, ei muuta. — Pitääkö minun noin vain katsella päältä, kuinka N. ja R. menevät minusta edelle?" — —

Hän mainitsi kaupungin rikkaimmat tehtailijat.

„Ja nyt piti meille senkin vielä sattua ... kauheata! ... On toivotonta ajatellakin, mistä me silhen rahat sieppaamme ... Niin, kun sen voisi saada tapahtumattomaksi!" päivitteli tuo urhea mies.

Erna sulki korvansa ja huusi:

„Ole vaiti, ole vaiti ... minun ei tarvitse sitä kuunnella, samaa sanon itselleni kaiket päivät!"

„Mitä jo yksinään kastaminen nielee rahoja! — Meillä se ei voi — se ei saa tapahtua ilman juhlamenoja", jatkoi herra.

„Hyvä jumala kauneuteni on

HUOMATKAA!

Kaunista

Värsypaperia

saa tilata sekä ostaa Työkansan konttoorista. Paperi on somistettu kauniilla ja sopivilla värssyillä.

Tilataan osotteella:

TYOKANSA

Bx 132, Port Arthur, Ont., Can.

HUOMATKAA!

Tänä hetkenä kypsyi päätöksekseksi ajatus, joka kuukusimääräriä oli Ernan sielussa itänyt ja unetto mina öinä puhjennut mitä erikummallisimpiin kukkiin. Hän juoksi makuuhuoneeseen, sulki ovet jälestään, kiipesi hättäänlyncin liikkein kasvoilla päättävä ilme, tarjoilupöydälle ja hyppäsi kaikella voimalla alas...

— — —

Joku päivä sen jälkeen makasi rouva von Gerhaus vuotellaan.

Sairaanhoitaajtr hiipi huonee seen ja ojensi sairaalle lautaselli sen suolatonta lihalientä.

„Jumalan kiitos, pahimmasta olemme jo ohi!" sanoi hän.

„Nyt on vaan vielä levättävä rauhallisesti ja säästettävä itseään — —Kuinka voi olla niin varomaton ja tässä tilassa ruveta siu voomaan huonetta ja nousta pöydälle, josta saattaa pudota ... käsittämätöntä... !"

Kun sairas, hoitajattaren poistuttua verhojen taakse, vaipui unenhoureeseen, pyöri hänen päässään merkillisiä ajatuksia. Ne hirvittivät häntä ja hän karkotti ne väkistenkin. Tarvitsi vain sanankaan päästää huulilta, joutuakseen rikosoikeuden kanssa tekemisiin. — —

Mutta kaupungilla kuiskailtiin salaperäisiä rouva von Gerhausin sairastumisesta. Räpytelttiin silmiä, ja huulilla liikkui varovainen, rakastettava myhäily, ikäänkuin olisi kysymyksessä pieni, mitä suloisin leikkaus.

— — —

Kellarikerroksessa, olkivuoteellaan,makasi kurjas vaimoparka,Ri saiset lapset istua kyyröttivät tuon kostean töskän eräässä nurkassa ja itkivät. Juhlallisen näköinen herrasmies seisoi vuoteen ääressä ja hänen vieressään yksinkertaisesti puettu rouvasihminen, olkihattu päälaella ja iso laukku käsivarressa riippumassa.

Herra riipusteli taskukirjaansa ja kiljui yksitoikkoisesti sairaalle:

„Mikä nimi...? — — kuinka vanha ...? — syntynyt missä ..? — — Naimisissa ...? — Rangaistu ...?"

Vaimon täytyi vastata. Tuo

Syyhelmään

Lignell'in Suom-Apteeki

Osoittecila: P. A. Lignell,

Superior, Wis.

A. Ericksonnin

PALLOHUONE

sijaitsee Cumberland kadulla 115. On saatavana sikaria, paperossia sekä kaikenlaista tupakkaa.

Ruuansulatus.

Se ei ole syödyn ruokamäärän paljous, joka antaa voimaa elimistöllemme, vaan ainoastaan se määrä, minkä ruuansulatus-elimistömme voipi sulattaa ja valmistaa ravinnoksi. Chamberlain vatsa ja maksapillerit saattavat ruuansulatuselimet säännölliseen toimintaan.

Myytävänä kaikkialla.

Työkansan ja Väkäleuan

tilauksia otetaan Rajalan ja Ahlbom'in pal loruumassa

138 PEARL ST. PORT ARTHUR.

ki. Hän puri hampaansa yhteen ja kohotti kättään. Hänhän oli pudonnut.

„Voitteko ottaa vastuullenne kaiken sen, mitä nyt sanotte?" kysäsi herra, rouvasihmiseltä, katsoen tutkivasti siimälasiensa läpi.

„Ettenkö voisi ...! kaikki merkit viittaavat väkivaltaiseen tekoon...! jo muutenkin ... sellaista saattoi useamminkin hänen puoleltaan kuulla, kertoi naapu-

Heti ilmeisen istuudutettua ajaa porhaltaa heidän sivuitsensa parihevosilla ja vaunuilla joku suurirarvoisen näköinen herra.

— Mikähän patruuna tuokin mahtoi olla, sanoi eräs miehistä.

— Varmaankin joku yhteiskunnan eläitti, sanoi toinen.

— Olkoonpahan mikä tahansa, mutta suurempi herra se kaikessa tapauksessa oli kuin meistä yksikään, sanoi kolmas.

— Elähän sentään noin summamutikassa sano. Olen tässä minäkin jokin olevinani, sanoi neljäs.

— Oletpa todellakin. Sinähän olet „vapaaherra". Emmeköhän anna sinulle vielä uuden arvonimen. Ristitään pojat tämä tovert „maantieritariksi", ehdotti eräs.

— Ristitään, ristitään vaan. Eläköön „maantieritari" ja „vapaaherra". Eläköön!

— Te otatte asian leikin kannalta. Te ette näy vielä oikein minua tuntevan. Minullahan on kotipitäjässä osa eräässeen suureen hoviin, puhui „vapaaherra" hyvin totisena.

— Aivan oikein. On tällä todellakin osuus eräässeen hoviin, kotipitäjänsä vaivaistaloon. Tämä saa sieltä vanhaksi ja työkyvyttömäksi tultuaan elinkautisen eläkkeen, sanoi eräs toveri.

— Olenko minä sitten paljasta sinua, sanoi „vapaaherra".

— Et ole, sanoivat toiset kuin yhdestä suusta.

— Mutta mehän olemme kaikki „ökeläjiä", kun asia tarkoin tutkitaan.

— Niin olemmekin. Jos kantakirjoista katsotaan, olisan varmaankin kaikki talonpoikia perässin.

— Ollaanpa tietenkin. Ompa tässä vieläkin velattomana käsissämme Laajalan rustholli, Ainalähtevä ja Tyhjälä.

— Ompa niinkin. Eikä meidän vekselimme ole koskaan menneet protestiin.

— Ei olekaan. Tuskinpa tulevat koskaan menemäänkään.

— Ei suinkaan. Meidän omaisuutenmehan on ensimiselllä miljoonalla markalla.

— Mutta lähdetäänpäs kilometriteltaalle lukemaan virstantolppia!

— Lähdetään.

— Suuria porhoja me ollaan, mutta eipä meillä ole parihevosia ja vaunuja, kuten sillä äskeisellä herralla. Ajelisi sitä vaunuissakin kun sattuisi olemaan.

— Se on paha vika, kun me olemme niin talonpoikaisia, että tyydymme kävelemään.

— Eiköhän ensimäisestä kylästä tilata kyyti.

— Tilataan vaan ja samalla raitainen puku.

— Siinä samallahan sen saisi talvilokaalinkin.

— Leikki sikseen pojat. Päivä näkyy jo olevan yli puolesta ja emme ole vielä syöneet surman suurusta. Kiiruhdetaanpas kylään että sataisiin jotakin suuhumme, sanoo joku joukosta.

— Kyllähän syötävä olisi, mutta onko meillä yhdelläkään rahaa?

— On minulla 10 penniä.

— Minulla on 5 penniä.

— Minulla on 20 penniä.

— Minulla ei ole penniäkään, sanoi neljäs.

— Kuinkas „vapaaherra" on sinan asiasi niin huonolla kannalla?

— Tuleehan se puute joskus linnaankin, sanoi „vapaaherra".

— Meidän yhteinen kapitaalimme nousee sitten 45:teen Suomen penniin. Kunnioitettava summa.

— Tehdäänpäs menoarvio. Jos kaikki syömme „urakalla", tekee se vähintään 2 markkaa. Siitä on luovuttava. Mutta apropoo. Ostetaan kaikella kapitaalilla leipää

— Ei tehdä sellaista tyhmyyttä. Rikkaan näköisissä taloissa ovat tavllisesti ihmiset kovin ylpeitä ja saitoja. Useasti tuppaa isäntä ja emäntä kaiken lisäksi pitämään säästäväisyydestä siveyssaarnoja.

— Niin on asia.

— Ei minuakaan mitkään muut ihmiset niin suututa kuin puolivarakkaat talonpojat. Ne ovat ahneita kuin ahma, saitoja kuin paras saituri ja tyhmiä kuin saappas. Siitä huolimatta ovat ne olevinaan viisaita.

— Tuossa näyttää olevan talonpoikainen talo, mennään siihen sisälle, ehdottaa joku joukosta.

—Mennään vaan, sanovat toiset kuin yhdestä suusta.

Miehet menevät taloon. Talossa on kotona isäntä ja emäntä sekä lyseota käypä poika. Vielä on vieraisilla kylän lautamies. Kun asukkaat näkevät neljä tuntematonta miestä tulevan taloon, menee miesväki heti kamarista, jossa oltiin kahvia juomassa, pirtin puolelle. Miehet astuvat reippaasti pirttiin ja toimittavat:

— Hyvää päivää!

— Jumala antakoon, astaa isäntä. Mistäs nämä vieraat on, kun minä en jaksa tuntea?

— Tuolta ollaan ylämaista.

— Vai ylämaista! sanoi isäntä. Työnhaussa sitä varmaankin ollaan?

— Niin ollaan.

— Eipä niistä kulkumiehistä monetkaan tahdo viitsiä työtä tehdä, vaikka ne työn etsimässä sanovat kulkevansa, sanoi isäntä.

— Saattaahan niissä olla sellaisiakin, mutta suuri osa tekee sangen mielellään ainn työtä, jos vaan sitä on saatavissa ja siitä maksetaan vähänkään kohtuullinen palkka, sanoo munaan kulkuri.

—Kyllä minä tunnen niitä jätkiä. Jokapäivä niitä tässä käy. Useasti ovat niin köyhiäkin, että kerjäävät ruokaa. Vieläpä, jos vaan ei pidä tarkasti silmällä, pyrkivät varastelemaankin. Tässä joku viikko takaperin pistäytyi muuan roikale köykkiin ja pisti leivän povelleen. Mutta sattui tässä olemaan meitä miehiä kotosalla ja niin otimme miehen kiinni ja annoimme hyvänpäiväisesti selkään, puheli isäntä.

— Kyllä se on totta, että kaikki kulkumiehet ovat laiskoja velttyksiä ja pahantekijöitä. Jos ne työtä viitsisivät tehdä ja vähänkään ihmisiksi elää, niin ei ne nälkää tarvitsisi nähdä, puhui lautamies hyvin painavasti.

— Isännät näyttävät hyvin vähän käsittävän työväestön asemaa. Kyllä se on päivän selvää, että työläiset kyllä työtä tekisivät, mutta suuret työläisjoukot eivät läheskään aina saa työtä. Työttömyys on aivan säännöllinen ilmiö, puhui yksi kulkureista.

— Kyllä tekevä työtä saa, sanoo vanha sananlasku, sanoi lautamies.

— Ei ne vanhat sananlaskut enää kaikin paikoin pidä paikkaansa, sanoi taas joku reissumiehistä.

— Kyllä ne pitää, mutta nykyinen työväestö on tullut niin laiskaksi, että se ei viitsi tehdä työtä, ellei saa 3—5 mk. päivälle palkkaa, sanoi lautamies.

— Vähemmällä ei kannata tehdä. Työmies eläkkeen tarvitsee nykyisin tuon palkan, sanoi reissumiehistä joku.

— Kyllä sitä vähemmälläkin eläis. Markalla tulee päivän aivan hyvin toimeen. Mutta nykyiset työläiset ovat sellaisia herroja, että niillä pitää olla voi ja liha, kahdenlainen leipä ja rusinasoppa melkein joka ateria edessä, sanoi isäntä.

kaikkialla. Sekin teidän pitäisi tietää, että työläisellä ei ole muuta tulolähdettä kuin työvoimastaan saama palkka. Kun sitä ei saa kaupaksi, lakkaa kaikki tulot. Millapä ostaa ruokaa. Täytyy kärsiä nälkää. Sekin tulee tukalaksi. Täytyy ryhtyä kerjäämään. Siitä haukutaan. Eipä anneta useasti leivän palaakaan. Nyt uhkaa nälkäkuolema. Se on kamalaa! Ajatus syöskee esiin: ota omin lupisi. Järki sanoo:: se on rikos. Siitä rangaistaan. Joudut linnaan. Menetät mainecesi. Kaikki sinua halveksivat. Sinä olet rosvo. Mutta toisaalta sanoo itsesäilyttämisen vaisto: „Turvaa henkesi hetkekseen". Ja nälkäkuoleman partaalla oleva ihminen pistää leivän salaa povelleen. Se huomataan. Hyvin syötetyt isännät jotka näistä eivät mitään tiedä, ottavat ruoskan ja antavat onnetonta selkään. Niinhän tekin kerroitte äsken tehneenne eräille, joka pisti leipäpalasen salaa povelleen, puhui muuan reissumies.

— Rehellinen ihminen ei varasta, vaikka olisi kuinka nälkä, sanoi talon isännän poika.

— Te, nuorimies, ette nähtävästi vielä ymmärrä näitä asioita. Teidän käsityksenne elämästä rajoittuu vähäpätöisiin koulun oppikirjoihin, sanoi äskeinen reissumies.

— Menkää pois meiltä, sanoi isäntä reissumiehille hyvin äreästi.

— Menkää pois koko kylästä. Onko teillä edes passiakaan? sanoi lautamies..

— Mennäänhän me pois talosta ja koko kylästä. Ei meillä ole ollut aikomustakaan jäädä tähän asumaan. Mitä passiin tulee, niin ei niitä kaikille isännille näytetä, sanoivat reissumiehet.

— Ei siinä tarvitse sen enempää pullikoida. Menkää hetipaikalla pois, tai minä soitan vallesmannille ja vangitutan teidät, sanoi isäntä.

— Soittakaa vaan. Olemme me vallesmannin ennenkin nähneet. Olisihan tuo hauska tutustua siihenkin herraan, sanoivat miehet.

— No, lähdetään pojat. Ei näiden puolihullujen isäntien kanssa maksa kinailla, sanoi joku joukosta.

Pojat lähtivät.

— Parhaaseen pesään sitä nyt ensimäiseksi osuimmekin, sanoi joku talosta lähdettyä.

— Niin osuimme.

— Mennään toiseen taloon ja pyydämme heti 45 pennin edestä leipää. Suoloja pyydämme „jumalan nimeen". Syödä tässä täytyy. Pian alkaa vatsa luulla, että kurkkutorvi on poikki, kun ei suurusta kuulukaan.

Miehet menivät toiseen taloon. Saivat leipää ja suoloja. Lähtivät taas kävelemään. Kävelivät sivu kylän. Istuutuivat tienviereen ateroimaan.

— No pojat. Pöytä on katettu. Syökäämme hyvällä ruokahalulla sanoi eväiden ostaja.

— Ompa tässä renttoa pöydässä ettei veitsellä tilaa.

— Onhan tässä. Jospa joku manttaaliporho näkisi tämän ruuan paljouden, kävisi tämä varmaankin kateeksi.

— Epäilemättä. Tämähän on kovin yllellistä. Selvän rukiisen leivän kanssa vetelemme vielä poskeemme päättömiä silakoita.

— Minun ruokahaluni vähän pilasi sen isännän ja lautamiehen jutut, sanoi „vapaaherra".

— Piruako noista. Ei se ensimäinen kerta ollut, kun moisia jaarrituksia saa kuunnella.

— Ei ollutkaan. Syödään pojat ja lähdetään taas kävelemään. Kunhan pari kolme päivää kävellään, ollaan taas kaupungissa. Ehkäpä saamme sieltä työtä ja pääsemme näistä seikkailuista.

„Alkää tehkö pilkkaa, hyvä rouva!"

„Kaukana siitä", jatkoi toinen, „ellen sitä tietäisi..." ainoakaan ihminen ei voi sitä teistä päättää...!"

Samalla liukui hänen katseensa ahnaasti pitkin Ernan vartaloa.

„No, mitäs herra miehenne sanoo tästä tapauksesta?" uteli Mimi rouva uudelleen.

Silloin päästi Erna mielipahansa valloilleen.

„Mitä voi hän sanoa! Onneton hän on — ihan lohduttamaton onneton— niinkuin minäkin", nyyhki hän pyyhkien kyyneliään silmistään.

„Sitä minä en ymmärrä!" arveli rouva Grätz ihmetellen. Mutta sen sanoi hän noin saattaakseen puhetoverinsa ilmaisemaan enemmän.

„Vai ette ymmärrä! No, tahtoisinpa nähdä, mitä te tekisitte, jos se teille sattuisi..."

„Minulle... minulle...! Eihän semmoista voi verrataksan! Minun micheni tuloilla ja pienillä säästörahoillamme ei monia lapsia aikuiseksi kasvateta. Minä en pidä varallisuuttamme salassa, nähkäs."

„Niin no sillä seikallahan ei meihin nähden ole mitään merkitystä!" huomautti Erna ja oikaisihe äkkiä suoraksi kuin kynttilä.

„Luonnollisesti ... luonnollisesti...! Sehän on selvää, kun on tämmöisen kodin haltija, toimeenpanee seurusteluiltoja, käy kalleissa puvuissa, näkee ylhäisiä henkilöitä luonaan..."

Rouva Erna hymyili, joka sana hiveli hänen turhamielisyyttään ja vuodatti palsamia hänen haavoilleusa.

„Senhän vaatii puolisomme korkea asema", mielisteli Mimi edelleen.

„Mutta eipä voi jokainen teidänsäätyisemme nainen samaten esiintyä, eikä jokaiselle myönnetä sitä asemaa."

Se oli Ernalle onnellisuuden korkein huippu. Nämä minuutit näytivät hänestä korvaamattomilta. Hän unohti huolensa ja heittäytyi jälleen mukavasti nojasiinsa sohvalle. Keskiruuumiin pyöreä muoto pisti helposti havaittavasti silmään. — Mimi iloitsi siitä näöstä ja katsahti sitte tyytyväisenä omaan tasasuhtaiseen vartaloonsa.

Hän ajatteli surullisena: Asemani on pian menyttä. Kalvistuva on se pyhyydenloisto, joka minua ympäröi ja joka on korottanut minut tämän pikkukaupungin rajattomaksi hallitsijattareksi. — Tästälähin saan keinutella lasta, kuivattaa sen vaatteita, ruokkia, uhrata työt sille kirkukurkulle, menettää kauneuteni, kurtistua ... Hänen mieltään kirveli sitä ajatellessa.

Entäs raha, mitä se tulee maksamaan... ajatteli hän edelleen... raha, josta aina ja joka kohdassa on semmoinen puute.

„Olette samalla kertaa niin mietiväinen, rouva von Gerhaus", kuului yllellisesti sisustetun huoneen hiljaisuudesta.

Erna keikahti pystyyn. — Oliko tuo toinen loputtakin arvannut hänen viimeiset ajatuksensa!—

„Älkää pelätkö", lohdutti nyt Mimi. „Kaikki on käyvä hyvin."

„Ei, ei, se ei tule tapahtumaan!" huokaili Erna.„Minä en tahdo sitä kokea... en kestä sitä... ennen kuolen... tai ... tai ... teen jonkun tempun vielä itselleni..."

Erna ei enää tiennyt, mitä sanoi. Suonenvedontapaisesti nyyhkyttäen väänteli hän käsiänsä hermostuneesti. Kurkkuaan kuristi, ja hän tunsi sisässään kohoavan jo takin uppiniskaista. Se hyökkäsi kiukkuisesti hänen kohtaloaan vastaan, tahtoi sitä pakottaa ja mestaroida, ja mitä enemmän se

Se vahingoitti terveyttäni."

Mitä seurauksena siitä oli ollut Doralle, sitä ei mainittu.

Erna kuunteli, silmät suurina, loistavina. Sitte hiljenivät äänet kuiskailuksi.

Rikoksista luonnottomin tuli nyt tuossa kullanloistavassa salongissa hienon keskustelun alaiseksi ja varmeni teoksi, jöhon vissin ihmisluokan jäsenillä ilman muuta on lupa tarttua, kun tahtovat päästä vapaaksi rakkautensa seurauksista.

— — —

Rouva von Gerhaus istui miehensä kanssa illalispöydässä. Hän särpi punaviiniä ja nimitteli hellkiöitä, joille huomenna oli lähetettävä kutsu päivälliselle.

Hän suunnitteli ruokalistaa.

Hengessään näki hän rikkautta uhkuvat ruokapöydät, ruusujen koristamina... Kukkien kalliimpaana aikana. Mutta eihän tarvinnut toki maksaa puutarhurille paikalla!

Erna näki itsensä johtamassa keskustelua uudessa viimeksuosissa puvussaan, joka jätti hänen käsivartensa paljaiksi ja sopi niin hyvin hänen nykyiseen tilaansa. Hän näki loistavan vieraisten kotvan puhelevan hänestä ja tunsi hienon viinin kirpeliötsevän kielellään.

Ihastuksissaan unmisti hän silmänsä. Sitte merkitsi hän vieläkin lajin hienovalmisteisia piirakoita ruokalistaan, sekä puoli korkia parasta viinää viinikaupasta tilattavaksi. — Mitäs varten sitte oli viini- ja herkkutavarakauppiaitten vastakirjat olemassa!

Herra von Gerhaus selaili muokirjaansa. Hänen silmiinsä tuli tuijottava, surullinen ilme.

„Noin se raha virtaa meiltä kuin siivillä", sanoi hän itsekseen.

Tämä huomautus riisti Ernan unelmistaan.

„Minä en käsitä, että meltä menee niin paljon rahaa!" valitteli herra.

Ja rouva vastasi:

„Me elämme sangen hyvin"

Se ärsytti herraa.

„Me elämme sangenhyvin." ... elämme sangen hyvin ... matki hän. „Säädyn mukaan, ei muuta. — Pitääkö minun noin vain katsella päältä, kuinka N. ja R. menevät minusta edelle?" — —

Hän mainitsi kaupungin rikkaimmat tehtailijat.

„Ja nyt piti meille senkin vielä sattua ... kauheata! ... On toivotonta ajatellakin, mistä me siihen rahat sieppaamme ... Niin, kun sen voisi saada tapahtumattomaksi!" päivitteli tuo urhea mies.

Erna sulki korvansa ja huusi:

„Ole vaiti, ole vaiti ... minun ei tarvitse sitä kuunnella, samaa sanon itselleni kaiket päivät!"

„Mitä jo yksinään kastaminen nielee rahoja!" — Meillä se ei voi — se ei saa tapahtua ilman juhlamenoja", jatkoi herra.

„Hyvä jumala, kauneuteni on mennyttä ... en voi käydä enää ensinkään seuroissa ..." Erna pyyhkäisi hermostuneesti hiuskiehkurat otsaltaan ja ähkyi epätoivoissaan.

„Niinpä niin, seurat saat ylimalkaankin jättää pitkäksi ajaksi, etkä liene niinkään pian jälleen kaupungin ensimäinen nainen."— — Sen sanoi mies ivallisesti, ja hän tunsi ilkeää iloa, Ernan silmien täyttyessä kyynelillä.

„Päälliseksi löytyy vielä ihmisiä, jotka naurua virnottavat saadessaan tietää sellaista huikentelevaisuutta minun iälläni ja asemassani." Hän oli vimmoisaan ja töytäsi makuukamariin.

Erna puristi huulensa yhteen. Hänen nenänsä virui ja kävi terävästi, sieraimet värähtelivät, ja suun ympärillä uhmaili kapea piirre.

senttiä kaksi tusinaa.

TILATKAA!

Työkansan konttoorista. Paperi on somistettu kauniilla ja sopivilla värssyillä.

Tilataan osotteella:

TYOKANSA

Bx 132, Port Arthur, Ont., Can.

HUOMATKAA!

Tänä hetkenä kypsyi päätöksekseksi ajatus, joka kuukusimäärin oli Ernan sielussa itänyt ja unetto mina öinä puhjennut mitä erikummallisimpiin kukkiin. Hän juoksi makuuhuonecseen, sulki ovet jälestään, kiipesi hätäänlyntenu liikkein kasvoilla päättävä ilme, tarjoilupöydälle ja hyppäsi kaikella voimalla alas...

— — —

Joku päivä sen jälkeen makasi rouva von Gerhaus vuoteellaan.

Sairaanhoitaajtr hiipi huonee seen ja ojensi sairaalle lautaselli sen suolatonta lihalientä.

„Jumalan kiitos, pahimmasta olemme jo ohi!" sanoi hän.

„Nyt on vaan vielä levättävä rauhallisesti ja säästettävä itseään — —Kuinka voi olla niin varomaton ja tässä tilassa ruveta siivoamaan huonetta ja nousta pöydälle, josta saattaa pudota ... kätsittämätöntä..."

Kun sairas, hoitajattaren poistuttua verhojen taakse, vaipui unenhourecseen, pyöri hänen päässään merkillisiä ajatuksia. Ne hirvittivät häntä ja hän karkotti ne väkistenkin. Tarvitsi vain sanaan päästää huulilta, joutuakseen rikosoikeuden kanssa tekemisiin. — —

Mutta kaupungilla kuiskailtiin salaperäisiä rouva von Gerhausin sairastumisesta. Räpytelttiin silmiä, ja huulilla liikkui varovainen, rakastettava myhäily, ikäänkuin olisi kysymyksessä pieni, mitä suloisin leikkaus.

— —

Kellarikerroksessa, olkivuoteellaan,makasi kurjas vaimoparka.Rikaiset lapset istua kyyröttivät tuon kostean töskän eräässä nurkassa ja itkivät. Juhlallisen näköinen herrasmies seisoi vuoteen ääressä ja hänen vieressään yksinkertaiseesti puettu rouvasihminen, olkihattu päälaella ja iso laukku käsivarressa riippumassa.

Herra riipusteli taskukirjaansa ja kiljui yksitoikkoisesti sairaalle:

„Mikä nimi..? — — kuinka vanha ...? — syntynyt missä ..? — — Naimisissa ...? — Rangaistu ...?"

Vaimon täytyi vastata. Tuskasta luuli hän sisustensa repeävän. Ankaran kouristuskohtauksen salvatessa hänen äänensä, vikasi herra ympärilleen huoneessa ja huitoi kärsimättömästi lyijykynällään ilmaan.

Tätä pysäystä käytti silloin laukkua kantava kerrasnainen hyväkseen.

„Minun täytyi se kumminkin ilmoittaa... niin no ... sehän oli velvollisuuteni ... vai mitä ... Muutoin pääsee lopulta itse oikeuteen ..."

Herra nyökäytti myöntävästi.

„Täysinäinen raskas pyykkikori käsivarrella hyppäsi hän rappusista alas ... ajatelkaahan vaan.. . nästä korkeita kivirappusista.. . yhdellä harppauksella!" jatkoi nainen lavertelunaan ja rollikärkyys mulkoili hänen silmistään.

Vaimo olkivuoteella kuuli kaikki. Hän puri hampaansa yhteen ja kohotti kättään. Hänhän oli pudonnut.

„Voitteko ottaa vastuullenne kaiken sen, mitä nyt sanotte?" kysäsi herra, rouvasihmiseltä, katsoen tutkivasti silmälasiensa läpi.

„Ettenkö voisi ...! kaikki merkit viittaavat väkivaltaiseen tekoon...! jo muutenkin ... sellaista saattoi useamminkin hänen puoleltaan kuulla, kertoi naapurinsa ..."

Akkia nousi vaimo vuoteellaan. Hänen kasvonsa vääristyivät irveeseen ja, kuivilta huulilta kuului seiniä tärisyttävästi:

„Piruja te olette, ettekä ihmisiä! Antakaa minun toki rauhassa kuol la ... olen köyhän köyhä ja niin sairas ... Hyvä jumala, eikö sitte löydy ensinkään oikeutta..."

Laukkuniekka nainen pani kätensä ristiin. Ihrava ruumis hyllyi mielihyvästä ja itserakkaudesta ja alasluodut silmät, salaten pilkallisuutens, teeskentelivät osanottoa.

Mutta herra tekeytyi arvokkaan näköiseksi ja pitäen etusormeaan pinkasti ylöspäin suunnattuna, sanoi juhlallisesti:

„Kyllä, kyllä löytyy oikeutta. Sen edessä ovat kaikki saman arvoisia ... köyhät ja rikkaat ..."

Ja hän jatkoi kuulustelua.

Suom. H p l.

Syyhelmään

"Uusi Syyhy Woide" parantaa Syyhyn, Kutkelman, Runsun, Ekseema, Sieriymisen, Kapin, Savipunalaisyn, Ritsin, ynnä muita ihotautia käsissä, jaloissa ja rumimissa.

Tilatkaa

"UUSI SYYHY WOIDE"

Hinta postimaksuineen $1.00

Lignell'in Suom-Apteeki

Osoitteella: P. A. Lignell,

Superior, Wis.

A. Ericksonnin

PALLOHUONE

sijaitsee Cumberland kadulla 115. On saatavana sikaria, paperossia sekä kaikenlaista tupakkaa.

Ruuansulatus.

Se ei ole syödyn ruokamäärän paljous, joka antaa voimaa elimistöllemme, vaan ainoastaan se määrä, minkä ruuansulatus-elimistömme voipi sulattaa ja valmistaa ravinnoksi. Chamberlain vatsa ja makaspillerit saattavat ruuansulatuselimet säännölliseen toimintaan.

Myytävänä kaikkialla.

Työkansan ja Väkäleuan

tilauksia otetaan Rajalan ja Ahlbom'in paloruumassa

138 PEARL ST. PORT ARTHUR.

Hei! Hauskaa. Naurettavaa.

Temppelissä

ESITETÄÄN

Lauantaina 9 p:nä syysk. kello 9.

„Lehmä tyttö“

Lännen lehmäpoikien ja karjavarkaiden elämää kuvaava näytelmä 3 näyt. Port Arthurin näytelmäseuraa varten suomentanut A. Hautamäki.

HENKILÖT:

HARRY LOGAN, seudun nimismies ..... A. Myllylä
HARVEY WESLEY, ryöväri päällikkö ..... F. Hyrske
TOM CLAXTON, Wesleyn toveri..... V. Salmi
SALOMON DONAHUE, juutalainen ..... N. Terho
CALEP PUSH, kuleksiva tyhjäntoimittaja ..... M. Hahl
ELIPSE, neekeri ..... L. Moilanen
VILKINS karjavaras ..... L. Hietala
ROMERO " ..... D. Bohm
BRADLEY " ..... I. Koivisto
FRANKLIN BARTON karjatalon omist. ..... H. Hämäläinen
ETHEL, BARTON, hänen tyttärensä ..... Saimi Mäki
BOLIVAR ..... Hilma Pesonen
NATHALIA, karjavarkaiden kuningatar ..... Hilma Panttila
ROUVA PUSH ..... Hilma Saarinen

Lehmäpoikia, Karjavarkaita

Pääsymaksut ovat: 50, 35 ja 25c.

Ensikerran! Ensikerran!

Fort Williamin S. S. Osaston

„PIRTILLA“

ESITETÄÄN

LAUANTAINA 9 P:NÄ SYYSKUUN KLO ½9 ILL.

„Torpan tyttö“

Viime vuoden ajalla painosta julkaistu 2:si näytöks. kapp. Kirjoittanut Kalle Santavuori.

HENKILÖT:

MÄKELÄ, torppari, ... E. LAHTINEN
KATRI, hänen vaimonsa, ... HILMA MAKI
HILMA, heidän tyttärensä, ... KATRI VÄYRYNEN
HEINÄMÄKI, rusthollari, ... A. UKKOLA
WILLE, hnen poikansa, ... A. HÄKLI
KORPELA, talollinen, ... K. SIREN
RIENTO, maisteri, ... J. MANNILA
KYLÄLÄISIÄ .....

Kappaleen loputtua TANSSIA!

OVIRAHA 25c.

NÄYTELMÄSEURA.

Fortwilliamilaisille.

UUTTA! UUTTA!

Me tulemme avaamaan

RUOKA- JA SEKATAVARAKAUPAN

Simpson ja Robertson katujen kulmassa.

The Tunder Bay Store Co.

Port Arhurista.

— **Kansalaispapereita, valtakirjoja** Suomeen y. m. hankkii R. Smedberg & Co., 105 Secord st. Kivelän talossa.

— **Matkapilettejä** täältä Suomeen ja päinvastoin myy John B. Mannerstam, 204 Court st.

— **Kohta istuvat syyskärjät,** jonka takia kaikki kansalaispaperilsa haluavat jättäköot anomuksensa John B. Mannerstamille, 204 Court Street.

— **„Kirkon vihollinen“** harjoitus tiistaina kello 8.

— **Ken haluaa ottaa** roolinkirjoitusta saapi sitä F. Hyrskeeltä.

— **Työkansan johtokunnan** kokous tänään kello 8 illalla. Saapukaa joka mies.

— **Kalustettuja huoneita** vuokrattavana 84 Algoma st. Kysykää mrs. Toivosta,

— **Näytelmäseuran kokous** sunnuntaina kello 8 illalla. Huomaa! Kaikki pyydetään saapumaan.

—**Hyvä lypsylehmä myytävänä.** Lähempiä tietoja saa 294 Algoma Str.

— **„Daniel Hjort“** harjoitus sunnuntaina kello 3 päivällä. Saapukaa jokainen, olkoon osa miten pieni tahansa.

— **Kaikki jo näytetyt roolit** sekä näytelmäseuran kirjat pyydetään tuomaan takaisin. Näytelmäkirjat mitä pikaisemmin.

— **Kaikki joilla on revolveri** ja sitä haluavat lainata kappaleeseen „Lehmä tyttö“ pyydetään tuomaan tänä-iltana Temppelin näytämölle. „äffä“.

— **P. A. S. S. Osaston** toimeenpanemasta keutäjuhlasta syysk. 4 p:nä oli tuloja ravintolasta yhteensä $149.95. Menoja yhtensä $80.35. Puhdas tulo $69.60.

— **„Lehmä tyttö“** kenraaliharjoitus tänään kello 8. Arvoisat miehet jotka olivat viimein avustamassa saapukaa hyväntahtoisesti nytkin. Uudet myös tervetulleita.

— **Kansalaisemme** John Virta kuoli eilen täkäläisessä St. Josephin sairaalassa sairastettuaan kuumetautia. Hautaaminen on toimitettu tänään. Vainaja ei ollut yleisemmin tunnettu. Myöskään ei tiedetä hänen sukulaisistaan, joten jos kuka voisi niistä antaa tietoja pyydetään siitä ilmottamaan suomalaiseen pappilaan.

— **Katuraututiekomitean** kokouksessa viime keskiviikko-iltana oli pääkeskustelun aiheena vaunujen liian täyteen ahtaminen. Viime Labor Daynä oli vaunut ulkoa ja sisältä täynnä, ja jos sellaista jatkuu, voi siitä johtua paljo tapaturmia, joista kaupunki saa maksaa vahingonkorvausta. Komitea päätti, että henkilö, joka menee ulkopuolelle vaunun, kenlalle tai peräille, tekee sen omalla vastuullaan.

— **Uusia rikkauksia löytyy.** Kenorasta saapui eilettäin kaupunkiimme W. C. Richards, joka kertoi löytäneensä rikkaan asbestosuonen Falcon saaresta, lähellä Kenoraa. Mukanansa tuomat näytteet olivat parasta lajia, ja jos suoni, joka on pinnalta 60 tuumaa leveä ja on näkyvissä puoli mailia, on yhdenlainen syvemmälekin, niin sillä on suunnaton arvo.

—**Osuuskauppa edistyy; rakentaa itselleen talon.** Port Arthurin suomalainen osuuskauppa, joka on vielä nuori, vasta viimesyksynä perustettu, on saanut osakseen laajanlaisen kannatuksen ja tietysti saapi vastaisuudessa yhä laajemman kannatuksen, kun se alkaa kyetä aina paremmin osuuskaupan periaatteita noudattamaan. Kauppa on nyt muuttanut suuremmille ahtaille huoneille Simpson ja Robertson katujen kulmassa, ja on sillä jo 200 jäsentä. Kauppa on myöskin ostanut tontin Simpson ja Robertson katujen kulmasta, ja aikoo rakentaa sille talon, jossa on kauppahuoneet ja asuntoja. Talo tulee valmiiksi ensi kevään.

Sairasvoimistelia ja hieroja

Helsingissä kurssin suorittanut, jo 7 vuoden kokemus. Käyn perheissä, otan myöskin hierottavia potilaita kotona.

352 Foley st. Telef. 1637.

NEITI OLGA RISSANEN.

$—$—$—$—$—$—$—$—$

RAHAA LAINATAAN

nopeasti kiinteimistöjä vastaan

John B. Mannerstam.

204 Court St. Puhelin 1139c

Kauppa, velka y. m. laillisia kirjoja tehdään.

Asioita ajetaan.

$—$—$—$—$—$—$—$—$

Kalastajat ja metsästäjät.

Jos haluat saada kantamuksen kaloja joka kerta kun käyt kalasamassa, tai jos haluat ketut, sudet, karhut y.m. metsän elävät käyvän rautoihisi kilvalla, niin lähetä minulle $1.00 kirjeessä, niin saat kirjan, jossa on ohjeet, sekä vielä parinkymmentä mainiota neuvoa ja ammattisalaisuutta, jolla voi tehdä 5—10 dollariin päivässä sivutöinäsi. Tarkempia tietoja saat kysymällä selityskirjetäni.

H.,
Box 300, Chester, Mass.

Kivi ja maatöitä saatavana kont rahdilla Tome Cepnen Camp 1 C. N. R. 18 mailia Arthurista.

Kysykää laivan kulkua 8 South Water St. P. T. Walsh'in offiisista, City.

monipuolisin kolmi-näytöksinen näytelmä, esitetään huomenna, lauantaina Temppelin näyttämöllä. Näytelmän on vartavasten P. A. S. S. osaston näytelmäseuralle suomentanut Alfred Hautamäki ja sen voi hyvällä syyllä lukea hauskinpien näytelmien joukkoon mitä kukaan port-arthurilainen on koskaan nähnyt. Mutta tässä näytelmässä ei ainoastaan ole hullunteen asti menevää naurunaihetta, vaan sen ohella äärimmäistä syyteen menevää traagillisuuta joka toisinpaikoin käy ihan hirvittäväksi, kuten m. m. kolmannessa näytöksessä aijotaan lennättää rundilla kaksi ihmistä huoneineen päivineen ilmaan, puhumattakaan revolverin käytöstä joukkotappeluissa, kuin myöskin kaksintaisteluissa, sillä se on yksi Amerikan kansallisluonteen ilmaisuja, varsinkin näytelmissä.

Kaiken hurjuutensa ja naurunsa ohella on tässä vielä hyviä luonne kuvauksiakin sekä naisista että miehistä. Niinpä kuvataan tässä naista joka ei enää sanan todellisessa merkityksessä ole nainen, vaan naiselta näyttävä ja hameissa käypä perkele. Saman luontoisia ovat muuten puolet miehistä s. t. s. karjavarkaat, jotka myöskään säälistä ja ihmisyydestä eivät tiedä mitään. Toisia luonteita kyllä on jotka ovat todella hyviä, kuten ihmiselle kuuluukin. Vielä eräs naisluonne on näytelmässä loistavasti kuvattu, mmittäin kiimahaluisen naisen joka on miehen perään kuin piru sielun sanotaan. No tähän kokiamenttiin kun vielä lisäämme näytelmän hullut tyypit niin seurakunta on täysi ja sen peräin pannaan piste. Pitäkää tilaisuudesta vaaria, sillä näin hauskaa näytelmää ei usein nähdä sen tietää

„äffä“.

Fort Williamista.

— **Huomatkaa!** Osaston työkokous on ensi-sunnuntaina Pirtillä tavalliseen aikaan. Saapukaa kaikki, tärkeitä asioita.

Sosialistiosaston Ravintola

Temppelin alakerrassa

on paras ja huokein ravintola tässä kaupungissa.

Ruokaa, kahvia ja teetä tarjoillaan ravintolassa kaikkina aikoina ravintolan aukiollessa.
Parhain ja huokein paikka käydä ruokailemassa.
Sopivin paikka nuorille ja vanhoille istua iltaa ja ryypätä kuppi kuumaa.

314 Bay St. S. S. O. RESTAURANT 314 Bay St.

KATSOKAA! - - -

FORTUN'in akkunoita

66, 68 ja 70 Cumberland Street, Port Arthur.

Js tarvitsette jotakin mikä kuu'uu miesten vaatetukseen kuten pukuja, sukkia, kenkiä, hattuja lakkeja, alusvaatteita, paitoja, kauluksia, kaulanauhoja, henkseleitä y. m.

Katsokaa näitä komeita, uusia „Swetereitä“ kaiken muotisia ja värisiä, napitettavia ja umpinaisia
$1.00 kuuteen $6.00.

Katsokaa näitä puhtaita villasia työsukkia 25c. 5 paria $1.00

Meidän uusi täyteläinen varasto kuuluisia Altro-kenkiä on nyt täällä, niitä on kaiken lajisia kauneimpia malleja, mustia ja ruskeita.

Taval. $1.00 Paidat ..... 75c.

Taval. 35 ja 50c. Nektite .... 25c.

Suomalainen Apteekki

ja

ULOSLÄHETYSLIIKE

KALEVA

67. Kloroformi linjamenttia.
68 Karboliöljyä
69. Karbolivettä
70. Korvavoidetta
71. Lyyetikkaa
72. Lyyvettä
73. Luulinjamenttia
74 Maipalsamia
75. Opodeldock, jäälinja menttia
76. Ruusuvettä
77. Silmävettä, kirkasta
78. Silmäpulveria
79. Soopapalsamia
80 Saipualinjamenttia
81. Seraattisalvaa
82. Sinkkisalvaa
83. Suoniöljyä
84. Suonisalvaa
85. Sidelaastaria
86. Valkoista linjamenttia
87. Viikunalaastaria
88. Vetolaastaria

Suomalainen Apteekki KALEVA
295 Bay st. Port Arthur, Ont.
HUOM! Kaikkia tilauksia täytyy seurata raha mukana.

HAMMASLÄÄKÄRI
W. J. CURRY.

UUsimman aikainen VALOKUVAAMO. kaupungissamme.

Nykyaikaisin ja parhaiten ylöslaitettu valokuvaamo koko länsi Canadassa. Kaikki parhaat ja uusimmat koneet y. m. työvälineet käytännössä.

Nainen palvelee naisia, laittaen ylös hiukset ja pukuja.

Rogers Studio.

Fallis Footin yläkerrassa — —— —.— 82 Cumberland St.

Ruoskikaa syntistä ruumistanne

K. NYMAN'in

SAUNASSA

352 Bay St.

Kylpypäivät: Tiistai, Perjantai ja Lauantai klo 2-12 j. p. p.

Miesten alusvaatteita pestään.

ISO SAUNA.

Jo stahdotte saada hyvän ja muuten kunnollisen kylvyn, niin käyttäkää International Bath Co. untta kylpylaitösta, se on ehdottomasti paras ja huokein. Auki joka päivä klo 2—12.

Silloin kun te tarvitsette virvoitusjuomia, niin käyttäkää ainoastaan International Bottling Co. valmisteita, ne on valmistettu

3 näyt. Port Arthurin näytelmäseuraa varten suomentanut A. Hautamäki.

HENKILÖT:

HARRY LOGAN, seudun nimismies ..... A. Myllylä
HARVEY WESLEY, ryöväri päälikkö ..... F. Hyrske
TOM CLAXTON, Wesleyn toveri ..... V. Salmi
SALOMON DONAHUE, juutalainen ..... N. Terho
CALEP PUSH, kuleksiva tyhjäntoimittaja ..... M. Hahl
ELIPSE, neekeri ..... L. Moilanen
VILKINS karjavaras ..... L. Hietala
ROMERO " ..... D. Bohm
BRADLEY " ..... I. Koivisto
FRANKLIN BARTON karjatalon omist. ..... H. Hämäläinen
ETHEL, BARTON, hänen tyttärensä ..... Saimi Mäki
BOLIVAR ..... Hilma Pesonen
NATHALIA, karjavarkaiden kuningatar ..... Hilma Panttila
ROUVA PUSH ..... Hilma Saarinen
Lehmäpoikia, Karjavarkaita

Pääsymaksut ovat: 50, 35 ja 25c.

Ensikerran! Ensikerran!

Fort Williamin S. S. Osaston

„PIRTILLA"

ESITETÄÄN

LAUANTAINA 9 P:NÄ SYYSKUUTA KLO ½9 ILL.

„Torpan tyttö"

Viime vuoden ajalla painosta julkaistu 2:si näytöks. kapp.
Kirjoittanut Kalle Santavuori.

HENKILÖT:

MÄKELÄ, torppari, ... E. LAHTINEN
KATRI, hänen vaimonsa, ... HILMA MÄKI
HILMA, heidän tyttärensä, ... KATRI VÄYRYNEN
HEINÄMÄKI, rusthollari, ... A. UKKOLA
WILLE, hnen poikansa, ... A. HÄKLI
KORPELA, talollinen, ... K. SIREN
RIENTO, maisteri, ... J. MANNILA
KYLÄLÄISIÄ ....

Kappaleen loputtua TANSSIA!

OVIRAHA 25c.

NÄYTELMÄSEURA.

Fortwilliamilaisille.

UUTTA! UUTTA!

Me tulemme avaamaan

RUOKA- JA SEKATAVARAKAUPAN

Simpson ja Robertson katujen kulmassa.

The Tunder Bay Store Co.

Aika on tärkeä.

Tähän aikaan vuodesta. Syysrakennuskausi on lyhyt, siksi pikainen rakennusaineidenne tilauksien täyttäminen on teille rahan arvosta.

Meillä on täydellinen varasto ja kylliksi hevosia ja miehiä antaaksemme teille pikaisimman palveluksen.

Antakaa meidän koetan.

The Vigar-Shear Lumber Co.Ltd.

PORT ARTHUR. Phone 329.

FORT WILLIAM. Phone 762.

— **Työkansan johtokunnan** kokous tänään kello 8 illalla. Saapukaa joka mies.

— **Kalustettuja huoneita** vuokrattavana 84 Algoma st. Kysykää mrs. Toivosta.

— **Näytelmäseuran kokous** sunnuntaina kello 8 illalla. Huomaa! Kaikki pyydetään saapumaan.

—**Hyvä lypsylehmä myytävänä.** Lähempiä tietoja saa 294 Algoma Str.

— „**Daniel Hjort**" harjoitus sunnuntaina kello 3 päivällä. Saapukaa jokainen, olkoon osa miten pieni tahansa.

— **Kaikki jo näytetyt roolit** sekä näytelmäseuran kirjat pyydetään tuomaan takaisin. Näytelmäkirjat mitä pikaisemmin.

— **Kaikki joilla on revolveri** ja sitä haluavat lainata kappaleeseen „Lehmä tyttö" pyydetään tuomaan tänä-iltana Temppelin näytämölle. „äffä".

— **P. A. S. S. Osaston** toimeenpanemasta kentäjuhlasta syysk. 4 p:nä oli tuloja ravintolasta yhteensä $149.95. Menoja yhtensä $80.35. Puhdas tulo $69.60.

— „**Lehmä tyttö**" kenraaliharjoitus tänään kello 8. Arvoisat miehet jotka olivat viimein avustamassa saapukaa hyväntahtoisesti nytkin. Uudet myös tervetulleita.

— **Kansalaisemme** John Virta kuoli eilen täkäläisessä St. Josephin sairaalassa sairastettuaan kuumetautia. Hautaaminen on toimitettu tänään. Vainaja ei ollut yleisemmin tunnettu. Myöskään ei tiedetä hänen sukulaisistaan, joten jos kuka voisi niistä antaa tietoja pyydetään siitä ilmottamaan suomalaiseen pappilaan.

— **Katurautatiekomitean** kokouksessa viime keskiviikko-iltana oli pääkeskustelun aiheena vaunujen liian täyteen ahtaminen. Viime Labor Daynä oli vaunut ulkoa ja sisältä täynnä, ja jos sellaista jatkuu, voi siitä johtua paljo tapaturmia, joista kaupunki saa maksaa vahingonkorvausta. Komitea päätti, että henkilö, joka menee ulkopuolelle vaunun, keulalle tai peräille, tekee sen omalla vastuullaan.

— **Uusia rikkauksia löytyy.** Kenorasta saapui eilettäin kaupunkiimme W. C. Richards, joka kertoi löytäneensä rikkaan asbestossuonen Falcon saaresta, lähellä Kenoraa. Mukanansa tuomat näytteet olivat parasta lajia, ja jos suoni, joka on pinnalta 60 tuumaa leveä ja on näkyvissä puoli mailia, on yhdenlainen syvemmälekin, niin sillä on suunnaton arvo.

—**Osuuskauppa edistyy; rakentaa itselleen talon.** Port Arthurin suomalainen osuuskauppa, joka on vielä nuori, vasta viimesyksynä perustettu, on saanut osakseen laajanlaisen kannatuksen ja tietysti saapi vastaisuudessa yhä laajemman kannatuksen, kun se alkaa kyetä aina paremmin osuuskunnan jäseniä palvelemaan.

Tuntuvana haittana osuuskunnan liikkeelle on ollut se, kun on täytynyt liikettä harjoittaa kahdessa eri paikassa: sekatavarakauppa yhdessä ja lihakauppa toisessa paikassa. Tästä on johtunut liikoja kuluja ja muutenkin paljon hankaluutta.

Nyt kuitenkin tulee nuo hankaluudet poistumaan, sillä osuuskaupalle tehdään oma talo Bay- ja Second-katujen kulmassa olevalle lotille. Työt rakennuksella aletiin jo viime torstaina. Rakennus valmistuu joukuuhun mennessä. Rakennuksesta tulee tilava ja komea liikehuoneusto.

Liittykää osuuskauppaan osakkaiksi ja ostajiksi: osuuskauppa on teidän oma liikkeenne.

„**Lehmä tyttö**"

lännen villiä elämää kuvaava mitä

monipuolisin kolmi-näytöksinen näytelmä, esitetään huomenna, lauantaina Temppelin näyttämöllä. Näytelmän on vartavasten P. A. S. S. osaston näytelmäseuralle suomentanut Alfred Hautamäki ja sen voi hyvällä syyllä lukea hauskinpien näytelmien joukkoon mitä kukaan port-arthurilainen on koskaan nähnyt. Mutta tässä näytelmässä ei ainoastaan ole hulluuteen asti menevää naurunihetta, vaan sen ohella äärimmäisyyteen menevää traagillisuutta joka toisinpaikoin käy ihan hirvittäväksi, kuten m. m. kolmannessa näytöksessä aijotaan lennättää ruudilla kaksi ihmistä huoneineen päivineen ilmaan, puhumattakaan revolverin käytöstä joukkotappelussa, kuin myöskin kaksintaisteluissa, sillä se on yksi Amerikan kansallisluonteen ilmaisuja, varsinkin näytelmissä.

Kaiken hurjuutensa ja naurunsa ohella on tässä vielä hyviä luonne kuvauksiakin sekä naisista että miehistä. Niinpä kuvataan tässä naista joka ei enää sanan todellisessa merkityksessä ole nainen, vaan naiselta näyttävä ja hameissa käypä perkele. Saman luontoisia ovat muuten puolet miehistä s. t. s. karjavarkaat, jotka myöskään säälistä ja ihmisyydestä eivät tiedä mitään. Toisia luonteita kyllä on jotka ovat todella hyviä, kuten ihmiselle kuuluukin. Vielä eräs naishuonne on näytelmässä loistavasti kuvattu, nimittäin kiimalaluisen naisen joka on miehen perään kuin piru sielun sanotaan. No tähän kokiamenttiin kun vielä lisäämme näytelmän hullut tyypit niin seurakunta on täysi ja sen perään pannaan piste. Pitäkää tilaisuudesta vaaria, sillä näin hauskaa näytelmää ei usein nähdä sen tietää

„äffä".

Fort Williamista.

— **Huomatkaa!** Osaston työkokous on ensi-sunnuntaina Pirtillä tavalliseen aikaan. Saapukaa kaikki, tärkeitä asioita.

— **K. E. Gröndahl** saapui eilen paikkakunnalle. Toveri Gröndahl tulee toimimaan Fort Williamin osuuskaupan hoitajana.

— „**Torpan tyttö**" esitetään Fort Williamin Pirtillä lauantaina 9 p. syyskuuta klo puoli 9 illalla.

Rientäkääpäs Pirtille katsomaan „Torpan tyttöä", joka niin selväpiirteisesti kuvaa niitä tunteita ja ristiriitaisuuksia jotka näinä aikoina varsinkin Suomessa vallitsevat. Toivon, että täytätte Pirtin reunojaan myöten, sillä vakuutan, että kappale on sellainen joka ei loukkaa niidenkään tunteita jotka „Työnpäivän" juhlakulkueen punaista lippua kauhulla, katujen kulmista katselivat.

Siis mukaan kaikki! Kappaleen loputtua tanssitaan. Oviraha 25c.

H—li.

Kalastajat ja metsästäjät.

Jos haluat saada kantamuksen kaloja joka kerta kun käyt kalasamassa, tai jos haluat ketut, sudet, karhut y.m. metsän elävät käyvän rautoihisi kilvalla, niin lähetä minulle $1.00 kirjeessä, niin saat kirjan, jossa on ohjeet, sekä vielä pariinkymmentä mainiota neuvoa ja ammattisalaisuutta, jolla voi tehdä 5—10 dollariin päivässä sivutöinäsi. Tarkempia tietoja saat kysymällä selityskirjettäni.

H.,
Box 300, Chester, Mass.

Kivi ja maatöitä saatavana kontrahdilla Tome Cepnen Camp 1 C. N. R. 18 mailia Arthurista.

Kysykää laivan kulkua 8 South Water St. P. T. Walsh'in offiisista, City.

KATSOKAA! - - -

FORTUN'in akkunoita

66, 68 ja 70 Cumberland Street, Port Arthur.

Js tarvitsette jotakin mikä kuu'uu miesten vaatetukseen kuten pukuja, sukkia, kenkiä, hattuja lakkeja, alusvaatteita, paitoja, kauluksia, kaulanauhoja, henkseleitä y. m.

Katsokaa näitä komeita, uusia „Swetereitä" kaiken muotisia ja värisiä, napitettavia ja umpinaisia

$1.00 kuuteen $6.00.

Katsokaa näitä puhtaita villasia työsukkia 25c. 5 paria $1.00

Meidän uusi täytteläinen varasto kuuluisia Altro-kenkiä on nyt täällä, niitä on kaiken lajisia kauneimpia malleja, mustia ja ruskeita.

Taval. $1.00 Paidat ..... 75c.

Taval. 35 ja 50c. Nektite .... 25c.

Suomalainen Apteekki
ja
ULOSLÄHETYSLIIKE
KALEVA

67. Kloroformi linjamenttia.
68 Karboliöljyä
69. Karbolivettä
70. Korvavoidetta
71. Lyytikkaa
72. Lyyvettä
73. Luulinjamenttia
74 Maipalsamia
75. Opodeldock, jäälinjamenttia
76. Ruusuvettä
77. Silmävettä, kirkasta
78. Silmäpulveria
79. Soopapalsamia
80 Saipualinjamenttia
81. Seraattisalvaa
82. Sinkkisalvaa
83. Suoniöljyä
84. Suonisalvaa
85. Sidelaastaria
86. Valkoista linjamenttia
87. Viikunalaastaria
88. Vetolaastaria

Suomalainen Apteekki KALEVA
295 Bay st. Port Arthur, Ont.
HUOM! Kaikkia tilauksia täytyy seurata raha mukana.

HAMMASLÄÄKÄRI
W. J. CURRY,
Huone: **510 Dominion Trust Bldg, Vancouver, B. C.**
Telefooni 2354.

Tohtori Curry käyttää kivuttomia metoodeja hampaita korjatessaan.

Ehdottomasti ensiluokan työ. Tarkastus vapaa.

(Huom.! Tohtori Curry on kuulunut viimeisen kahdeksan vuoden ajan sosialistipuolueeseen ja ottanut innokkaatsi osaa puoluetoim.)

— Nyrjähdys voipi kestää kipeänä tavallisela hoidolla 3—4 viikkoa. Mutta jos käyttää Chamberlain linjamenttiä viljalti heti loukkautumisen tapahduttua, niin voipi parantuminen tapahtua kolmessa eli neljässä päivässä.

Myytävänä kaikkialla.

UUsimman aikainen VALOKUVAAMO. kaupungissamme.

Nykyaikaisin ja parhaiten yläslaitettu valokuvaamo koko länsi Canadassa. Kaikki parhaat ja uusimmat koneet y. m. työvälineet käytännössä.

Nainen palvelee naisia, laittaen ylös hivukset ja pukuja.

Rogers Studio.

Fallis Footin yläkerrassa — — — — — 82 Cumberland St.

Ruoskikaa syntistä ruumistanne
K. NYMAN'in
SAUNASSA
332 Bay St.
Kylpypäivät: Tiistai, Perjantai ja Lauantai klo 2-12 j. p. p.
Miesten alusvaatteita pestään.

ISO SAUNA.

Jo stahdotte saada hyvän ja muuten kunnollisen kylvyn, niin käyttäkää International Bath Co. uutta kylpylaitösta, se on ehdottomasti paras ja huokein. Auki joka päivä klo 2—12.

Silloin kun te tarvitsette virvoitusjuomia, niin käyttäkää ainoastaan International Bottling Co. valmisteita, ne on valmistettu puhtaista aineista ja sen tähden ne ovat parhaat juomat näissä kaupungeissa. Hinta 60c. kori.

INTERNATIONAL BATH CO., LTD.,
Algoma St. 146, Phone 823. Port Arthur.

KELLOJA KORJATAAN.

Hinnat tavallisen amerikkalaisen kellon korjauksesta:

Voimavieteri 75 sentistä $1.00.
Vierittäjän juveli ..... 75c.
Puhdistus.... 75 sentistä $1.00
Tasapainon juveli 75 sent. $1.00.
Tasapainon sauva 1 d:sta 1.50.

Sekä yleensä kaikki työ verranollisesti halvoilla hinnoilla..

Ivar Salo,
D. Myöhäisen parturi liikessä, Port Arthurissa.

Tule itse ja kehoita naapuritasi tulemaan tähän harvinaiseen juhlaan. Siten sinä kohdaltasi edistät köyhälistön lyösnousemusta.

Vakuuttajat Huomatkaa!

Aina kun tarvitsette Palo-Henki- eli Tapaturmavakuutuksia niin tulkaa meidän tykö, sillä meillä on parhaat ja luotettavimmat yhtiöt. Hankimme myöskin rahalainoja ja toimimme tulkkina kaikissa kansalaisten asioissa.

RAFAEL SMEDBERG & CO.
105 Secord street,
Kivelän talossa.—Telef. 349.